

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

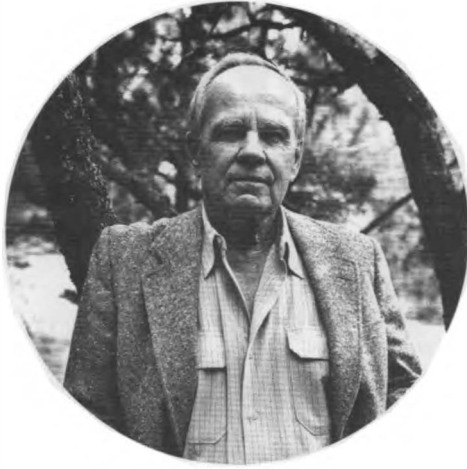
2007
PULITZER
KURGU
ÖDÜLÜ

KAZANANI

CORMAC McCARTHY

YOL

ÇEVİREN: SEVİN OKYAY

Cormac McCarthy, Edebiyat eleştirmeni Harold Bloom tarafından kendi döneminde yaşayan dört büyük yazardan biri olarak gösterilen McCarthy (diğerleri Thomas Pynchon, Don DeLillo ve Philip Roth) 1933'te Rhode Island'da doğdu. 1951-52 yıllarında Tennessee Üniversitesi'nde beşeri bilimler eğitimi almaya başladı. 1953'te ise üniversite eğitimini yarıda kesip ABD hava kuvvetlerine katıldı ve dört sene hizmet verdi.

Ardından 1957-59 yıllarında üniversiteye döndü ve ilk öyküleri "A Drowning Incident" ile "Wake for Susan" bir öğrenci dergisinde yayımlandı. Üniversiteyi bir daha dönmek üzere bıraktıktan sonra Şikago'ya taşındı, evlendi ve araba tamirciliği yaparken ilk romanını yazdı. Dosyasını yayımlanmak üzere yalnızca Random House'a gönderdi ve burada Faulkner'in uzun süre editörlüğünü yapmış Albert Erskine tarafından eser fark edildi. *Orchard Keeper* 1965'te yayımlandı.

1981'de "Dâhi Bursu" olarak da bilinen MacArthur Fellowship ile ödüllendirildi ve burs sayesinde Bloom'un Faulkner'in *Döşegimde Ölürken*'inden beri yazılmış en iyi kitap olarak nitelediği *Blood Meridian*'ı yazdı.

Sırasıyla *Outer Dark* (1968), *Child of God* (1973), otobiyografik öğeler taşıyan *Suttree* (1979), eleştirmenlerce yazarın ve 20. yüzyıl Amerikan edebiyatının başyapıtı olarak gösterilen *Blood Meridian* (1985), National Book ve National Book Critics Circle ödülleri kazanan ve Sınır Üçlemesi'nin ilk kitabı olan *O Güzel Atlar* (1992), serinin ikinci ve üçüncü kitapları *The Crossing* (1994) ile *Cities of Plain* (1998), *İhtiyarlara Yer Yok* (2005) ve Pulitzer Ödülü kazanan *Yol* (2006) eserlerini yayımladı.

Yol

Cormac McCarthy

Özgün Adı

The Road

İthaki Yayınları - 1476

İthaki Modern - 10

Dizi Editörü: *Alican Saygı Ortanca*

Yayıma Hazırlayanlar: *Alican Saygı Ortanca, Selçuk Aylar*

Kapak Uygulama: *Hamdi Akçay*

Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*

2. Baskı, Ekim 2020, İstanbul

ISBN: 978-605-375-932-4

Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Sevin Okay, 2019

Cormac McCarthy © 2006

M-71, Ltd. © 2006

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2019

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguin Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 48625

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

CORMAC MCCARTHY

YOL

ÇEVİREN: SEVİN OKYAY

Bu kitap

JOHN FRANCIS McCARTHY'ye ithaf edilmiştir

Ormanda gecenin karanlığı ve soğuşunda uyandığında yanında uyuyan çocuğa dokunmak için uzanırdı. Karanlığın da ötesinde geceler ve bir öncekinden daha kurşuni günler. Dünyayı bulanıklaştıran soğuk bir glokom hastalığı gibi. Eli her kıymetli nefesle birlikte kalkıp iniyordu. Naylon brandayı itti ve kokmuş giysilerle battaniyelerin arasından doğrulup ışık görmek için doğuya baktı ama ışık yoktu. Uyandığı rüyada çocuğun onu elinden tutup yol gösterdiği bir mağarada dolaşmışlardı. Islak akmataşı duvarlarda oynayan ışık, bir masaldaki granitten bir canavar tarafından yutulup onun iç kısımlarında kaybolmuş hacılar gibi. Suyun damlayıp şarkı söylediği yerlerde derin taş bacalar. Sessizlikte dünyanın dakikalarını ve saatlerini ve günlerini ve yıllarını hiç durmadan çan gibi çalarak. İkisi siyah ve kadim bir gölün olduğu büyük taş bir odada durana kadar. Ve öbür kıyıda suların damladığı ağzını kalker çökeltili gölden kaldıran ve örümcek yumurtası kadar ölü beyazı ve kör gözlerle ışığa bakan bir canavar. Sanki göremediğinin kokusunu almak istermiş gibi başını aşağı suya eğdi. Orada soluk ve çıplak ve saydam çömelirken su mermerinden kemiklerinin gölgesi, arkasındaki kayalara vurdu. Bağışakları, çarpan kalbi. Donuk bir cam fanusta atan beyin. Başını bir yandan diğer yana savurdu ve sonra pes perdeden inleyerek dönüp sendeleyerek uzaklaştı ve hiç ses çıkarmaksızın uzun adımlarla karanlığa koştu.

İlk kurşunu ışıkla kalkıp oğlanı uyurken bıraktıktan sonra yola çıktı ve çömelip güneye uzanan araziye inceledi. Çorak, sessiz, tanrısız. Aylardan ekimdir diye düşünüyordu ama emin değildi. Yıllardır takvim tutmamıştı. Güneye doğru ilerliyorlardı. Burada bir kış daha sağ kalamazlardı.

Dürbünü kullanacak kadar aydınlanınca aşağıdaki vadiyi dürbünle gözden geçirdi. Karanlıkta her şey solup gidiyordu. Asfaltın üstünde gevşek girdaplar halinde savrulan yumuşak kül. Görebildiği kadarını inceledi. Aşağıdaki ölü ağaçlar arasında yolun parçaları. Renkli herhangi bir şey arıyordu. Herhangi bir hareket. Tüten dumandan herhangi bir iz. Dürbünü indirmesinin ardından pamuklu maskeyi de yüzünden aşağı çekip burnunu bileğinin tersiyle sildi ve sonra araziye dürbünle yeniden taradı. Sonra da elinde dürbünle orada öyle oturdu ve külümsü gün ışığının toprak üzerinde donup kalmasını izledi. Bildiği tek şey çocuğun onun garantisi olduğuydu. Dedi ki: Eğer o Tanrı kelamı değilse Tanrı hiç konuşmamış demektir.

Geri döndüğünde oğlan hâlâ uyuyordu. Mavi naylon brandayı üstünden çekip katladı ve market arabasına götürüp yerleştirdikten sonra tabaklarıyla ve naylon bir torbada birkaç mısır unu kekinin yanı sıra plastik bir şurup şişesiyle geri döndü. Masa niyetine kullandıkları küçük brandayı yere sererek her şeyi üzerine koyduktan sonra tabancayı kemerinden çıkarıp onu da kumaşın üstüne bıraktı ve oturup oğlanın uyuyuşunu izledi. Geceleyin maskesini çekip çıkarmıştı ve battaniyelerin içinde bir yerde gömülüydü. Oğlanı izledi ve ağaçların arasından yola doğru baktı. Burası güvenli bir yer değildi. Artık gündüz olduğuna göre yoldan görülebilirlerdi. Oğlan battaniyelerin içinde döndü. Sonra gözlerini açtı. Merhaba, baba, dedi.

Buradayım ben.

Biliyorum.

Bir saat sonra yoldaydılar. Adam market arabasını itiyordu ve hem o hem de oğlan sırt çantası taşıyorlardı. Çantalarda gerekli olan şeyler vardı. Arabayı bırakıp da kaçmak zorunda kalırlarsa diye. Arabanın sapına arkalarındaki yolu izlemekte kullandığı bir krom motosiklet aynası tutturulmuştu. Çantayı sırtında biraz daha yükseğe kaldırarak çoraklaşmış araziye baktı. Yol boştu. Aşağıda uzanan küçük vadide bir nehrin durgun kurşunu menderesi. Hareketsiz ve belirgin. Kıyıda bir yük ölü kamış. İyi misin? dedi. Oğlan başını aşağı yukarı salladı. Sonra da asfaltta silahmetali ışıktaki küllerde ayaklarını sürüye sürüye yola koyuldular, her biri yekdiğerinin bütün dünyasıydı.

Nehri eski beton bir köprüden geçtiler ve birkaç kilometre sonra yol boyundaki bir benzin istasyonuna geldiler. Yolda durup incelediler. Bence bir kontrol edelim, dedi adam. Bir göz atalım. Aralarından geçtikleri otlar düşüp toz oldu. Kırılmış asfalt platformu geçtiler ve pompaların deposunu buldular. Kapağı gitmişti ve adam boruyu koklamak için dirseklerinin üstüne çöktü ama benzin kokusu bir rivayetten ibaretti artık, hafif ve bayat. Ayağa kalkıp binayı gözden geçirdi. Pompalar hortumlarıyla garip bir şekilde yerinde duruyordu. Pencerelere el değmemiş. Servis cebinin kapısı açıktı ve o da içeri girdi. Duvara dayanmış duran metal bir alet kutusu. Çekmeceleri elden geçirdi ama orada kullanabileceği hiçbir şey yoktu. İyi durumda, yarım santimlik geçme anahtarları. Bir dişli çark mandalı. Durup garaja bakındı. Çerçöple dolu metal bir fiç. Büroya girdi. Her yerde toz ve kül. Oğlan kapıda durdu. Metal bir masa, bir de kasa. Eski birtakım otomobil kullanma kılavuzları, şişmiş ve ıslanmış. Muşamba ise sızan çatı nedeniyle lekelenip kırılmıştı. Masaya gidip orada durdu. Sonra telefonu alıp babasının

evinin o çok eskilerdeki numarasını çevirdi. Oğlan onu izliyordu. Ne yapıyorsun? dedi.

Yolun dört yüz metre kadar aşağısında durup geriye baktı. Düşünmüyoruz, dedi. Geri dönmemiz gerek. Arabayı yolun dışına çekip görülmesin diye devirdikten sonra çantalarını bırakarak istasyona geri döndüler. Servis cebinde çelik çöp bidonunu dışarı sürükleyip devirdi ve bütün çeyreklik plastik yağ şişelerini çekerek çıkardı. Sonra yerde oturup hepsinin tortularını birer birer boşalttılar. Şişeleri yassı bir kaba tepe üstü bıraktılar, akıttılar ve sonunda neredeyse yarım litre motor yağları oldu. Plastik kapağı çevirip kapatmasının ardından şişeyi bir paçavrayla sildi ve elinde tarttı. Uzun kurşuni alacakaranlığı, uzun kurşuni şafakları aydınlatsın diye küçük kandilleri için yağ. Bana bir hikâye okuyabilirsin, dedi oğlan. Değil mi, baba? Evet, dedi. Okuyabilirim.

10

Nehir vadisinin öbür tarafında yol çıplak ve kara bir yanıktan geçiyor. Kavrulmuş ve dalları kalmamış ağaç kütükleri her yanda uzanıyor. Kül yolun üzerinde hareket ediyor ve kararmış elektrik direklerinden aşağı uzanan kör telin sarkık elleri rüzgârda cılız cılız inliyor. Bir açıklıkta yanmış gitmiş bir ev ve onun arkasında uzanan çıplak ve kurşuni çayırlıklar ile yol çalışmasının kendi haline bırakıldığı yerde çiğ kırmızı bir çamur yığını. Daha ileride motelleri tanıtan tabelalar. Her şey solmuş ve havadan etkilenip aşınmış olması dışında tıpkı eskiden olduğu gibi. Tepenin en üstünde soğukta ve rüzgârda durup nefesleniyorlardı. Adam oğlana baktı. Ben iyiyim, dedi oğlan. Adam elini onun omzuna koydu ve başıyla aşağıda uzanan açık araziye işaret etti. Dürbünü arabadan çıkardı ve yolda durup aşağıdaki düzlükte bir şehir şeklinin kurşunilik ve çorak arazi içerisinde karakalem bir çizim gibi duruşunu izledi. Görecek bir şey yok. Duman yok. Bakabilir miyim? dedi oğlan. Evet. Tabii bakabilirsin. Oğlan market ara-

basına yaslanıp dürbünü ayarladı. Ne görüyorsun? dedi adam. Hiçbir şey. Dürbünü indirdi. Yağmur yağıyor. Evet, dedi adam. Biliyorum.

Branda ile örtülü market arabasını bir sel yatağında bırakıp yamaçtan yukarı, duran ağaçların karanlık direkleri arasından ve ileri uzanan kayanın çıkıntısını gördükleri yere doğru tırmandılar ve kaya uzantısının altında oturup kurşuni yağmur tabakalarının vadi boyunca savruluşunu izlediler. Paltolarının üstüne birer battaniye atarak oturdular, bir süre sonra yağmur durdu ve şimdi sadece ormandan yere düşen damlaların sesleri geliyordu.

Hava açılınca aşağıda duran arabanın yanına gittiler ve brandayı çekip battaniyeleriyle birlikte gece için ihtiyaç duyacakları şeyleri çıkardılar. Yeniden tepeye tırmanıp kayaların altındaki kuru toprakta kamp kurdular ve adam oturduğu yerde kollarıyla oğlana sarılıp onu ısıtmaya çalıştı. Battaniyeleri kuşanmış halde isimsiz karanlığın gelip onları sarmasını izlediler. Gece hayalet gibi çökünce şehrin kurşuni şekli kayboldu ve adam küçük lambayı yakıp rüzgârdan korunaklı bir yere çekti. Sonra yola yürüdüler ve oğlanın elini tuttu, tepeye hatta yolun zirveye ulaştığı ve kararan arazinin üzerinden güneye doğru bakabildikleri yere gittiler ve battaniyelerine sarılmış bir vaziyette bir ateş ya da lamba izi aradılar. Hiçbir şey yoktu. Tepenin yan tarafındaki kayaların içinde duran lamba ise bir ışık beneğinden fazla sayılmazdı pek ve bir süre sonra geriye döndüler. Her şey ateş yakamayacak kadar ıslak. Fukara yemeklerini soğuk soğuk yediler ve lambayı aralarına koyup yatacakları yerlere uzandılar. Oğlanın kitabını getirmişti ama oğlan okuyamayacak kadar yorgundu. Ben uyuyana kadar lambayı açık bırakabilir miyiz? dedi. Evet, elbette bırakabiliriz.

Uykuya dalması uzun sürdü. Biraz sonra dönüp adama baktı. Küçük ışıktaki yüzü bir eski dünya aktörü gibi kara yağmurla şeritlenmişti. Sana bir şey sorabilir miyim? dedi.

Evet. Elbette.

Ölecek miyiz?

Günün birinde. Şimdi değil.

Ve hâlâ güneye gidiyoruz.

Evet.

Ki ısınalım.

Evet.

Tamam.

Tamam ne?

Hiç. Sadece tamam.

Uyu hadi.

Tamam.

Lambayı söndüreceğim. Olur mu?

Evet. Olur.

Ve daha sonra karanlıkta: Sana bir şey sorabilir miyim?

Evet. Elbette sorabilirsin.

Ben ölsem ne yaparsın?

Sen ölsem ben de ölmek isterim.

Benimle birlikte olabilmek için mi?

Evet. Seninle birlikte olabilmek için.

Tamam.

Yattığı yerden ormandaki suyun damlamasını dinledi. Toprağın altındaki ana kayaydı bu. Soğuk ve sessizlik. Ölmüş dünyanın kül-leri de boşlukta kasvetli ve dünyevi rüzgârlar tarafından ileri geri taşınıyor. İleri taşınıyor, dağılıyor ve yeniden ileri taşınıyor. Her şey payandasından ayırık kalmış. Külrengi havada desteklenmeksizin. Titreyen ve kısacık bir nefesle sürdürülmüş. Keşke kalbim taştan olaydı.

Şafaktan önce uyandı ve kurşuni günün sökmesini izledi. Yavaş yavaş ve yarı opak. Oğlan uyurken ayağa kalkıp ayakkabılarını ayağına geçirdi ve battaniyesine sarınmış olarak ağaçların arasından yürüyüp çıktı. Taştaki bir yarıktan aşağı indikten sonra orada öksürerek çömeldi ve uzun süre öksürdü. Ardından da küllerde çömeldi kaldı. Yüzünü solan güne doğru kaldırdı. Orada mısın? diye fısıldadı. Nihayet görecektiyim seni? Sıkılacak bir boynun var mı? Kalbin var mı? Ebediyete kadar kahrol, ruhun var mı? Ah Tanrım, diye fısıldadı. Ah Tanrım.

Ertesi gün öğlen vakti şehirden geçtiler. Arabaya örtülmüş brandanın üstünde elinin altında tutuyordu tabancayı. Oğlanı da yamacında tutuyordu. Şehrin büyük kısmı yanmıştı. Hayat emaresi yok. Sokaktaki arabaların üstü biriken külle kabuk bağlamış, her şey kül ve tozla kaplanmış. Kurumuş tortuda fosil izleri. Kapı girişinde deri gibi kurumuş bir ceset. Güne karşı suratını ekşitiyor. Oğlanı daha da yakınına çekti. Kafana koyduğun şeylerin sonsuza kadar orada kaldığını hatırla, yeter, dedi. Bunu düşünmek isteyebilirsin.

13

Bazı şeyleri unutursun ama, değil mi?

Evet. Hatırlamak istediğini unutursun ve unutmak istediğini de hatırlarsın.

Amcası ile birlikte sonbaharda yakacak odun için gittikleri ve amcasının çiftliğinden bir buçuk kilometre kadar uzakta bir göl vardı. Kayığın kıçında otururdu ve amcası küreklerin üzerine kapanırken tekneyi izleyen soğuk suda elini sürüklerdi. İhtiyar adamın siyah oğlak derisi pabuçlar içindeki ayakları dayama tahtasında. Hasır şapkası. Dişleri arasındaki mısır koçanından piposu ve piponun lülesinden sallanan ince salya. Uzaktaki kıyıya bir göz atmak üzere dönerken elinin tersiyle çenesini silmek için pipoyu ağzından çekti. Kıyıya ve gerideki hep yeşil kalan ağaçlara karşı kemik be-

yazı duran huş ağaçları sıralanmıştı. Gölün kenarında kurşuni ve havanın aşındırdığı, burkulmuş ağaç köklerinden bir taş tahkimat, kasırgalı eski yılların yıktığı ağaçlar. Ağaçların kendileri çoktan yakacak odun için kesilmiş ve götürülmüştü. Amcası kayığı geri döndürüp kürekleri tekneye çekti ve teknenin arkası kumlarda gıcırdayana kadar kumluk sığ sularda sürüklendiler. Ölü bir tatlısu levreği karnı havada berrak suda başıboş yüzyüyor. Sarı yapraklar. Pabuçlarını sıcak renklere boyanmış tahtalarda bıraktılar ve tekneyi kumsala çekerek ipin ucundaki çapayı attılar. Ortasında bir halkalı cıvata olan ve içine beton dökülmüş bir domuz yağı tenekesi. Amcası omuzunda kangallanmış bir kenevir ipiyle, piposunu tüttürüp ağaç kütüklerini incelerken sahil boyunca yürüdüler. Birini seçti, kökünden kaldıraç olarak yararlanıp tersine çevirdiler ta ki yarı yarıya suda yüzer hale getirene dek. Pantolonlar dize kadar sıvanmış ama gene de ıslandılar. İpi teknenin kışındaki bir takozla bağladılar ve kütüğü yavaş yavaş arkalarında bırakarak kürek çektiler. O vakte kadar akşam olmuştu zaten. Sadece ıskarmozların düzenli gerilmesi ve sürtünmesi. Göl zifiri ve kıyı boyunca yanmaya başlayan pencere ışıkları. Bir yerlerde bir radyo. İkisi de tek kelime etmemişti. Bu onun çocukluğunun kusursuz günüydü. Gelecekteki günleri biçimlendiren gün.

Onu izleyen günler ve haftalarda güneye yöneldiler. Yalnız ve azimkâr. Çiğ ve dımdızlak bir bayırlar ülkesi. Alüminyum evler. Bazen yanmış ya da kesilmiş olanların ardından kendiliğinden tekrar çıkan ağaçların çıplak dizileri arasından aşağıdaki eyaletlerarası otoyolu görüyorlardı. Soğuktu ve daha da soğuk oluyordu. Dağlarda yüksekteki uçurumun tam gerisinde durup arazinin gördükleri kadarıyla yanıp bitmiş olduğu güneydeki büyük körfeze baktılar ki kararmış kaya şekilleri kül yığınlarından yükseliyordu ve kül dalgaları yükselerek güneye doğru çorak arazide esiyordu. Karalığın berisinde görünmeden hareket eden mat güneşin güzergâhı.

O dağlanmış arazilerden yürüyerek geçilen günler. Oğlan birkaç boya kalemi buldu ve yüz maskesine uzun ve sivri dişler çizdi, o ise şikâyet etmeksizin yorgun argın yürüdü. Market arabasının ön tekerleklerinden biri ayvayı yemişti. Ne yapmalı? Hiç. Her şeyin yanıp kül olduğu yerde ateş yakılamazdı ve geceler o zamana kadar rastladıklarından hem daha uzun hem de daha karanlık ve soğuktı. Taşları çatlatacak kadar soğuk. Canını alacak kadar. Titreyen oğlanı bedenine bastırdı ve karalıkta her kırılğan soluğu saydı.

Uzaktaki gökgürültüsü sesine uyanıp doğruldu ve oturdu. Her yanlarını saran hafif ışık titrekti ve kaynaktan yoksundu, yağmurun sürüklediği kurumda kırılıyordu. Brandayı üstlerine çekip uzun süre dinleyerek uyanık kaldı. İslanırlarsa kurulanacak ateş olmayacaktı. İslanırlarsa muhtemelen ölürlerdı.

15

Böyle gecelerde içine uyandığı karalık kördü ve nüfuz edilmezdi. Dinlerken kulaklarını acıtacak bir karalık. Çoğu kez kalkmak zorunda kalırdı. Çıplak ve kararmış ağaçlardaki rüzgâr dışında ses yoktu. Doğruldu ve o soğuk içekapanık karanlıkta kafatasındaki vestibüler hesaplamalar kendi tahminlerini geçersiz kılarken kollarını denge bulmak için uzatıp sendeleyerek ayakta durdu. Eski bir olay. Dik olanı aramak. Önce bükülmeden düşmezsın. Hiçliğin içine kocaman marş marş adımları attı, dönüşü için onları sayarak. Gözler yumulu, kollar kürek gibi hareketli. Neye göre dik? Gecede isimsiz bir şey, cevher damarı ya da matris. Onun ve yıldızların ortak uydusu olduğu. Hakkında hiçbir şey bilmediğini söyleyebileceğiniz ama gene de mutlaka bilmesi gereken evrenin uzun gün hareketlerini yazan, rotundadaki koca sarkaç gibi.

O külden oluşmuş kabuklu araziye geçmek iki gün aldı. Berideki yol çıplak ormanın her yanından aşağı indiği bir bayırın zirvesi

boyunca uzanıyordu. Kar yağıyor, dedi oğlan. Adam gökyüzüne baktı. Tek bir kurşun rengi tane aşağı süzülüyor. Eliyle yakaladı ve hıristiyan âleminin son kutsal ekmeğiymişçesine yok oluşunu izledi.

Branda üstlerine örtülmüş halde birlikte ilerlediler. Bükülen ve hiçlikten aşağı düşen ıslak kurşuni taneler. Yol kenarında kurşuni çamur. Sırılsıklam kül birikintilerinin altından akıp duran kara su. Uzaktaki sırtlarda şenlik ateşleri yok artık. Kan kültlerinin hepsinin birbirini yok ettiğini düşündü. Kimse bu yoldan geçmemişti. Soyguncular da, çapulcular da. Bir süre sonra yol kenarındaki bir garaja geldiler ve açık kapının iç tarafında durup yükseklerden aşağı sağanakla inen kurşuni doluya baktılar.

16

Eski kutuları toplayıp döşemede bir ateş yaktılar, adam ise birkaç alet bulduktan sonra arabayı boşalttı ve oturup tekerlek üzerinde çalışmaya koyuldu. Cıvatayı çıkardı ve bir*el matkabıyla bileziği delip demir testereyle gereken boyda kestiği bir parça boruyla yeniden manşon taktı. Sonra hepsini yeniden yerine cıvatalayıp arabayı dik konuma getirdi ve döşemede dolaştırdı. Gayet iyi gidiyordu. Oğlan oturup her şeyi izledi.

Sabahleyin yola devam ettiler. Issız topraklar. Bir ağıl kapısına yabandomuzu derisi çivilenmiş. Kırık dökük. Bir tutam kuyruk. Ağılın içinde kirişlerden sallanan üç ceset, solgun ışık çubukları arasında kurumuş ve tozlu. Burada bir şeyler olabilir, dedi oğlan. Mısır falan olabilir. Gidelim, dedi adam.

En çok ayakkabıları için endişeleniyordu. Bir bu. Bir de yiyecek. Daima yiyecek. Et ve balığın odun dumanına maruz bırakılarak muhafaza edildiği eski bir yerdeki yüksekte bir köşede asılı bir domuz buldular. Mezardan çıkarılmış bir seve benziyordu, öyle kuru

ve gergindi. Adam bıçağıyla kesip içini açtı. Koyu kırmızı ve tuzlu et vardı içinde. Besleyici ve iyi. O gece etin kalın dilimlerini ateşlerinde kızarttılar ve bir teneke fasulye ile kaynasın diye bıraktılar. Daha sonra adam karanlıkta uyandı ve alçak karanlık tepelerde bir yerlerde yerlilere özgü davulların çalındığı duyduğunu sandı. Sonra rüzgâr değişti ve artık sadece sessizlik vardı.

Rüyalarında solgun gelini yeşil ve yapraklı bir gölgelikten çıkıp gelirdi ona. Meme uçları kille beyazlatılmış olurdu ve kaburga kemikleri de beyaza boyalı. Bürümcük bir elbise giyerdi ve siyah saçları fildişi taraklarla, deniz kabuğundan taraklarla yukarı kaldırılmıştı. Sabah gene kar yağıyordu. Tepedeki ışık telleri boyunca dizili küçük kurşuni boncuklar.

Bunların hiçbirine güvenmiyordu. Tehlikedeki bir adam için uygun rüyaların tehlikeli rüyalar olduğunu ve geri kalan her şeyin bitkinliğin ya da ölümün çağrısı olduğunu söyleyip dururdu. Az uyurdu ve kötü uyurdu. Önleri sıra kuşların uçup onun ve çocuğun ve gökyüzünün acıtıcı bir mavi olduğu, çiçeğe durmuş bir ormanda yürüdükleri bir rüya gördü ama böyle aldatıcı dünyalarından kendini nasıl uyandıracağını öğreniyordu. Hayalet bir meyve bahçesinde bir şeftalinin tekinsiz tadı ağzında solarken orada karanlıkta yatmak. Yeterince uzun yaşarsa en sonunda dünyanın bütün bütün kaybolacağını düşünürdü. Yeni kör olmuşların sakini oldukları dünya gibi hepsi yavaş yavaş hafızadan silinerek.

17

Yoldaki hayallerden ise uyanış yoktu. Zahmetle yola devam etti. Kadının kokusu hariç her şeyini hatırlıyordu. Yanında onunla bir tiyatrodan oturmuşlar, kendisi öne doğru uzanıp müzik dinliyor. Altın süslemelerin yanı sıra duvarda şamdanlar ve sahnenin her iki yanında perdelerin yüksek sütunu andıran katları. Adamın elini kucagında tutardı ve yazlık elbisesinin ince kumasının altından

çoraplarının üst kısmını hissedebilirdi. Bu kareyi dondur. Şimdi de karanlığına söv, soğuşuna söv ve lanetlen.

Bulduğu iki eski çalı süpürgesinden yolda tekerleklerin önündeki dalları temizleyecek süpürgeler yapıp telle arabaya bağladı ve oğlanı sepete oturtuktan sonra kendi de arkadaki rayda ayakta durarak köpek kızağı sürücüsü gibi ve yokuş aşağı koyuverdiler, virajlarda kızak sürücüleri gibi bedenleriyle arabayı idare ettiler. Uzun süredir ilk defa oğlanın gülümsediğini görüyordu.

Bayırın tepesinde bir kavis ve yolda da bir çekilme. Eski bir keçi-yolu ormana doğru gidiyordu. Yürüdüler ve bir sıraya oturup toprağın kum gibi bir sisin içine yuvarlanıp gittiği yerde yukarıdan vadiye baktılar. Aşağıda bir göl vardı. Kırkların çöpleri temizlenmiş kâsesinde hem soğuk hem kurşuni hem ağır.

O ne, baba?

Baraj.

Neye yarıyor?

Gölü o yaptı. Barajı inşa etmelerinden önce orada sadece bir nehir vardı. Baraj içinden geçen suyu elektrik meydana getirecek türbin denen büyük pervaneleri döndürmede kullandı.

Işık yapmak için.

Evet. Işık yapmak için.

Aşağı inip ona bakabilir miyiz?

Bence çok uzak.

Baraj uzun süre orada duracak mı?

Sanırım. Betondan yapılmış. Herhalde yüzlerce yıl durur orada. Belki de binlerce.

Sence o gölde balık olabilir mi?

Hayır. Gölde hiçbir şey yok.

Çok eskilerde buraya çok yakın bir yerde bir şahinin dağın uzun mavi sırtı boyunca aşağı süzüldüğünü ve göğüs kemiğinin çıkıntısıyla uçmakta olan bir turna sürüsünden en ortadakini kırıp bacak ve kanatları bir tarafa fırlatarak mahvolmuş ve durgun sonbahar havasında gevşek ve dağınık tüyleri ardısıra sürükleyerek aşağıdaki nehre indirdiğini izlemişti.

Hava pul pul. Tadı ağzınızdan hiç çıkmaz. Yağmurda çiftlik hayvanları gibi durdular. Sonra da donuk ahmakıslatanda brandayı üstlerine tutarak yollarına devam ettiler. Ayakları ıslak ve üşümüş-tü, ayakkabıları harap oluyordu. Yamaçlarda eski ürünler ise ölü ve yassılaşmış. Dağ sırtının kenarındaki çıplak ağaçlar yağmurda çiğ ve kara.

Ve renkten yana öylesine zengin olan rüyalar. Ölüm seni başka nasıl çağırırsın ki? Soğuk şafakta yürürken her şey aniden küle dönüştü. Sanki yüzyıllardır gömülmüş bazı kadim freskler birden güne ışığına çıkmış gibi.

19

Hava da soğuk da toparlandı ve nihayet geniş ovayı sulayan nehrin havzasına geldiler, yama yama olmuş ekilebilir arazi hâlâ görülebiliyordu, çorak alçak arazilerde her şey köküne kadar ölüydü. Asfalt boyunca arabayı iterek yürüdüler. Yüksek ahşap evler. Makineyle çekilmiş metal çatılar. Bir tarlada çatı meylinin üzerinde üç metre boyunda solmuş harflerle bir ilan olan kütükten yapılmış bir ağıl. Rock City'yi Görün.

Yolun kenarındaki çitler gidip kara ve çarpık çurpuk dikenler halini almıştı. Hayat emaresi yok. Oğlanı yolun ortasında elinde tabancayla bıraktı ve eski kireçtaşı merdivenlerden çıkarak gözlerini elleriyle perdelemiş halde camlardan içeri bakıp çiftlik evinin sundurmasında yürüdü. Mutfaktan girdi içeri. Yerde çöpler, eski

gazete kâğıtları. Orta kısmı dışarı çıkık bir dolapta porselen, saplarından asılmış fincanlar. Holden yürüdü ve salonun kapısında durdu. Köşede antika bir armonyum vardı. Bir televizyon. Ucuz tıkiş tıkiş mobilyalar ile kiraz ağacından eski bir elişî şifonyer. Merdivenleri çıktı ve yatak odalarında dolaştı. Her şey külle kaplı. Bahçeye bakan pencere pervazında pelüş bir köpekle bir çocuk odası. Dolapları karıştırdı. Yatakları açıp iyi durumda iki yün battaniye ile döndü ve merdivenlerden indi. Kilerde üç kavanoz ev işi domates konservesi. Kapaklarındaki tozu üfleyip gözden geçirdi. Ondan önce birisi domateslere itimat etmemişti, o da etmedi ve omuzunda battaniyelerle dışarı çıktı ve yol boyunca yeniden yürümeye koyuldular.

Şehrin dış mahallelerinde bir süpermarkete geldiler. Çöple kaplı otoparkta birkaç eski araba. Kendi market arabalarını orada bıraktılar ve ürün sıraları arasındaki leş gibi koridorlarda yürüdüler. Sebze meyve kısmındaki sandıkların dibinde birkaç kadim çalı fasulyesi ile vaktiyle kayısıymış gibi görünen ama uzun süre kuruyarak kendilerinin buruşuk kuklası halini almış şeyler buldular. Oğlan arkasından geliyordu. Arka kapıyı itip çıktılar. Mağazanın arkasındaki geçitte hepsi fena halde paslanmış birkaç market arabası. Başka bir araba arayarak yeniden dönüp mağazada dolaştılar ama yoktu. Kapının yanında yere devrilmiş ve bir levye ile açılmış iki tane alkolsüz içki makinesi vardı. Kül içinde her yanda bozuk paralar. Oturup elini bağırsakları deşilmiş makinelerin mekanizmasında dolaştırdı ve ikincisinde eli soğuk metal bir silindirin üzerine kapandı. Elini yavaşça dışarı çekti ve oturup bir Coca Cola'ya baktı.

Bu ne, baba?

Sürpriz. Sana.

Nedir ama?

Al işte. Otur.

Oğlanın çantasının kayışlarını gevşetip çantayı arkasında yere bıraktı ve başparmak tırnağını tenekenin üstündeki alüminyum açma halkasının altına koyarak açtı. Burnunu tenekeden gelen hafiften köpüren içeceğin sesine doğru eğdikten sonra tenekeyi oğlana verdi. Hadi iç, dedi.

Oğlan tenekeyi aldı. Köpüklü, dedi.

Hadi iç.

Önce babasına sonra da eğik tenekeye baktı ve içti. Orada bu meseleyi düşünerek oturdu. Sahiden iyiymiş, dedi.

Evet. Öyledir.

Sen de al, baba.

Senin içmeni istiyorum.

Sen de iç.

Tenekeyi alıp yudumladı ve geri verdi. Sen iç, dedi. Oturalım burada hadi.

Bir daha asla başkasını içemeyeceğim için, değil mi?

Asla çok uzun bir zaman.

Peki, dedi oğlan.

Ertesi gün alacakaranlıkta şehirdeydiler. Eyaletlerarası yolun kavşaklarının uzun beton dönemeçleri uzaktaki karanlığın önünde uzanan muazzam bir eğlence evinin harabesi gibi. Altıpatları kemerinin önünde taşıyordu ve parkasını da fermuarını kapamadan giyyordu. Her yerde mummylaşmış ölümler. Etleri kemikler boyunca yarılmış, bağ dokular tutup çekecek kadar kurumuş ve tel gibi gergin. Modern bataklık insanları gibi büzüşmüş ve gerilmiş halde, kaynamış çarşaf yüzleriyle, dişlerinin sararmış solgunluğu. Hepsi de aynı tari-kattan hacılar gibi yalınayaktı çünkü ayakkabıları çoktan çalınmıştı.

Devam ettiler. Adam aynadan sürekli arkayı izliyordu. Sokaklarda hareket eden şey ise esen küldü. Nehrin üzerindeki yüksek beton köprüyü geçtiler. Aşağıda bir iskele. Kursunu renkli suda yarı bat-

mış kk gezeit tekneleri. Nehrin aşağısında yüksek bacalar kurumda belli belirsiz.

Ertesi gün şhrin birkaç kilometre güneyinde yolun bir kavşağında ve l dikenlerde kaybolmuş gibiiken bacaları ve çatı altında üç köşeli yan duvarları ve taş bir duvarı olan ahşap karkas bir eve geldiler. Adam durdu. Sonra arabayı yoldan yukarı itti.

Burası neresi, baba?

Burası benim büyüdüğüm ev.

Oğlan durup baktı. Kabukları soyulan ve odun niyetine kul-lanılan kaplama tahtalarının büyük kısmı alt duvarlardan gitmiş ve çiviler ile izolasyon açıkta kalmıştı. Arka verandanın çürümüş bölmesi ise beton terasta yatıyordu.

İçeri girecek miyiz?

Niye girmeyelim?

Korkuyorum.

Benim eskiden oturduğum yeri görmek istemiyor musun?

Hayır.

Bir şey olmayacak.

Birisi olabilir.

Sanmıyorum.

Ya varsa ama?

Durup başını kaldırarak eski odasının çalı altındaki üç köşeli duvarına baktı. Oğlana baktı. Burada beklemek ister misin?

Hayır. Hep böyle dersin.

zgnm.

Biliyorum. Ama dersin.

Sırt çantalarını kaydırıp çıkardıktan sonra terasta bıraktılar ve verandadaki erp arasından tekmeyle yollarını açıp mutfağa girdiler. Oğlan elini sık sıkı tutuyordu. Çoğu hatırladığı gibiydi. Odalar boştu. Yemek odasının berisindeki kk odada çıplak bir demir

beşik ve metal bir katlanır masa vardı. Küçük şöminede aynı dökme demirden kömür ızgarası. Duvarlardaki çam lambri gitmiş ve sadece altındaki astar şeritler kalmıştı. Orada durup başparmağıyla şömine rafının boyanmış tahtasında kırk yıl önce çorapların asıldığı çivilerin deliklerini aradı. Ben çocukken Noel'i burada kutlardık. Döndü ve dışarıdaki bahçenin viraneliğine baktı. Birbirine dolaşmış ölü leylaklar. Bir çitin şekli. Soğuk kış gecelerinde fırtınada elektrik kesilince burada ateşin başında otururduk, ben ve kız kardeşlerim, ev ödevlerimizi yapardık. Oğlan onu izliyordu. Onun üzerinde hak iddia eden göremediği figürleri izliyordu. Gitmeliyiz, baba, dedi. Evet, dedi adam. Ama gitmedi.

Annesi onun kararmasını görmeye dayanamadığı için ilk günkü kadar sarı ateş tuğlasının ocağa konduğu yemek odasından geçtiler. Döşeme yağmur suyundan bükülmüştü. Oturma odasında küçük bir hayvanın kemikleri parçalanmış ve bir yığın halinde konmuştu. Herhalde bir kedi. Kapının yanında cam bir bardak. Oğlan elini sıkıca kavradı. Merdivenlerden çıkıp döndüler ve koridordan aşağı gittiler. Yerde duran nemli küçük sıva konileri. Tavanın tahta kaplamaları ortaya çıkmış. Odasının kapı girişinde durdu. Saçakların altında küçük bir boşluk. Ben burada uyurdum. Karyolam şu duvara bitişikti. Bir çocuğun hayallerinden doğan rüyaların rüyasını görecekti binlerce gece ve kendilerini sunacak zengin ya da korkulu dünyalar, ama asla olması gereken değil. Çocukluk eşyalarını bulmayı yarı yarıya umarak dolabın kapağını itip açtı. Çiğ soğuk gün ışığı çatıdan aşağı yansıdı. Yüreği kadar kurşuni.

Gitmeliyiz, baba. Gidebilir miyiz?

Evet. Gidebiliriz.

Korkuyorum.

Biliyorum. Özür dilerim.

Sahiden korkuyorum.

Bir şey yok. Gelmemeliydik zaten.

Üç gece sonra doğu dağlarının eteklerinde karanlıkta bir şeyin geldiğini duyarak uyandı. Elleri her iki yanında uzandı. Toprak sarsılıyordu. Onlara doğru geliyordu.

Baba? dedi oğlan. Baba?

Şişşt. Bir şey yok.

Ne bu, baba?

Yaklaştı, gittikçe sesi yükseliyordu. Her şey titriyordu. Sonra metro gibi altlarından geçti ve geceye doğru uzaklaşıp gitti. Oğlan ona tutunmuş ağlıyordu ve başını göğsüne gömmüştü. Şişşt. Bir şey yok.

Öyle korkuyorum ki.

Biliyorum. Bir şey yok. Gitti.

Neydi o, baba?

Depremdi. Artık gitti. Bir şeyimiz yok. Şişşt.

24

O ilk yıllarda yollarda elbiselerine sarınmış mülteciler olurdu. Maske ve gözlük takıp yolun kıyısında mahvolmuş havacılar gibi paçavralar içinde oturlardı. El arabalarına çapullar yığılmış olurdu. Yük arabalarını ya da market arabalarını iterlerdi. Kafataslarında gözleri parlaktı. Bir humma ülkesindeki göçmenler gibi geçit yollardan sendeleyerek giden inançsız insan kabukları. Her şeyin zayıflığı sonunda ortaya çıkmıştı. Evveleski dert olmuş meseleler hiçlikle ve geceyle çözümlenmişti. Bir şeyin son kertesı sınıfı da cinsi de beraberinde götürür. Işığı söndürür ve gider. Etrafınıza bakın. Asla uzun bir zamandır. Ama oğlan bildiğini biliyordu. Asla aslında zaman değildir.

Akşamüstü terk edilmiş bir evde kurşuni bir ışıktaki kurşuni bir pencerede oturdu ve oğlan uyurken eski gazeteleri okudu. Tuhaf haberler. Garip kaygılar. Saat sekizde cuha çiçeği kapanıyor. Oğ-

lanın uyumasını seyretti. Yapabilir misin? Vakti gelince? Yapabilir misin, ha?

Yolda çömeldiler ve günler önce pişirdikleri soğuk pilav ile soğuk fasulyeyi yediler. Mayalanmaya başlamıştı bile. Görülmeyecek bir ateş yakacak yer yok. Karanlıkta ve soğukta, kokuşmuş yorganlar içinde birbirine sarılmış halde uyudular. Oğlanı bağına bastırdı. Ne kadar zayıf. Canım, dedi. Canım. Ama biliyordu ki eğer iyi bir baba olursa gene de kadının söylediği gibi olabilirdi. Oğlan onunla ölüm arasında duran tek şeydi.

O yıl daha sonrası. Hangi ay olduğunu bilmiyordu. Dağları geçmeye yetecek yiyecekleri olduğunu düşünüyordu ama bilmek mümkün değildi. Havzadaki geçit bin beş yüz metreydi ve çok soğuk olacaktı. Her şeyin kıyıya varmaya bağlı olduğunu söylemişti ama gece uyandığında bunun da boş olduğunu ve hiçbir özü olmadığını anladı. Dağlarda ölme ihtimalleri yüksekti ve olacak buydu.

25

Bir tatil beldesinin harabeleri arasından geçip güneye giden yola saptılar. Yamaçlar boyunca kilometrelerce yanmış orman ve kar da sandığından önce geldi. Yolda iz yok, hiçbir yerde yaşayan hiçbir şey yok. Ateşin kararttığı büyük kayalar seyrek ağaçlı yamaçlarda ayı şekilleri gibi. Suların bir gölcüğe akarak sulu çamura ve yavaş yavaş kurşuni bir köpüğe dönüştüğü taş bir köprüde durdu. Bir zamanlar akıntıda alabalıkların salınmalarını gözleyip alttaki taşlarda kusursuz gölgelerini izlediği yerde. Yollarına devam ettiler ve oğlan ise arkasından zahmetle geliyordu. Arabaya yaslanıyor ve virajlarda yavaşça yukarı doğru döne döne gidiyordu. Yüksekte dağlarda hâlâ yanan ateşler vardı ve geceleri onların kurum yağmuru içindeki koyu turuncu ateşlerini görebiliyorlardı. Hava daha da soğuyordu ama bütün gece kamp ateşleri yakıyorlar ve sabah yola koyulduk-

larında da onları arkalarında yanar halde bırakıyorlardı. Ayaklarına kordonla bağlanmış çuvallar sarmıştı ve kar şimdilik birkaç santim derinlikteydi ama daha derinleşirse arabayı bırakmak zorunda kalacaklarını biliyordu. İlerlemek şimdiden zorlaşmıştı ve dinlenmek için sık sık duruyordu. Yolun kenarına doğru sırtı çocuğa dönük halde ağır ağır ve yorucu bir şekilde yürürken durup elleri dizlerinde öksürdü. Doğruldu ve ağlayan gözlerle durdu. Kurşuni karda ince bir kan sisi.

Büyük bir kayanın yanında kamp kurup branda ve direklerden bir barınak yaptı. Ateş yaktı ve gece boyunca onları idare etmesi için koca bir çalı yığını çekmeye koyuldular. Karın üstüne bir altlık niyetine ölü baldıran dalları yığmıştı, battaniyelerine bürünüp ateş izleyerek ve haftalar önce yağmaladıkları kakaonun sonunu içerek oturdular. Gene kar yağıyordu, karalığın içinden aşağı süzülen yumuşak tanecikler. Harikulade ılıklıkla uyukladı. Oğlanın gölgesi üzerine düştü. Bir kucak dolusu odun taşıyordu. Onun ateşe odun atmasını izledi. Tanrı'nın kendi alevli ejderhası. Kıvılcımlar bir telaş yukarı üşüştü ve yıldızsız karanlıkta ölüp gitti. Ölmeden önce söylenen her söz doğru değildir ve bu kutsama da kendi toprağından kopartılmış olduğu için daha az gerçek değildir.

Sabaha doğru uyandığında ateş kor halini almıştı ve o da yola doğru yürüdü. Her şey aydınlıktı. Sanki kayıp güneş sonunda geri dönüyordu. Kar turuncu ve titreşiyor. Bir orman yangını, tepele-
rindeki kavlı çakmak kutusu sırtlar boyunca ilerleyip kuzey ışıklarına karşı alevleniyor ve titreşiyordu. Soğuk da olsa orada uzun süre durdu. Rengi ne zamandır unuttuğu bir şeyi harekete geçirdi içinde. Bir liste yap. Bir dua oku. Hatırla.

Daha da soğuktu. O yüksek dünyada hiçbir şey hareket etmiyordu. Yolun üzerinde yoğun bir odun dumanı kokusu asılıydı. Arabayı

karın içinden itti. Her gün birkaç kilometre. O zirvenin ne kadar uzakta olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu. Az yiyorlardı, hep açtılar. Durup aşağıda uzanan araziye baktı. Çok aşağıda bir nehir. Ne kadar gelmişlerdi acaba?

Rüyasında kadın hastaydı ve adam da ona bakıyordu. Rüya da bir fedakârlık havası vardı ama o farklı düşünüyordu. Kadınlı ilgilenmedi ve o da karanlıkta bir yerlerde tek başına öldü ve geriye kaldı ne bir rüya ne de uyandıran bir dünya veya anlatacak başka hikâyeye.

Bu yolda tanrı kelamı eden adamlar yok. Gitmiş onlar ve ben kaldım ve giderken yanlarında dünyayı da götürdüler. Soru: Asla olmayacak olanı nasıl ayırırsın asla olmamış olandan?

Görünmeyen ayın karanlığı. Geceler artık biraz daha az kara. Gündüzleri sürgün güneş, eli lambalı yas tutan bir anne gibi yer-kürenin etrafında daireler çiziyor.

27

Şafakla kaldırımda oturmuş insanlar giysilerinin içinde yarı kurban ve dumanları tüter halde. Başarısızlığa uğramış mezhep intiharları gibi. Başkaları onlara yardıma gelir. Bir yıl geçmemişti ki sırtlarda yangınlar ile ve deliler gibi haykırışlar yükseldi. Katledilenlerin çığlıkları. Gündüzleri yol boyunca kazıklara geçirilmiş ölümler. Ne yapmışlardı? Dünya tarihinde suçtan daha fazla ceza bulunabileceğini düşündü ama bununla pek teselli bulmadı.

Hava seyreldi ve zirvenin çok uzakta olamayacağını düşündü. Belki yarın. Yarın gelip geçti. Kar tekrar yağmadı ama yoldaki kar on beş santimdi ve arabayı bu yokuşlardan yukarı itmek yorucu bir işti. Onu bırakmak zorunda kalacaklarını düşündü. Ne kadar taşıyabilirlerdi ki? Durup çıplak bayırları gözden geçirdi. Kül kapkara olana kadar karın üstüne düştü.

Her virajda sanki geçit hemen önlerindeymiş gibi görünüyordu ama sonra bir akşam durup bütün çevreye baktı ve tanıdı. Parkasının boynundaki çıtçıtı açıp kukuletasını indirdi ve durup dinledi. Ölü baldıranotlarının kara kara sıraları arasında rüzgâr. Manzaraya hâkim yerdeki boş otopark. Oğlan yanında duruyordu. Çok eskiden bir kış vakti onun kendi babasıyla durduğu yerde. Ne var, baba? dedi oğlan.

Uçurum. Var olan bu.

Sabahleyin yola devam ettiler. Çok soğuktu. Öğleden sonraya doğru yeniden kar yağmaya başladı ve erkenden kamp kurup brandanın eğilmiş ucunun altına çömelerek karın ateşe düşmesini izlediler. Sabahleyin yerde birkaç santim kar vardı ama yağmıyordu artık ve öyle sessizdi ki âdeta kalplerini duyabiliyorlardı. Közlerin üzerine odun yığıldıktan sonra yelpazeleyip ateşi yeniden canlandırdı ve arabayı kazıp çıkarmak için kar yığınlarının arasından güçlükle yürüdü. Konservelerin arasından seçti ve geri döndükten sonra ateşin başında oturdular ve krakerlerinin sonuncusu ile bir sosis konservesi yediler. Sırt çantasının bir cebinde son yarım paket kakaolarını bulup oğlana yaptı ve sonra da kendi fincanını sıcak suyla doldurup kenarını üfleme koyuldu.

Bunu yapmayacağına söz vermiştin, dedi oğlan.

Neyi?

Biliyorsun işte, baba.

Sıcak suyu yeniden kaba boşalttı, kendininkine de biraz kakao koydu, sonra geri verdi.

Gözümün hep üstünde olması gerekiyor, dedi oğlan.

Biliyorum.

Küçük sözlerden dönersen büyük sözlerden de dönersin. Öyle demiştin.

Biliyorum. Dönmeceğim ama.

Boşaltma havzasının güneye dönük yamacından aşağı bütün gün zahmetle indiler. Yiğİnlarda market arabası hiç itilmiyordu ve adamın bir yandan izleri silerken bir yandan da bir eliyle onu arkasından sürüklemesi gerekiyordu. Dağların dışındaki her yerde kızak olarak kullanılacak bir şey bulabilirlerdi. Eski bir metal tabela ya da bir tabaka örtülük çatıtenekesi. Ayaklarındaki sargılar sırsıklam olmuştu ve bütün gün hem üşüdüler hem de ıslak ıslak do-laştılar. Oğlan beklerken adam nefeslenmek için arabaya yaslandı. Dağda bir yerde çat diye keskin bir ses duyuldu. Sonra bir tane daha. Bir ağaç düşüyor, dedi. Mesele yok. Oğlan yol kenarındaki ölü ağaçlara bakıyordu. Mesele yok, dedi adam. Dünyadaki bütün ağaçlar er geç düşecek. Ama bizim üstümüze değil.

Nereden biliyorsun?

Biliyorum işte.

29

Gene de yolda karşılarına ağaçlar çıktı ve o zaman arabayı boşaltıp her şeyi ağaç gövdeleri üzerinden karşıya taşımak ve sonra da öbür yanda yeniden yüklemek zorunda kalıyorlardı. Oğlan unuttuğu oyuncaklarını buldu. Bir sarı kamyonu dışarıda tuttu ve yola kamyonu brandanın tepesine koyup devam ettiler.

Yol kıyısındaki donmuş bir derenin öbür yanındaki düz bir toprak alanda kamp kurdular. Rüzgâr külü buzdan üfürmüştü ve buz karaydı, dere ormandan kıvrılarak geçen bazalt bir patikaya benziyordu. Yamacın o kadar ıslak olmayan kuzey yanından yakacak odun toplayıp ağaçları olduğu gibi itip devirdiler ve sürüye sürüye kampa göturdüler. Ateşi yaktıktan sonra brandalarını yaydılar ve ıslak giysilerini buharları tütüp koksun diye sırtlara astılar ve battaniyelere sarılıp çıplak halde otururlarken adam ısıtmak için oğlanın ayaklarını karnında tuttu.

Oğlan gece hıçkırarak uyandı ve adam ona sarıldı. Şişşt, dedi. Şişşt. Bir şey yok.

Kötü bir rüya gördüm.

Biliyorum.

Sana ne olduğunu söylemeli miyim?

İstiyorsan.

Senin kurduğun bir penguenim varmış ve paytak paytak yürüyüp kanatlarını çırpıyormuş. Daha önce oturduğumuz o evdeyiz ve köşeyi dönüp geliyor ama kimse onu kurmamış, gerçekten korkutucuydu.

Tamam.

Rüyada sahiden daha korkunç oluyor.

Biliyorum. Rüyalarda sahiden korkunç olabilir.

Niye böyle korkunç bir rüya gördüm?

Bilmiyorum. Ama artık geçti. Ateşe biraz odun atacağım. Sen uyu.

Oğlan cevap vermedi. Sonra dedi ki: Kurma kolu dönmüyordu.

İnip kardan çıkmak dört gün daha aldı ve o zaman bile yolun bazı virajlarında kar yamaları vardı ve yol karaydı hatta ötedeki iç kesim akarsu yüzünden ıslaktı. Derin bir koyağın kenarı boyunca ve bir nehrin karanlığının çok aşağılarından çıkıp geldiler. Durup dinlediler.

Sarp yüzeye yapışan ince kara ağaçlarıyla kanyonun uzaktaki yanında yüksek ve sarp kayalıklar. Nehrin sesi zayıfladı. Sonra geri döndü. Aşağıdaki araziden esen soğuk bir rüzgâr. Nehre varmaları tüm gün sürdü.

Arabayı bir otoparkta bırakıp ormanın içinden yürüdüler. Nehir tarafından pesten bir gümbürtü yükseliyordu. Yüksek bir kaya sırasından aşağı akan ve kursunu bir sis örtüsünden geçip yaklaşık

yirmi beş metreden dökülen bir çağlayan. Suyun kokusunu alabiliyorlardı ve ondan gelen soğuğu hissedebiliyorlardı. Nehir çakılından ıslak nehir çakılından bir düzlük. Durup oğlanı izledi. Vay canına, dedi oğlan. Gözlerini ondan alamıyordu.

Çömeldi, bir avuç taşı eline aldı ve onları kokladıktan sonra takırdayarak düşsünler diye bıraktı. Cilalı yuvarlak ve bilye kadar ya da damarlı ve şeritli baklava şeklindeki taşlar kadar düzgün. Nehrin sisiyle pırıl pırıl olmuş küçük kara diskler ve cilalı kuvars parçacıkları. Oğlan geriye çekilip çömeldi ve koyu renk suyla tazelendi.

Gölcüğün neredeyse tam merkezine düşüyordu çağlayan. Kurşunu bir pıhtı daireler çiziyordu. Yan yana durup o gürültüde birbirlerine seslendiler.

Soğuk mu?

Evet. Buz gibi.

Girmek ister misin?

Bilmiyorum.

İstersin bence.

Bir şey yoktur değil mi?

Gel hadi.

Parkasının fermuarını çözdü ve bıraktı çakıllara düşsün, oğlan ayağa kalktıktan sonra soyundular ve suyun içine yürüdüler. Hayalet gibi soluk ve titreyerek. Oğlan öyle sıskaydı ki âdeta kalbi durdu. Adam balıklama atladı ve soluğu kesilmiş halde suyun yüzüne çıktıktan sonra dönüp ayakta durdu, kollarıyla suyu dövüyordu.

Boyumu geçer mi? diye seslendi oğlan.

Hayır. Gel hadi. Adam dönüp çağlayanına doğru yürüdü ve suyun ona çarpmasına izin verdi. Oğlan beline gelen suyun içinde durmuş omuzlarını tutuyor ve aşağı yukarı zıplıyordu. Adam geri dönüp onu aldı. Tutup yüzdürdü, oğlan nefes nefeseydi ve suya vurup duruyordu. İyi gidiyorsun, dedi adam. İyi gidiyorsun.

Titreyerek giyindikten sonra yoldan nehrin kaynağına tırmandılar. Nehrin boşlukta sona erer gibi görüldüğü yere kadar kayalar arasından yürüdüler ve kayanın son çıkıntısına cesaretle giderken adam oğlanı tuttu. Nehir kenardan girdap oluşturarak gitti ve dosdoğru aşağıdaki gölcüğe düştü. Nehrin tamamı. Oğlan adamın koluna sıkı sıkı sarıldı.

Gerçekten yüksek, dedi.

Hayli yüksek.

Düşsen ölür müsün?

İncinirsin. Çok yüksek.

Sahiden korkutucu.

Ormanda yürüdüler, ışık azalıyordu. Nehrin kaynağı boyunca muazzam ölü ağaçlar arasında düzlükleri izlediler. Vaktiyle mayismaları ve pipsissewa'ya yuva olmuş zengin bir güney ormanı. Ginseng. Orman gülünün çiğ ölü dalları bükülüp düğümlenmiş ve karaydı. Adam durdu. Kuru otlarla kül arasında bir şey. Durdu ve temizledi. Küçük bir koloniydiler, büzülmüş, kurumuş ve kırışık. Bir tane alıp kokladı. Ucundan bir parça ısırıp çiğnedi.

O nedir, baba?

Kuzumantarı bunlar. Kuzumantarı.

Kuzumantarı ne?

Bir tür mantar.

Yenir mi?

Evet. Isır hadi.

İyi midir?

Isır hadi.

Oğlan mantarı kokladıktan sonra ısırıldı ve durup çiğnedi. Babasına baktı. Bunlar çok iyi, dedi.

Mantarları topraktan çekip çıkardılar, oğlanın parkasının kukule-tasına yığıdığı küçük uzaylı gibi şeyler. Yeniden yola yürüyüp arabayı bıraktıkları yere geldiler ve gölcüğün yanında kamp kurup mantarların üzerindeki toprağı ve külü yıkayıp beklesin diye bir kap suya koydular. Adam ateşi yaktığında hava kararmıştı ve akşam yemeğı için bir kütüğün üstünde bir avuç mantarı dilimleyip bir fasulye tenekesindeki domuz yağı ile birlikte kaşıkla tavaya boşalttı ve kaynasınlar diye korların üstüne bıraktı. Oğlan onu izliyordu. Burası iyi bir yer, baba, dedi.

Küçük mantarları fasulyelerle birlikte yiyip çay içtiler ve tatlı niyetine de konserve armutları vardı. Adam ateşi ilk başta tahtaları koyduğu kayanın damarı önünde yaktı ve brandayı da ısıyı ilet-sin diye arkalarına gerdi ve oğlana hikâyeler anlatırken sığınakların-da sıcacık oturdular. Hatırladığı kadarıyla eski cesaret ve adalet hikâyeleri anlattı ta ki oğlan battaniyeleri içinde uyuyakalana kadar ve adam ateşe odun atıp sıcacık ve karnı tok yattıktan sonra o karanlık ve tel tel olmuş ormanın berisindeki çağlayanın alçak gürüldemesini dinledi.

33

Sabah yürüyüp gitti ve nehrin akışı yönündeki patikayı izledi. Oğlan burasının iyi bir yer olduğunu söylerken haklıydı ve o da başka ziyaretçilerin izleri kalmış mı diye kontrol ediyordu. Hiçbir şey bulamadı. Durup nehri izledi, savrulup bir gölcüğe ilmiklendiğı ve sonra da bükümlenerek fırıl fırıl döndüğü yerde. Suyu beyaz bir taş attı ama taş sanki yenmiş yutulmuş gibi bir anda yok olup gitti. Bir keresinde böyle bir nehrin yanında durmuş ve bir gölcüğün derinliklerinde, beslenmek için yan döndükleri zamanlar haricinde çay rengi suda göze görünmeyen alabalıkların parıltısını izlemişti. Karanlığın derinlerinde güneşi bir mağaradaki bıçakların parıltısı gibi yansıtarak.

Kalamayız, dedi. Her gün daha soğuk oluyor. Ve çağlayan da cezbedici bir şey. Bizi cezbedti ve başkalarını da edecektir ve onların kim olduğunu bilemeyiz hatta geldiklerini duyamayız. Güvenli değil.

Bir gün daha kalabilirdik.

Güvenli değil.

Belki de nehir boyunca başka bir yer buluruz.

Yola devam etmemiz gerek. Güneye gitmeyi sürdürmeliyiz.

Nehir güneye gitmiyor mu?

Hayır. Gitmiyor.

Haritada görebilir miyim?

Evet. Çıkarayım haritayı.

Lime lime petrol şirketi yol haritası vaktiyle bantlanıp bir araya tutturulmuştu ama şimdi artık yapraklara ayrılmıştı ve toparlayabilmek için köşelerine boyalı kalemle sayılar konmuştu. Pörsümüş sayfaları ayırdı ve bulundukları yere uyanları yaydı.

Burada bir köprüyü geçiyoruz. On iki kilometre kadar sonra gibi görünüyor. Bu nehir. Doğuya gidiyor. Biz burada dağların doğu yamaçları boyunca yolu izliyoruz. Bunlar bizim yollarımız, işte haritada kara çizgiler. Eyalet yolları.

Niye eyalet yolları oluyorlar?

Çünkü vaktiyle eyaletlere aittlerdi. Eyalet denen şeylere.

Ama artık eyalet yok mu?

Hayır.

Ne oldu onlara?

Tam olarak bilmiyorum. İyi soru.

Ama yollar hâlâ burada.

Evet. Bir süreliğine.

Ne kadar uzun bir süre?

Bilmiyorum. Belki hayli uzun süre. Onları yerinden sökecek bir şey yok, demek ki bir süre daha idare ederler.

Ama üzerlerinde araba ya da kamyon olmayacak.

Hayır.

Tamam.

Hazır mısınız?

Oğlan başını aşağı yukarı salladı. Burnunu koluna silip küçük çantasını sırtına aldı, adam ise haritanın bölümlerini katlayıp kaldırdıktan sonra ayağa kalktı ve oğlan da ağaçların kurşuni çitleri arasından yola kadar onu takip etti.

Köprü altlarında görüldüğünde ortasında bir tır treyleri bir çakı gibi bükülüp yolu ikiye kesmiş ve eğilmiş demir korkulukların altına sıkışmıştı. Gene yağmur yağıyordu ve yağmur yavaşça brandada pıtırdarken orada durdular. Naylonun altındaki mavi kasvetten dışarıya göz atıyorlardı.

Etrafından dolaşabilir miyiz? dedi oğlan.

Sanmam. Belki altından geçebiliriz. Arabayı boşaltmak zorunda kalabiliriz.

35

Köprü, suyun en hızlı aktığı yerin üstünde nehrin ötesine geçiyordu. Yolun eğimini izlerken suyun gürültüsünü duyabiliyorlardı. Boğazdan aşağı bir rüzgâr geliyordu ve brandanın köşelerini çevrelerine çekip arabayı da köprüye ittiler. Demir işlemenin arasından nehri görebiliyorlardı. İvintinin altında, kireçtaşı ayaklar üzerinde bir demiryolu köprüsü vardı. Ayakların taşları nehrin hayli yukarısındaki, suyun yükseldiği yere kadar iyice lekelenmişti ve nehrin kavisi de kara dallar ve çalılar ile ağaç gövdelerinin büyük yığınıyla tıkanmıştı.

Kamyon yıllardır oradaydı, lastikleri jantların altında sönük ve buruştu. Traktörün önü köprünün korkuluğuna kenetlenmişti ve treyler kaportayı koparıp arabanın arkasını tıka basa doldurmuştu. Treylerin arkası dışa savrulmuş ve köprünün öbür yanındaki parmaklığı bükmüştü ve nehir koyağının üstünde birkaç metre dışarı

çıkılmış halde asılıydı. Arabayı treylerin altına sürdü ama sap geçmiyordu. Yanlamasına altından kaydırmaları gerekecekti. Yağmurun altında arabayı üstündeki brandayla bırakıp treylerin altından paytak paytak geçtiler ve oğlanı orada kuru yerde çömelmiş bıraktıktan sonra kendisi gaz tankının basamağına çıkarak camdaki suyu silip şoför koltuğuna bir göz attı. Aşağı inip uzandı ve kapıyı açtı. Yeniden çıktı ve kapıyı ardından kapadı. Oturup etrafına baktı. Koltukların arkasında köpek kulübesinden farksız eski bir uyuma bölmesi. Yerde kâğıtlar. Torpido gözü açıktı ama boştu. Koltukların arasından arkaya geçti. Ranzada ıslak bir şilte vardı ve kapısı açık duran küçük bir buzdolabı. Katlanır açılır bir masa. Yerde eski dergiler. Tepedeki kontrplak dolaplara baktı ama boştu. Ranzanın altında çekmeceler vardı, onları açtı, çöplerin arasına baktı. Yeniden ön tarafa geçti ve şoför mahallinde oturup camda yavaş yavaş akan suyun arasından nehirden aşağı doğru baktı. Metal çatıda yağmurun inceden davul çalışı ve her şeyin üzerine çöken yavaş karanlık.

36

O gece kamyonunda uyudular ve sabahleyin yağmur durmuştu. Arabayı boşaltıp her şeyi kamyonun altından öbür tarafa geçirdiler ve arabayı yeniden yüklediler. Otuz metre kadar aşağıda köprüünün altında orada yanmış lastiklerin kalıntıları vardı. Durup treylere baktı. Sence orada ne var? dedi.

Bilmiyorum.

Buraya ilk gelenler biz değiliz. Yani muhtemelen hiçbir şey yoktur.

İçeri girmenin yolu yok.

Kulağını treylerin yanına dayadı ve elinin yassı tarafıyla metal tabakaya vurdu. Sesi boş gibi geliyor, dedi. Herhalde çatıdan giriliyordur. Birisi şimdiye kadar yan tarafına bir delik kesip açmıştır.

Deliği neyle kesip açmışlardır?

Bir şey bulmuşlardır.

Parkasını çıkarıp arabanın üstüne yaydıktan sonra traktörün çamurluğuna tırmandı ve oradan da kaportaya, sonra da ön camdan yukarı yani aracın tepesine. Ayakta durup döndü ve aşağı nehre baktı. Ayağının altında ıslak metal. Aşağıdaki oğlana baktı. Oğlan kaygılanmış görünüyordu. Dönüp uzandı ve treylerin ön kısmını sıkıca tutup kendini yavaş yavaş yukarı çekti. Yapabileceği bundan ibaretti ve yukarı çekilecek de çok daha az kısmı kalmıştı. Bir ayağını kenarın üstünden attı ve orada asılı kalıp dinlendi. Sonra kendini yukarı çekerek yuvarlandı ve doğrulup oturdu.

Çatıdan aşağı olan mesafenin yaklaşık üçte birinde bir tepe penceresi vardı ve çömelmiş halde yürüyerek oraya doğru gitti. Kapağı gitmişti ve treylerin içi ıslak kontrplak kokuyordu ama artık tanıdığı o ekşi koku. Kalça cebinde bir dergi vardı ve çıkarıp birkaç sayfasını yırtıp tomar haline getirdikten sonra çakmağını çıkarıp sayfaları yaktı ve karanlığa bıraktı. Hafif bir vınlama. Dumanı eliy-le yelpazeledi ve treylerin içine baktı. Döşemede yanan küçük ateş çok uzakta gibi görünüyordu ve bunun üzerine elini göz kamaştırıcı ışığa siper etti ve böyle yapınca da neredeyse kasanın arkasına kadarki alanı görebildi. İnsan bedenleri. Her tür duruşta sere serpe uzanmışlar. Çürüyen giysileri içinde kurumuş ve küçülmüşler. Küçük yanan kâğıt toman bir alev tutamı halini aldı ve sonra da ışıktaki bir an için bir çiçeğin, erimiş bir gülün soluk desenini geride bırakarak sönüp gitti, tıpkı bir çiçek, erimiş bir gül gibi. Sonra her yer yine karanlıktı.

37

O gece dağın eteklerinin güneye doğru uzandığı yerde geniş ova-ya bakan bir tepedeki ormanda kamp kurdular. Adam bir kayanın önüne bir yemek ateşi yaktı ve mantarlardan son kalanlarla bir ısıpanak konservesi yediler. Gece tepelerindeki dağlarda bir fırtına patladı ve çatırdayıp gümbürdeyerek aşağıdaki araziye topa tuttu

ve şimşeğin örtülü kamaşmasında çıplak kurşuni dünya gecenin içinden tekrar tekrar belirdi. Oğlan ona sıkı sıkı sarıldı. Hepsi geçti gitti. Kısa bir dolu çatırtısı ve sonra yavaş soğuk yağmur.

Yeniden uyandığında hâlâ karanlıktı ama yağmur durmuştu. Orada vadide dumanlı bir ışık. Ayağa kalktı ve tepenin kenarında yürüdü. Kilometrelerce uzanan bir ateş pusu. Çömelip onu izledi. Dumanın kokusunu alabiliyordu. Parmağını ıslatıp rüzgâra tuttu. Ayağa kalkıp geri gitmek için döndüğünde branda içeriden yani oğlanın uyandığı yerden aydınlanmıştı. Orada karanlıkta konumlanmış narin mavi biçimi dünyanın kıyısındaki son bir girişimin eğimine benziyordu. Neredeyse açıklanamaz bir şey. Ve öyleydi de.

38

Ertesi gün boyunca, uçuşan odun dumanı içinde yolculuk yaptılar. Dik yamaçlı vadilerde duman sis gibi topraktan çıkıyor ve ince kara ağaçlar yamaçlarda sıra sıra tanrıbilmez mumlar gibi yanıyor. Günün ileri saatlerinde yangının yolu boydan boya geçtiği yere geldiler ve şose halen sıcaktı ama daha ileride ayak altında yumuşamaya başladı. Ayakkabılarını emen ve onlar bastıkça ince şeritler halinde uzayan sıcak kara macun. Durdular. Beklemek zorundayız, dedi.

Geldikleri yoldan geri dönüp yolun üzerinde kamp kurdular ve sabah yola devam ettiklerinde asfalt serinlemişti. Gide gide katranda bir dizi ize geldiler. Birden ortaya çıkmışlardı. Adam çömelip onları inceledi. Geceleyin biri ormandan çıkmış ve erimiş yoldan devam etmişti.

Kim? dedi oğlan.

Bilmiyorum. Kim kim ki?

Yolun biraz ötesinde ayaklarını belli belirsiz sürükleyerek, bir bacağı topallayarak ilerlerken ve zaman zaman kamburunu çıkarıp ne vakit yola çıkacağından kararsız halde duraklarken rastladılar adama.

Ne yapmamız gerekiyor, baba?

Biz iyiyiz. İzleyelim görelim, yeter.

Bir göz atalım, dedi oğlan.

Evet. Bir göz atalım.

Uzun bir süre izlediler adamı ama onun temposuyla günü ziyan ediyorlardı ve nihayet yolda oturdu ve bir daha ayağa kalkmadı. Oğlan babasının paltosuna yapıştı. Kimse konuşmadı. Adam arazinin kendi kadar yanmış görünüyordu ve giysileri kavrulmuştu, karaydı. Gözlerinden biri yanıp kapanmıştı, saçı ise kararmış kafatasının üstünde bitli bir peruk olup çıkmıştı. Onlar geçerken yere baktı. Sanki hata işlemiş gibi. Ayakkabıları telle tutturulmuştu ve yol katranıyla kaplıydı ve orada sessizce oturmuş halde paçavralarının üstüne eğilmişti. Oğlan dönüp dönüp arkaya bakıyordu. Baba? diye fısıldadı. Bu adamın nesi var?

Yıldırım çarpmış.

Ona yardım edemez miyiz? Baba?

Hayır. Ona yardım edemeyiz.

Oğlan paltosunu çekiştirip duruyordu. Baba? dedi.

Yapma.

Ona yardım edemez miyiz, baba?

Hayır. Ona yardım edemeyiz. Onun için yapılacak bir şey yok.

Yola devam ettiler. Oğlan ağlıyordu. Arkasına bakıp duruyordu. Tepenin altına indiklerinde adam durup ona baktı ve geriye yani yolun yukarısına baktı. Yanmış adam düşmüştü ve o uzaklıktan ne olduğu bile anlaşılmıyordu. Özür dilerim, dedi. Ama ona verecek bir şeyimiz yok. Ona yardımcı olmamızın bir yolu yok. Ona olanlar

için üzgünüm ama biz düzeltemeyiz. Bunu biliyorsun, değil mi? Oğlan ayakta durmuş yere bakıyordu. Başını aşağı yukarı salladı. Sonra yola devam ettiler ve bir daha geriye bakmadı.

Akşam vakti ateşlerden donuk bir kükürt ışığı. Yol kenarındaki hendeklerde durgun su akıntılarla kararmış. Dağlar üstlerine örtü örtmüş. Beton bir köprüden kül ve sulu çamur yumaklarının akıntıda yavaş yavaş hareket ettiği bir nehri geçtiler. Alazlanmış tahta parçacıkları. Sonunda durup geri döndüler ve köprünün altında kamp kurdular.

Cüzdanını pantolonunun arka cebinin köşesini delene kadar yanında taşıyıp durmuştu. Sonra bir gün yol kenarına oturup onu çıkardı ve içindekileri teker teker gözden geçirdi. Biraz para, kredi kartları. Ehliyeti. Karısının bir fotoğrafı. Hepsini asfalta yaydı. Oyun kartları gibi. Terden kararmış deri parçasını ormana attı ve fotoğrafı elinde tutup oturdu. Sonra onu da yola koyup ayağa kalktı ve yola devam ettiler.

Sabahleyin kırlangıçların köprünün altında köşelerde yaptıkları balçıktan yuvalara bakarak yattı. Oğlana baktı ama oğlan öte tarafa dönmüştü ve nehre doğru bakıyordu.

Yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu.

Cevap vermedi.

Ölecek. Elimizdekini paylaşamayız yoksa biz de ölürüz.

Biliyorum.

Peki ne zaman gene konuşacaksın benimle?

Şimdi konuşuyorum.

Emin misin?

Evet.

Tamam.

Tamam.

Nehrin karşı kıyısında durup ona seslendiler. Çorak arazide paçavraları içinde çökük omuzlarıyla hırpani tanrılar. Düşmüş bir tabak gibi çatlak ve kırık yatan bir maden denizinin kurumuş tabanında yürüyüş. Topaklanmış kumlarda yabancı ateş patikaları. Figürler uzakta silinip kayboldu. Uyandı ve karanlıkta yattı.

Saatler 1.17'de durdu. Gün ışığı uzun süre kesildi ve ardından bir dizi ufak sarsıntı. Ayağa kalkıp pencereye gitti. Ne var? dedi kadın. Adam cevap vermedi. Banyoya girdi ve elektrik düğmesine bastı ama cereyan çoktan gitmişti. Pencere camında donuk bir gül rengi ışıldama. Tek dizinin üstüne çöktü ve küveti kapamak için kolu kaldırdı ve sonra da her iki musluğu açılabilirdiğince açtı. Kadın kapıda geceliğiyle durmuş, pervazı sıkı sıkı tutmuş, bir eliyle karnını kucaklamış. Ne var? dedi kadın. Neler oluyor?

Bilmiyorum.

Niye banyo yapıyorsun?

Yapmıyorum.

41

O ilk yıllarda bir keresinde çorak bir ormanda uyanmış ve yattığı yerde o acı karanlıkta tepedeki göçmen kuş sürülerini dinlemişti. Dünyanın kilometrelerce üstünde tıpkı bir kâsenin kenarında birikmiş sinekler kadar duyarsızca tepesinde daireler çizerlerken seslerinin yarı boğulmuş çatlamaları. Gidene kadar onlara iyi yolculuklar diledi. Bir daha asla onları duymadı.

Bir evde bir yazı masasının gözünde bir deste iskambil bulmuştu ve iskambiller aşınıp eğrilmişti ve sineklerin iki tanesi eksikti ama gene de battaniyelerine sarınıp ateşin ışığında oynadılar bazen. Çocukluk oyunlarının kurallarını hatırlamaya çalıştı. Old Maid. Bir tür Vist. Çoğunu yanlış yaptığından emindi ve yeni oyunlar uydurup onlara uydurulmuş isimler verdi. Anormal Kurtarma ya

da Kedikusmuğu. Bazen çocuk ona kendisi için bir anı bile olmayan dünya hakkında sorular sorardı. Cevap vermekte zorlanırdı. Geçmiş yoktu. Ne hoşuna giderdi? Ama onu bunu uydurmayı bıraktı çünkü bunlar da doğru değildi ve kendini kötü hissetmesine yol açıyordu. Çocuğun kendi fantazileri vardı. İşler güneyde nasıl olacak. Başka çocuklar. Bunu dizginlemeye çalışırdı ama gönülden değil. Kim gönülden yapardı ki bunu?

Yapacak şeyler listesi yok. Günün kısmeti kendine. O saat. Daha sonrası yok. Daha sonra bu. İnsanın kalbine yakın tutacağı zarafet ve güzellikteki her şeyin acıda ortak bir kaynağı vardır. Doğumları kederle ve küllerle. Ve, diye fısıldadı uyuyan oğlana. Ben de sana sahibim.

Yoldaki resmi düşündü, kadını bir şekilde hayatlarında tutmaya çalışması gerektiğini düşündü ama nasıl yapacağını bilemedi. Öksürerek uyandı ve uzaklaştı ki çocuğu uyandırmasın. Karanlıkta bir taş duvarı izleyerek battaniyesine sarınmış bir tövbekâr gibi küllerle çömeliyor. Ağzına kan tadı gelene kadar öksürdü ve onun adını yüksek sesle söyledi. Belki de uykusunda söylediğini düşündü. Geri döndüğünde oğlan uyanıktı. Özür dilerim, dedi.

Bir şey yok.

Uyu hadi.

Keşke annemle olsaydım.

Cevap vermedi. Yorganlarla battaniyelere sarınmış küçük şeklin yanına oturdu ve bir süre sonra dedi ki: Yani keşke ölmüş olsam diyorsun.

Evet.

Böyle söylememelisin.

Söylüyorum ama.

Söyleme. Kötü bir şey böyle demek.

Elimde değil.

Biliyorum. Ama olmalı.

Nasıl yaparım?

Bilmiyorum.

Biz sağ kalanlar dedi kadına lambanın alevi üzerinden.

Sağ kalanlar mı? dedi kadın.

Evet.

Dediklerini kulağın duyuyor mu senin? Biz sağ kalanlar değiliz. Biz bir korku filmindeki yürüyen ölüleriz.

Yalvarırım.

Umurumda değil. Ağlasan da umurumda değil. Benim için hiçbir şey ifade etmiyor.

Lütfen.

Kes şunu.

Yalvarıyorum sana. Ne istersen yaparım.

Mesela ne? Çok daha önce yapmalıydım. Silahta iki yerine üç kurşun varken. Aptalmışım. Bütün bunların üzerinden geçtik. Kendimi bu noktaya ben getirmedim. Getirildim. Ve şimdi de işim bitti. Sana söylememeyi bile düşündüm. Belki de en iyisi bu olurdu. İki kurşunun var ve sonra ne? Bizi koruyamazsın. Bizim için öleceğini söylüyorsun ama bunun ne faydası var? Sen olmasan onu ben yanıma alırdım. Alırdım biliyorsun. Doğrusu bu.

Çılgınca şeyler söylüyorsun.

Hayır. Hakikati söylüyorum. Er geç bizi yakalayacaklar ve öldürecekler. Bana tecavüz edecekler. Ona tecavüz edecekler. Bize tecavüz edecekler ve bizi öldürecekler ve yiyecekler ve sen bununla yüzleşemiyorsun. Onun yerine bunların olmasını beklersin. Ama ben bekleyemem. Bekleyemem. Kadın orada oturup kurumuş bir asma filizinin narin bir parçasını sanki ender bulunan ince uzun bir puroymuş gibi tüttürüyordu. Bir tür zarafetle tutarak, diğer eli yukarı kaldırdığı dizlerinin üstünde. Küçük alevin ötesinde onu izledi. Ölümünden söz ederdik önceleri, dedi. Artık etmiyoruz. Niye?

Bilmiyorum.

Çünkü artık burada da ondan. Konuşacak bir şey kalmadı.

Ben seni terk etmezdim.

Umurumda değil. Anlamı yok. İstersen beni sadakatsiz bir sürük olarak kabul edebilirsin. Yeni bir sevgili buldum. O senin veremediklerini bana verebilir.

Ölümden sevgili olmaz.

Ah evet olur.

Lütfen yapma bunu.

Özür dilerim.

Tek başıma yapamam.

Yapma öyleyse. Ben sana yardımcı olamam. Derler ki kadınlar üzerine titrediklerinin başına gelecek tehlikelerin rüyasını görürmüş ve erkekler de kendi başlarındaki tehlikelerin. Oysa ben hiç rüya görmüyorum. Yapamam mı diyorsun. Yapma öyleyse. Hepsi bu. Çünkü kendi orospu gönlümle işim bitti hem de biteli hayli zaman oldu. Sen bir tavır almaktan söz ediyorsun ama alacak tavır yok. Kalbim onun doğduğu gece benden koparılıp alınmıştı ve o yüzden şimdi acının peşinden koşma. Yok. Belki de sen bu konuda iyisindir. Gerçi kuşku var ama kimbilir. Sana söyleyebileceğim tek şey şu ki kendin için sağ kalamazsın. Biliyorum çünkü ben asla buraya kadar gelmezdim. Kimsesi olmayan bir kişiye iş görecektir hayalet yaratıvermesi tavsiye olunur. Ona nefes verip yarat ve sevgi sözcükleriyle devam etsin diye kandır. Her hayalet kırıntını teklif et ona ve bedenine zarardan koru. Bana gelince ise tek umudum ebedi hiçlik ve bütün kalbimle umut ediyorum bunu.

Adam cevap vermedi.

Tartışmıyorsun çünkü tartışacak bir şey yok.

Ona veda eder misin?

Hayır. Etmem.

Sadece sabaha kadar bekle. Lütfen.

Gitmem gerek.

Kadın kalkmıştı bile.

Tanrı aşkına be kadın. Ne diyeceğim ona?

Sana yardım edemem.

Nereye gidiyorsun? Göremiyorsun bile.

Görmeme gerek yok.

Adam ayağa kalktı. Sana yalvarıyorum, dedi.

Hayır, kalmam. Kalamam.

Gitmişti ve soğukluğu da onun son armağanıydı. Bunu bir obsidiyen tanesiyle yapabiliirdi. Ona kendisi öğretmişti. Çelikten keskin. Kenarı atom kalınlığında. Ve haklıydı. Tartışacak bir şey yoktu. Bir tımarhane duvarına zincirle bağlanmış filozofların içtenliğiyle kendi kendini yok etmenin lehine ve aleyhine noktaları tartışarak oturdukları yüzlerce gece. Sabahleyin oğlan hiçbir şey dememişti ve eşyalarını toplayıp yola koyulmaya hazır olduklarında dönüp kamp yerine bakmış ve şöyle demişti: Gitti, değil mi? Ve o da demişti ki: Evet, gitti.

45

Her zaman öyle kasıtlı, en acayip şeylere bile pek az şaşırarak. Kendi sonuna varmak için kusursuzca evrilmiş bir yaralı. Pence-rede oturur ve mum ışığında robdöşambırlarıyla bir geceyarısı yemeği yerken uzaktaki şehirlerin yanışını izlemişlerdi. Birkaç gece sonra kadın yataklarında pilli bir lambanın ışığında doğum yaptı. Eldivenler bulaşık yıkamak içindir. Başın küçük tepesinin olmayacak görünümü. Yol yol kanla ve düz siyah saçlarla çizili. Kokmuş ilk dışkı. Kadının çılgınlıkları onun için bir anlam taşımıyordu. Pencerenin gerisinde sadece artan soğuk, ufuktaki ateşler. Öylesine çiğ ve çıplak olan cılız kırmızı vücudu havaya kaldırmış ve mutfak makasıyla kordonu kesmiş ve oğlunu bir havluya sarmıştı.

Arkadaşın var mıydı hiç?

Evet. Vardı.

Çok mu?

Evet.

Onları hatırlıyor musun?

Evet. Onları hatırlıyorum.

Ne oldu onlara?

Öldüler.

Hepsi mi?

Evet. Hepsi.

Onları özlüyor musun?

Evet. Özlüyorum.

Nereye gidiyoruz?

Güneye gidiyoruz.

Peki.

Bütün gün uzun kara yoldaydılar ve kısıtlı erzaklarından tedbirli bir şekilde yemek için öğleden sonra durdular. Oğlan çıkından kamyonunu aldı ve bir sopayla küle yollar çizdi. Kamyon yavaş yavaş yürüdü. Oğlan kamyon sesleri çıkardı. Gün âdeta ılıktı ve çıkınlarını başlarının altına koyup yapraklarda uyudular.

Bir şey onu uyandırdı. Yan döndü ve yattığı yerde dinledi. Başını yavaşça kaldırdı, tabanca elindeydi. Oğlana baktı ve yeniden dönüp yola baktığında içlerinden ilki görüş alanına giriyordu bile. Tanrım, diye fısıldadı. Uzandı ve gözlerini yoldan ayırmadan oğlanı silkeledi. Kapüşonlu başlarını o yandan o yana çevirerek külde ayaklarını sürüye sürüye geldiler. Bazıları filtreli maskeler takmıştı. Biri biyolojik tehlike giysisi giyyordu. Lekeli ve pis. Elllerinde sopalar, boru parçaları ile omuzları çökük yürüyorlardı. Öksürerek. Sonra yolda onların arkasında dizel kamyonu benzeyen bir ses duydu. Çabuk, diye fısıldadı. Çabuk. Tabancayı kemerine soktu ve oğlanı kavradıktan

sonra arabayı ağaçlar arasından çekip kolay kolay görünmeyeceği bir yerde devirdi. Oğlan korkudan donup kalmıştı. Onu kendine çekti. Bir şey yok, dedi. Koşmamız gerekiyor. Arkaya bakma. Hadi.

Sırt çantalarını omzuna attı ve ufalanan eğrelti otlarını yararak koştular. Oğlan dehşete kapılmıştı. Koş, diye fısıldadı. Koş. Geriye baktı. Kamyon gürleyerek görüş alanına girmişti. Adamlar arka koltukta ayakta durmuş dışarı bakıyordu. Oğlan düştü ve adam onu çekip kaldırdı. Bir şey yok, dedi. Hadi.

Ağaçların arasından bir hendek ya da bir yarık olduğunu düşündüğü bir şey görebiliyordu ve yabancı otların arasından eski bir şoseye çıktılar. Kül yığınları arasından görünen çatlamış çimento tabakaları. Oğlanı aşağı çekti ve setin altına çömeldiler. Soluk soluğaydılar. Yolda Tanrı bilir neyle çalışan dizel motorunu duyabiliyorlardı. Bakmak için yükseldiğinde yolda ilerleyen kamyonun sadece tepesini görebildi. Kamyonun arkasında ayakta duran adamlar, kimilerinin tüfeği var. Kamyon geçip gitti ve siyah dizel duman ormanda halkalar çizdi. Motorun sesi kulağa berbat geliyordu. Devir atlıyor ve tekliliyordu. Sonra durdu.

47

Olduğu yere çöktü ve elini başının üstüne koydu. Tanrım, dedi. Zimbirtının çingırdadığını duyup durmuş olabilirler. Sonra sadece sessizlik. Tabanca elindeydi, kemerinden çekişini hatırlamıyordu bile. Adamların konuştuğunu duyuyordu. Kaportayı açtıklarını ve kaldırdıklarını duydu. Kolu oğlana dolanmıştı. Şışşt, dedi. Şışşt. Bir süre sonra kamyonun yeniden çalıştığını duydular. Gemi gibi hantal hantal gidip çatırdıyordu. Çalışmaya başlaması için itmekten başka çareleri yoktu ve o yokuşta çalıştıracak kadar hızlı gidemezlerdi. Birkaç dakika sonra öksürdü, dolandı ve gene durdu. Bu kez bakmak için başını kaldırdığında altı metre ötede içlerinden biri durmuş kemerinin tokasını çözüyordu. İkisi de donup kaldı.

Tabancanın horozunu indirip adama tuttu, adam ise bir eli yanında duruyordu ve giydiği pis buruşmuş boya maskesi nefesiyle içeri dışarı girip çıkıyordu.

Yaklaşmaya devam et.

Adam yola baktı.

Oraya bakma. Bana bak. Seslenirsen ölürsün.

Bir eliyle kemerini tutarak öne geldi. Kemerdeki delikler zayıflamasının ilerleyişini gösteriyordu ve bir tarafındaki deri, bıçağının keskin ucunun bilemediği yerde verniklenmiş gibiydi. Yol ayrımına adım atıp silaha baktı ve oğlana baktı. Gözleri pislikten halka halka ve iyice çökük. Bir kafatasının içinde göz deliklerinden dışarı bakan bir hayvan gibi. Alttan makasla kare olarak kesilmiş bir sakalı ve boynunda da kuşların görünüşleri hakkında eksik bilgilendirilmiş biri tarafından yapılmış bir kuş dövmesi vardı. Zayıftı, sıırım gibiydi, raşitikti. Pis mavi iş tulumu giymiş ve önünde yok olup gitmiş bir firmanın logosu olan siyah bir şapka takmıştı.

Nereye gidiyorsunuz?

Sıçacaktım.

Kamyonla nereye gidiyorsunuz.

Bilmiyorum.

Ne demek bilmiyorum? Çıkar şu maskeyi.

Maskeyi başından çekip çıkardı ve elinde maskeyle durdu.

Bilmiyorum demek, dedi.

Nereye gittiğini bilmiyor musun?

Hayır.

Kamyon neyle çalışıyor.

Dizel yakıt.

Ne kadar var.

Kasada üç tane elli beş galonluk varil var.

O silahlar için cephaneniz var mı?

Yola doğru baktı.

Sana arkaya bakma demiştim.

Ha. Cephaneimiz var.

Nereden aldınız?

Bulduk.

Yalan söylüyorsun. Ne yiyorsunuz.

Ne bulursak.

Ne bulursanız.

Evet. Oğlana baktı. Ateş etmeyeceksin, dedi.

Sana öyle geliyor.

İki kurşunun var, hepsi bu. Belki de bir. Ateş ettiğini duyarlar hem.

Evet onlar duyar. Ama sen duymayacaksın.

Nereden çıkardın bunu?

Çünkü kurşun sestten hızlı gider. Daha duymadan beyninin içinde olacak. Onu duyman için bir ön lobun ve adları colliculus ve temporal gyrus olan şeyler olmalı. Onlara da artık sahip olma-

49

yacaksın. Çorba olacaklar.

Doktor musun sen?

Ben hiçbir şey değilim.

Yaralı bir adamımız var. Vakit harcadığına değer.

Sana geri zekâlı gibi mi görünüyorum?

Nasıl göründüğünü bilmiyorum.

Niye ona bakıyorsun?

Canım nereye isterse oraya bakabilirim.

Hayır bakamazsın. Eğer ona bir daha bakarsan seni vururum.

Oğlan iki elini başını koyarak oturmuş dirsek ve bileğinin arasından bakıyordu.

Bahse girerim ki bu oğlan açtır. Niye hepiniz kamyona gelmiyorsunuz? Yiyecek bir şeyler almaya. Bu kadar taş kafalı olmana gerek yok.

Yiyecek bir şeyin yok. Hadi gidelim.

Nereye gidelim?

Hadi gidelim.

Ben hiçbir yere gitmiyorum.

Gitmiyor musun?

Hayır. Gitmiyorum.

Seni öldürmeyeceğimi sanıyorsun ama yanılıyorsun. Ama ben bunun yerine seni bu yolda bir buçuk kilometre kadar götürüp sonra da serbest bırakmak isterim. Bize bu kadar avantaj yeter. Bizi bulamazsınız. Ne tarafa gittiğimizi bile bilemezsiniz.

Ne düşünüyorum biliyor musun?

Ne düşünüyorsun.

Bence sen korkaksın.

Kemerı bıraktı ve kemer de ucunda sallanan eşya ile şoseye düştü. Bir matara. Çadır bezinden eski bir ordu torbası. Bıçak için bir deri kılıf. Kafasını kaldırdığında bıçağı elinde tutuyordu yol faresi. Sadece iki adım atmıştı ama neredeyse onunla çocuk arasındaydı.

Onunla ne yapacağını sanıyorsun?

Cevap vermedi. Karşısındaki iri bir adamdı ama o da çok hızlıydı. Daldı ve oğlanı yakalayıp yuvarlandı ve onu göğsüne bastırmış halde bıçağı boğazına dayadı. Baba da zaten yere düşmüştü ve onunla birlikte savruldu, tabancayı hedefe yöneltip yaklaşık iki metrelik mesafeden her iki dizinde dengelenmiş iki elini de kullanabilecek durumda ateş etti. Adam alnındaki delikten kan kabarcıklararak hemen sırtüstü düştü. Oğlan yüzünde hiçbir ifade olmaksızın kucağında yatıyordu. Tabancayı kemerine soktu ve sırt çantasını omuzuna vurduktan sonra oğlanı tutup kaldırdı, onu çevirdi ve başının üstüne yükseltip omuzlarına oturttu ve eski şosedan deli gibi bir koşu kopardı, oğlanın dizlerini tutmuştu, oğlan onun alnına yapışmıştı, kanla kaplı ve taş gibi dilsizdi.

Ormanda ortadan kaybolmuş yolun neredeyse ortadan kaybolmuş bir dereyi kestiği eski demir bir köprüye geldiler. Öksürmek üzereydi ve bunu yapacak soluğu da yoktu pek. Şosedan çıkıp ormana

daldı. Geri döndü ve soluk soluğa durup dinlemeye çalıştı. Hiçbir şey duymadı. Beş yüz metre kadar daha sendeledi ve sonunda dizleri üstüne çöküp oğlanı küllerle yaprakların üzerine bıraktı. Yüzündeki kanı sildi ve sarıldı ona. Bir şey yok, dedi. Bir şey yok.

Karanlık inerken uzun soğuk gecede onları sadece bir kez duydu. Oğlana sıkı sıkı sarıldı. Boğazında hiç gitmeyen bir öksürük vardı. Oğlan paltosunun içinde öyle narin ve zayıftı ki bir köpek gibi titriyordu. Yapraklardaki ayak sesleri durdu. Sonra harekete geçtiler ve ikisi de ne konuştu ne de birbirine seslendi, böyle daha da tekinsiz bir hal aldı. Sonunda karanlık çökünce demir gibi soğuk etkisini göstermeye başladı ve oğlan artık şiddetli bir şekilde sarsılarak titriyordu. Kasvetin arkasından ay bile yükselmedi ve gidecek hiçbir yer yoktu. Tek bir battaniyeleri vardı ve onu çıkarıp oğlanı örttü ve parkasının fermuarını açıp oğlanı kendine yapıştırdı. Orada uzun bir süre yattılar ama donuyorlardı ve sonunda adam ayağa kalktı. Hareket etmem gerek, dedi. Öyle burada yatmakla olmaz. Etrafa baktı ama görececek bir şey yoktu. Derinliği ya da boyutu olmayan bir karanlığa doğru konuştu.

Ormanda sendeleyerek yürürlerken oğlanın elini tuttu. Diğer elini önüne doğru uzatmıştı. Gözleri yumulu halde de daha kötü göremezdi. Oğlan battaniyeye sarılıydı ve ona asla düşürmemesini söylemişti çünkü bir daha asla bulamazlardı. Kucakta gitmek istiyordu ama adam ona hareket etmeyi sürdürmesi gerektiğini söyledi. Gece boyu sendeleyip düştüler ormanda ve şafaktan çok önce oğlan düştü, bir daha da kalkmadı. Adam onu kendi parkasına sardıktan sonra battaniyeye sardı ve ona sarılmış halde oturdu, öne arkaya sallanarak. Altıpatlarda tek bir kurşun. Gerçekle yüz yüze gelmeyeceksin. Gelmeyeceksin.

Gün niyetine geçen isteksiz ışıktaki oğlanı yaprakların üzerine koydu ve oturup ormanı inceledi. Biraz daha aydınlanınca kalktı ve yürüyerek açık hava kamplarının çevresinde küllerin arasındaki kendi varla yok izleri dışında bir işaret aradı ama bulamadı. Geri dönüp oğlanı kaldırdı. Gitmemiz gerek, dedi. Oğlan düşmüş bir halde oturdu, yüzü ifadesizdi. Kir saçında kurumuştı ve yüzü de kirden çizgi çizgiydi. Konuş benimle, dedi adam ama oğlan konuşmadı.

Ayakta duran ölü ağaçlar arasından doğuya gittiler. Eski bir ahşap evin önünden geçtiler ve bir toprak yolun öbür yanına geçtiler. Temizlenmiş bir parça arazi belki de vaktiyle bir bostandı. Zaman zaman durup dinleyerek. Görünmeyen güneş hiç gölge yapmıyordu. Beklemedikleri anda yola geldiler ve adam bir eliyle oğlanı durdurdu. Cüzzamlılar gibi yol kenarındaki hendekte çömelip dinlediler. Rüzgâr yok. Ölüm sessizliği. Bir süre sonra kalktı ve yola çıktı. Dönüp oğlana baktı. Gel, dedi. Oğlan da yola çıkınca adam kamyonun gittiği yönde uzanan küldeki izleri gösterdi parmağıyla. Oğlan battaniyeye sarınmış halde durup yere bakıyordu.

Kamyonu yeniden çalıştırıp çalıştırmadıklarını bilmesinin imkânı yoktu. Ne kadar süreyle pusuda yatmaya istekli olacaklarını bilmesinin de. Çantayı sırtından aşağı parmağıyla indirdi ve açtı. Yemek yememiz gerek, dedi. Aç mısın?

Oğlan başını iki yana salladı.

Hayır. Tabii ki değilsin. Plastik su şişesini çıkarıp kapağını çevirerek açıp uzattı ve oğlan da şişeyi aldı, durup içti. Şişeyi indirip nefeslendi ve yolda oturduktan sonra bağdaş kurdu ve yeniden içti. Sonra şişeyi geri verdi ve adam içip kapağını yeniden taktı ve çantanın içinde bir şeyler arandı. Sırayla birbirlerine vererek bir konserve beyaz fasulye yediler ve adam boş konserveyi ormana attı. Sonra yeniden yola koyuldular.

Kamyon insanları yolun üstüne kamp kurmuştu. Ateş yakmışlardı ve erimiş katrana kavrulmuş tahta takozları yapışmıştı kül ve kemiklerle birlikte. Çömeldi ve elini katranın üstüne tuttu. Hafif bir ılıkılık geliyordu. Ayağa kalkıp yoldan aşağı baktı. Sonra oğlanı yanına alıp ormana girdi. Burada beklemeni istiyorum, dedi. Ben uzakta olmayacağım. Seslenirsen seni duyabileceğim.

Beni de al yanına, dedi oğlan. Ağladı ağlayacaktı.

Hayır, burada beklemeni istiyorum.

Lütfen, baba.

Kes şunu. Ne dediysem onu yap. Silahı al.

Silahı istemiyorum.

Sana istiyor musun diye sormadım. Al diyorum.

Ormanın içinden, arabayı bıraktıkları yere yürüdü. Hâlâ orada duruyordu ama talan edilmişti. Almadıkları birkaç şey yaprakların içine dağılmıştı. Birkaç kitap ve oğlanın oyuncakları. Eski ayakkabıları ile paçavra halinde giysiler. Market arabasını doğrultup oğlanın eşyalarını içine koydu ve sürerek yola çıkardı. Sonra da geri döndü. Orada bir şey yoktu. Yapraklarda kurumuş kan kopkoyu renkte. Oğlanın sırt çantası gitmişti. Geri dönünce kemiklerle deriyi üzerinde taşlarla yığın haline getirilmiş buldu. Bir bağırsak havuzu. Ayakkabısının ucuyla kemikleri iteledi. Kaynatılmış gibiydi. Tek giysi parçası yoktu. Karanlık yeniden iniyordu ve çok soğuktu, döndü ve oğlanı bıraktığı yere gittikten sonra çömelerek kollarını ona sardı ve sıkı sıkı tuttu.

Arabayı ormandan eski yola kadar ittiler ve sonra onu orada bırakıp yol boyunca güneye yöneldiler karanlık basmadan aceleyle giderek. Oğlan öyle yorgundu ki sendeliyordu ve adam onu kucağına alıp omzuna attı ve böyle devam ettiler. Köprüye geldiklerinde neredeyse hiç ışık kalmamıştı. Oğlanı aşağı indirdi ve kıyı boyunca

yollarını hissederek yürüdüler. Köprünün altında çakmağını çıkar-
dı ve titreyen ışığıyla toprağı taradı. Dereden sürüklenmiş kum ve
çakıllar. Sırt çantasını yere indirdi ve çakmağı içine koyup oğlanı
omuzlarından tuttu. Karanlıkta onu hayal meyal seçebiliyordu.
Burada beklemeni istiyorum, dedi. Odun aramaya gidiyorum. Ateş
yakmamız gerek.

Korkuyorum.

Biliyorum. Ama birazcık ötede olacağım ve böylece seni duya-
bileceğim, onun için korkarsan çağır beni ve ben de hemencecik
gelirim.

Sahiden korkuyorum.

Ne kadar çabuk gidersem o kadar çabuk dönerim ve ateş yaka-
rız ki sen de artık korkmazsın. Uzanma. Uzanırsan uyuyakalırsın
ve o zaman sana seslenirsem cevap vermezsin ve ben de seni bula-
mam. Anladın mı?

54

Oğlan cevap vermedi. Tam çileden çıkmasına ramak kalmıştı
ki karanlıkta başını aşağı yukarı salladığını fark etti. Tamam, dedi.
Tamam.

Kıyıda yukarıdaki ormana ellerini önünde tutarak tırmandı. Her
yerde odun vardı ve ölü ağaç parçalarıyla dallar toprağa dağılmıştı.
Ayağını sürüyerek aralarında dolaşip tekmeyle bir yığın yaptı ve
bir kucak dolusu olduğunda eğilip onları aldı ve oğlana seslendi,
oğlan cevap verdi ve adam köprüye gelene kadar konuştular. O
sopaları bıçağıyla tıraşlayıp bir küme oluşturduktan sonra küçük
dalları elleriyle kırdı. Adam çakmağı cebinden çıkarıp çarkına
başparmağıyla dokundu. Çakmakta benzin kullanıyordu. Zayıf bir
mavi alevle yanınca adam eğildi ve tutuşan dalları eşerken alev-
lerin dallar arasından yukarılara doğru tırmanışını izledi. Biraz
daha odun ekledi ve eğilip küçük alazın temeline yavaşça üfledi ve
odunları elleriyle düzeltip ateşe biraz biçim verdi.

Ormana iki kez daha gitti ve köprüye kucak dolusu funda ile dal sürükledi ve onları aşağı attı. Biraz uzaktan da ateşin parıltısını görüyordu ama diğer yoldan görünebileceğini zannetmiyordu. Köprünün altında kayalar arasında koyu renk bir durgun su havuzu seçebiliyordu. Meyilli bir buz çıkıntısı. Köprüde durdu ve son odun yığınına aşağı itti, nefesi ateş ışığının parıltısında beyazdı.

Kumda oturdu ve sırt çantasının envanterini çıkardı. Dürbün. Neredeyse dolu çeyrek litrelik benzin. Su şişesi. Bir kerpeten. İki kaşık. Her şeyi sırayla dizdi. Yiyecek olarak beş küçük konserve vardı. Bir sosis konservesi ile bir mısır konservesi seçti ve bunları küçük ordu konserve açacağı ile açıp ateşin kenarına koydu ve etiketlerin yanıp kıvrılışını izleyerek oturdular. Mısırın buharı çıkmaya başlayınca kerpetenle tenekeleri ateşin üzerinden aldı ve kaşıklarıyla üzerlerine eğilip yavaş yavaş yediler. Oğlanın uykudan başı düşüyordu.

55

Yemek bitince oğlanı köprünün altındaki çakıl bariyere çıkardı ve bir sopa ile ince kıyı buzunu itti ve o oğlanın yüzü ile saçını yırkarken dizleri çökük durdular. Su öyle soğuktu ki oğlan ağlıyordu. Çakılda ilerleyerek temiz su buldular ve saçını yeniden elinden geldiği kadar iyi yıkadı ancak oğlan suyun soğukluğundan inlemeye başlayınca durdu. Onu battaniye ile kuruladı, derenin ötesindeki ağaç kütükleri çitin köprünün iskeletinin gölgesi vururken ve ışığın parıltısında diz çökerek. Bu benim çocuğum, dedi. Saçından ölü bir adamın beynini yıkıyorum. Bu benim işim. Sonra onu battaniyeye sarıp ateşe taşıdı.

Oğlan sallanarak oturuyordu. Adam alevlere devrilmesin diye onu izliyordu. Uyuyacağı yerde kalçaları ile omuzları için kumda delikler açtı ve ateşin önünde kurutmak için saçını karıştırırken ona sarılıp oturdu. Bütün bunlar çok eskilerdeki kutsal yağ sürme tö-

renleri gibiydi. Öyle olsun. Gelenekleri hatırla. Hiçbir şeyin var olmadığı yerde yokluktan törenler inşa et ve onlara can üfle.

Gece soğukta uyandı ve doğrulduktan sonra ateş için biraz daha odun kırdı. Közlerde akkor turuncusuyla yanan küçük dallar. Üfle-yerek alevleri canlandırdı ve odunları yığdı ve bağdaş kurmuş halde köprünün taş ayaklığına dayanarak oturdu. Harçsız üst üste yığılmış ağır kireçtaşı bloklar. Tepedeki demirler pastan kahverengi olmuştu, çekiçle dövülmüş perçinler, tahta ray altlıkları ve çapraz payandalar. Oturduğu kum temas ettiğinde ılıktı ama ateşin ötesindeki gece soğuktan keskinleşmişti. Ayağa kalktı ve köprünün altında yeni odunlar sürükledi. Durup dinledi. Oğlan kıpırdamadı. Yanına oturdu ve soluk karmakarışık saçlarını okşadı. Altın kadeh bir tanrıyı konuk etmek için uygun. Lütfen bana hikâyenin nasıl bittiğini söyleme. Köprünün ötesindeki karanlığa tekrar baktığında kar yağıyordu.

56

Yakacakları bütün odunlar küçük parçalardı ve ateş de olsun olsun bir saat ya da biraz daha fazla giderdi. Fundalıkların geri kalanını köprünün altına sürükledi ve dalların üstüne basıp onları boyuna çatlatarak kırdı. Gürültünün oğlanı uyandırabileceğini düşündü ama uyandırmadı. Islak tahta alevlerde tısladı ve kar yağmaya devam etti. Sabahleyin yolda iz olup olmadığını göreceklardı. Bir yıldan uzun süredir oğlan dışında konuştuğu tek insan bu öldürdüğüydü. Nihayet bir insan. O soğuk ve kıpır kıpır gözlerdeki sürüngence hesaplar. Kurşuni renkte çürüyen dişler. İnsan eti ile yapış yapış. Her kelimesiyle dünyayı bir yalan haline getirmiş. Yeniden uyandığında kar durmuştu ve grenli şafak köprünün ötesindeki çıplak ormanlık araziye biçimlendiriyordu, ağaçlar karda kıyasla simsiyahtı. Elleri dizlerinin arasında kıvrılmış yatıyordu ve kalkıp oturdu, ateşi yaktı ve korlara bir pancar konservesi oturttu. Oğlan yerde kıvrılıp yatmış onu izliyordu.

Yeni kar bütün ormanda yağdığı yeri anca kaplamıştı, dalların arasında yaprakların çanağında, hepsi şimdiden külle kurşunileşmiş. Market arabasını bıraktıkları yere kadar yürüdüler, sırt çantasını koyup arabayı itti. Hiç iz yok. Durup kusursuz sessizliği dinlediler. Sonra da kurşuni renkte sulu çamurun içinden yola koyuldular, oğlan elleri ceplerinde yanındaydı.

Bütün gün zahmetle yürüdüler, oğlan suskundu. Öğleden sonra sulu çamur yolda erimiş ve akşama da kurumuştur. Durmadılar. Kaç kilometre? On beş, on sekiz. Bir nalburda buldukları dört büyük çelik conta ile yolda halka atma oyunu oynarlardı ama her şey gibi bunlar da gitmişti. O gece dar ve derin bir koyakta kamp kurdular ve küçük bir kayalığın önünde ateş yakarak son konser-velerini yediler. Oğlanın en sevdiği şey domuz eti ve fasulye olduğu için onu bir kenara ayırmışlardı. Közde yavaş yavaş kaynamasını izlediler ve adam konserve tenekesini kerpetenle aldıktan sonra sessizce yediler. Boş konserveyi suda yıkayıp içsin diye oğlana verdi ve yemek bitti. Daha dikkatli olmalıydım, dedi.

Oğlan cevap vermedi.

Benimle konuşmalısın.

Tamam.

Kötü adamların neye benzediğini bilmek istiyordun. Artık biliyorsun. Gene olabilir. Benim işim, sana göz kulak olmak. Ben Tanrı tarafından bu iş için görevlendirildim. Sana dokunan herkesi öldürürüm. Anlıyor musun?

Evet.

Battaniyesinin içinde kapüşonu başında oturuyordu. Biraz sonra kafasını kaldırdı. Biz hâlâ iyi adamlar mıyız? dedi.

Evet. Biz hâlâ iyi adamlarız.

Ve hep öyle olacağız.

Evet. Hep öyle olacağız.

Tamam.

Sabahleyin koyaktan çıktılar ve yeniden yolda yürümeye başladılar. Yolun kenarındaki bir kamıştan oğlana bir flüt oymuştu ve paltosundan çıkarıp ona verdi. Oğlan tek kelime etmeden aldı. Bir süre sonra geride kaldı ve bir süre sonra adam onun çaldığını duyuyordu. Gelecek çağ için biçimi olmayan bir müzik. Ya da belki harabesinin külleri arasından çağrılmış yerkürenin son müziği. Adam dönüp ona baktı. Dikkatini tamamen vermişti. Arkasındaki oyuncuların hepsinin kurtlar tarafından alınıp götürüldüğünü bilmeyen ve bir köyde gezginci bir gösterinin gelişini ilan eden hüznü ve yalnız, bebekken başkası ile değiştirilmiş bir çocuk gibi görüldüğünü düşündü.

58

Bir tepenin çıkıntısına bağdaş kurarak oturdu, dürbünle aşağıdaki vadiye baktı. Bir nehrin durgun dökülen şekli. Bir değirmenin istif edilmiş koyu renk tuğlaları. Arduvaz çatılar. Demir çemberlerle bağlanmış eski ahşap bir su kulesi. Duman yok, hayat belirtisi yok. Dürbünü indirdi ve oturup izlemeyi sürdürdü.

Ne görüyorsun? dedi oğlan.

Hiç.

Dürbünü uzattı. Oğlan kayışı boynuna atıp dürbünü gözüne tuttu ve ayarladı. Etraflarındaki her şey öyle hareketsizdi ki.

Duman görüyorum, dedi.

Nerede.

O binaları geçince.

Hangi binalar?

Oğlan dürbünü geri verdi ve adam yeniden odakladı. En solugundan bir tutam. Evet, dedi. Görüyorum.

Ne yapmamız gerekiyor, baba?

Bence bir bakmalıyız. Sadece ihtiyatlı olmak gerekir. Eğer bir komünse barikatları vardır. Ama sadece mülteciler de olabilir.

Bizim gibi.

Evet. Bizim gibi.

Ya kötü adamlarsa?

Bir risk almak zorundayız. Yiyecek bir şey bulmamız gerek.

Market arabasını ormanda bıraktılar ve raylardan geçip ölü sarmaşıklar arasından dik bir kıydan indiler. Adam tabancayı elinde taşıyordu. Yamacımdan ayrılma, dedi. Oğlan öyle yaptı. Sokaklarda istihkâm eri gibi ilerliyordlardı. Her seferinde bir blok. Havada hafif bir odun dumanı kokusu. Bir mağazada beklediler ve sokağı izlediler ama hiçbir şey hareket etmiyordu. Çöpleri ve molozları taradılar. Dolap çekmeceleri çekilip yere atılmış, kâğıtlar ve kabarmış karton kutular. Hiçbir şey bulamadılar. Mağazaların hepsi yıllar öncesinden talan edilmiş ve pencerelerinin çoğunun camı gitmişti. İçerisi neredeyse görünmeyecek kadar karanlıktı. Bir asansörün çıkıntılı çelik merdivenlerini tırmandılar ve oğlan elinden tutuyordu. Bir askıda asılı birkaç tozlu takım elbise. Ayakkabı bakındılar ama yoktu. Çerçöpü eşelediler ama işlerine yarayacak hiçbir şey yoktu. Geri döndüklerinde takım elbise ceketlerini askılarından kaydırıp silkeledi ve kolunun üstüne katladı. Gidelim, dedi.

59

Gözlerinden kaçmış olabilecek bir şey vardır diye düşünmüştü ama yoktu. Bir yiyecek mağazasının raflar arasındaki koridorlarında çöpleri tekmelediler. Eski ambalajlar ve kâğıtlar ve ebedi kül. Raflarda vitamin aradı. Bir soğuk hava odasının kapısını açtı ama karanlıktan ölülerin ekşi iğrenç kokusu fışkırınca çabucak kapattı yeniden. Sokakta durdular. Kurşuni gökyüzüne baktı. Nefeslerinin soluk tüyü. Oğlan bitkin düşmüştü. Onu elinden tuttu. Biraz daha bakınmamız gerek, dedi. Bakmaya devam etmemiz gerek.

Kasabanın kıyısındaki evler de daha fazla bir şey sunmadı. Bir mutfağın arka basamaklarından çıkıp dolapları tek tek aradılar. Dolap kapılarının hepsi açıktı. Bir teneke kabartma tozu. Orada durup ona baktı. Yemek odasındaki bir büfenin çekmecelerini aradılar. Oturma odasına girdiler. Düşmüş duvar kâğıdı tomarları kadim evraklar gibi yerde yatıyordu. Oğlanı basamaklarda ceketleri tutarken bırakıp yukarı çıktı.

Her şey rutubet ve çürümüşlük kokuyordu. İlk yatak odasında boynuna kadar çekilmiş örtülerle kurumuş bir ceset vardı. Yastıkta çürümüş saç kalıntıları. Alt ucundan tutup battaniyeyi yataktan çekip silkeledi ve katlayıp kolunun altına koydu. Çalışma masaları ile dolapları aradı. Tel bir askıda yazlık bir elbise. Hiçbir şey. Merdivenden aşağı indi. Hava kararıyordu. Oğlanın elini tuttu ve ön kapıdan sokağa çıktılar.

60

Tepenin üstünde dönüp kasabayı inceledi. Karanlık hızla iniyordu. Karanlık ve soğuk. Ceketlerden ikisini oğlanın omuzuna koydu, parkasına rağmen içinde kayboldu.

Sahiden açım, baba.

Biliyorum.

Eşyalarımızı bulabilecek miyiz?

Evet. Nerede olduğunu biliyorum.

Ya birisi bulursa?

Bulamayacaklar.

Umarım bulamazlar.

Bulmayacaklar. Gel hadi.

O da neydi?

Ben bir şey duymadım.

Dinle.

Hiçbir şey duymuyorum.

Dinlediler. Uzaklarda bir köpeğin havladığını duydu. Döndü ve kararmakta olan kasabaya baktı. Köpek, dedi.

Köpek mi?

Evet.

Nereden geldi?

Bilmiyorum.

Onu öldürmeyeceğiz, değil mi, baba?

Hayır. Onu öldürmeyeceğiz.

Başını eğip oğlana baktı. Ceketlerin içinde titriyordu. Eğildi ve onu kumlu alnından öptü. Köpeği incitmeyeceğiz, dedi. Söz veriyorum.

Takım elbise ceketleri ile battaniye üstlerine yığılmış olarak, bir üst geçidin altına park edilmiş bir arabada uyudular. Karanlık ve sessizlikte, gecenin kafesinde seyrek olarak ortaya çıkan ışık parçacıkları görebiliyordu. Binaların üst katları hep karanlıktı. Yukarı su taşıman gerekirdi. Kafayı yiyebilirdin. Ne yiyorlardı? Tanrı bilir. Ceketlere sarınmış halde oturup pencereden dışarı baktılar. Kim onlar, baba?

61

Bilmiyorum.

Gece uyandı ve yattığı yerde dinledi. Nerede olduğunu hatırlayamadı. Bu düşünce onu gülümsetti. Neredeyiz, dedi.

Ne oldu, baba?

Hiçbir şey. Durumumuz iyi. Uyu hadi.

İyi olacağız, değil mi, baba?

Evet. Olacağız.

Ve başımıza kötü hiçbir şey gelmeyecek.

Doğru.

Çünkü biz ateşi taşıyoruz.

Evet. Çünkü biz ateşi taşıyoruz.

Sabahleyin soğuk bir yağmur yağıyordu. Yağmur bastırdı ve üst geçidin altında bile arabanın üzerine yağdı ve ötedeki yolda dans

etti. Oturup camlardaki suyun arasından izlediler. Yavaşladığında günün büyük kısmı geçip gitmişti. Ceketlerle battaniyeyi arka tarafların döşemesine bırakıp başka evleri de aramaya gittiler. Nemli havada tahta dumanı. Köpeği bir daha işitmediler.

Birkaç mutfak aleti ile birkaç parça giysi buldular. Bir svetşört. Branda niyetine kullanılabilecek naylonlar. Gözlendiklerinden emindi ama kimseyi görmedi. Bir kilerde sıçanların uzun süre önce dadandığı bir torba iri taneli mısır ununun bir kısmını buldular. Mısır ununu cam telinin bir kısmındaeledi ve küçük bir avucu dolduracak kadar kurumuş kaka topladı ve evin beton verandasında bir ateş yakıp mısır unundan kekler yaptılar ve bir parça teneke üzerinde pişirdiler. Sonra da yavaşça birer birer yediler. Adam kalan birkaç taneyi kâğıda sarıp sırt çantasına koydu.

62

Yolun karşısındaki evin arkasında bir şey hareket ettiği zaman oğlan basamaklarda oturuyordu. Bir yüz kendisine bakıyordu. Kolları arkaya kıvrılmış, ona çok büyük gelen yün bir paltosu olan, yaşıtı bir oğlan. Ayağa kalktı. Yolun karşısına ve araba yolunda yukarı koştu. Orada kimse yoktu. Eve doğru baktı ve sonra da ölü yaban otları arasından hâlâ siyah bir derecikten geçerek arka bahçenin dibine koştu. Geri gel, diye seslendi. Sana zarar vermeyeceğim. Babası yolun karşısından bir koşu gelip onu kolundan yakaladığında orada durmuş ağlıyordu.

Sen ne yapıyorsun? diye tısladı. Ne yapıyorsun?

Küçük bir oğlan var, baba. Küçük bir oğlan var.

Küçük oğlan yok. Ne yapıyorsun sen?

Evet var. Gördüm onu.

Sana olduğun yerde kal demiştim. Demedim mi? Şimdi yola devam etmemiz gerekecek. Gel hadi.

Sadece onu görmek istedim, baba. Sadece onu görmek istedim.

Adam onu kolundan yakaladı ve bahçeden yukarı gittiler. Oğlan ağlamayı kesmiyor ve geri dönüp bakmaktan da vazgeçmiyor-du. Gel hadi, dedi adam. Gitmemiz gerek.

Onu görmek istiyorum, baba.

Görecek kimse yok. Ölmek mi istiyorsun? İstedğin bu mu?

Umurumda değil, dedi oğlan, hıçkırarak. Umurumda değil.

Adam durdu. Durup çömeldi ve ona sarıldı. Özür dilerim, dedi. Böyle deme. Böyle dememelisin.

Islak sokaklardan viyadüğe geri yürüdüler ve ceketleriyle battaniyeyi arabadan alıp demiryolunun toprak setine gittikten sonra oradan yukarı tırmandılar, ormandaki yolları geçtiler ve arabayı alıp otoyola yöneldiler.

Ya o küçük çocuğun ona göz kulak olacak kimsesi yoksa? dedi. Ya babası yoksa?

Orada insanlar var. Sadece saklanıyorlardı.

Arabayı iterek yola çıktı ve orada durdu. Islak külde kamyonun izlerini görebiliyordu, hafiftiler ve solmuşlardı ama oradaydılar. Kokularını alabildiğini düşündü. Oğlan paltosunu çekiyordu. Baba, dedi.

Ne var?

O küçük oğlan için korkuyorum.

Biliyorum. Ama ona bir şey olmaz.

Onu bulmaya gitmeliyiz, baba. Onu bulabilirdik ve yanımıza alabilirdik. Onu alabilirdik ve köpeği de alabilirdik. Köpek bize yiyecek bir şey yakalardı.

Alamayız.

Ve o küçük oğlana kendi yemeğimin yarısını verirdim.

Kes şunu. Yapamayız.

Gene ağlıyordu. Peki ya küçük oğlan? diye hıçkırdı. Peki ya küçük oğlan?

Alacakaranlıkta bir kavşakta oturdular ve adam haritanın parçalarını yola yayarak onları inceledi. Parmağını haritaya bastırdı. Bu biziz, dedi. Tam buradayız işte. Oğlan bakmadı. Parmağı olabileceklerini düşündüğü yol ağzında kırmızı ve siyah güzergâhların eğri büğrü matrisini inceliyordu. Sanki kendilerinin küçük hallerini orada çömelirken görüyormuş gibi. Geri gidebiliriz, dedi oğlan hafifçe. Çok uzak değil. Çok geç değil.

Yoldan çok uzak olmayan bir ağaç dikme alanında su olmayan bir yerde kamp kurdular. Görünmeden ateş yakabilecekleri korunaklı bir yer bulamayınca ateş yakmadılar. Mısır unu keklerden ikişer tane yediler ve paltoları ve battaniyeleri ile birbirlerine sokulup yerde yattılar. Çocuğa sarıldı ve çocuk bir süre sonra titremeyi bırakarak uyudu.

64

Hatırladığı köpek iki gün bizi takip etti. Onu gelsin diye kandırmaya çalıştım ama gelmedi. Onu yakalamak için bir ilmek yaptım. Tabancada üç kurşun vardı. Geriye hiç kalmıyordu. Kadın yoldan aşağı yürüdü. Oğlan onun arkasından baktı, sonra bana baktı ve köpeğe baktı ve ağlamaya ve köpeğin hayatı bağışlansın diye yalvarmaya başladı, ben de köpeği incitmeyeceğime söz verdim. Üzerine deri gerilmiş bir köpek kafesi. Ertesi gün gitmişti. Hatırladığı köpek bu işte. Hiçbir küçük oğlan hatırlamıyor.

Cebindeki bir kumaş parçasına bir avuç kuru üzüm koymuştu ve öğleyin yolun kenarındaki ölü otlara oturup onları yediler. Oğlan ona baktı. Hepsi bu, değil mi? dedi.

Evet.

Şimdi ölecek miyiz?

Hayır.

Ne yapacağız?

Biraz su içeceğiz. Yolda gitmeyi sürdüreceğiz.

Tamam.

Akşam ateşlerinin görünmeyeceği bir yer bulmaya çalışarak ağır adımlarla bir tarlayı geçtiler. Arabayı yerde arkalarından sürükleyerek. O arazi öyle az şey vaat ediyordu ki. Ertesi gün yiyecek bir şey bulurlardı. Gece onları çamurlu bir yolda yakaladı. Bir tarlaya girip görülebilir dünyanın sonunun fonunda çıplak ve gökyüzünün ışııyla aydınlanmış duran uzaklardaki siyah bir ağaç dizisine doğru yavaş yavaş yürüdüler. Oraya vardıklarında gece karanlığı çökmüştü. Oğlanın elini tuttu ve dallarla fundaları tekmeleyerek topladı ve ateş yaktı. Odunlar nemliydi ama ölü kabuğu bıçağıyla tıraşladı ve fundalar ile çubukları sıcakta kurusunlar diye etrafa yığı. Sonra naylon tabakasını yere yaydı ve ceketler ile battaniyeleri arabadan alıp ikisinin de nemli ve çamurlu ayakkabılarını çıkardı ve orada elleri alevlere uzatılmış şekilde sessizce oturdular. Söyleyecek bir şey bulmaya çalıştı ama bulamadı. Daha önce de bu duyguya kapılmıştı, uyuşukluğun ve donuk çaresizliğin ötesi. Dünya kolayca baş edilebilir bir halin ham çekirdeğine dönüşüyordu. Şeylerin isimleri usulca o şeyler gibi unutulmaya yüz tutuyor. Renkler. Kuşların isimleri. Yiyecek şeyler. Nihayet insanın doğruluğuna inanmış olduğu şeylerin isimleri. Düşünmüş olabileceğinden daha kırılgan. Ne kadarı şimdiden gitmişti ki? Göndermelerinden ve böylece gerçekliğinden de sıyrılmış olan kutsal deyiş. Isıyı muhafaza etmeye çalışan bir şey gibi içine çekilerek. Zamanla ebediyen sönüp gidecek.

65

Gece boyunca mecalsiz uyudular ve sabahleyin ateş sönmişti ve yerde kapkaraydı. Çamurlu ayakkabılarını giydi ve çanak gibi tuttuğu ellerine üfleterek odun toplamaya çıktı. Öyle soğuktan ki. Kasım olabilirdi. Daha sonrası olabilirdi. Bir ateş yakıp ağaç dikme alanının ucuna yürüdü ve orada durup aşağıdaki kırık bölgeye baktı. Ölü tarlalar. Uzakta bir ağıl.

Toprak yolda ve vaktiyle bir evin durduğu bir tepe boyunca yürüdüler. Ev çok önceden yanıp gitmişti. Bodrumun kara suyunda duran bir fırının paslanmış şekli. Rüzgârın onları uçurduğu yerde alazlanmış metal çatı örtüsü tarlaları çökertmişti. Ağılda metal bir haznenin tozlu döşemesinden ne olduğunu anlayamadığı bir tahıldan birkaç avuç talan ettiler. Sonra da tarlalardan geçerek yola doğru gittiler.

Bir korunun kalıntılarını geçerek taş bir duvarı izlediler. Düzenli sıralarında ağaçlar boğum boğum ve karaydı ve düşmüş dallar yerde kalın kalındı. Adam durup tarlaların ilerisine baktı. Doğuda rüzgâr. Yumuşak kül arklarda hareket ediyor. Duruyor. Yeniden hareket ediyor. Hepsini önceden görmüştü. Biçilmiş otlarda kuru kan şekilleri ve öldürülenlerin iç organları boşaltılarak sürüklenip götürüldükleri yerlerde kurşuni iç organ kangalları. Gerideki duvar bir insan başları frizi taşıyordu, hepsi aynı yüzle, gergin sırtımları ve çökmüş gözleriyle kurumuş ve oyulmuş. Deri kulaklarına altın küpeler takmışlardı ve rüzgârda seyrek ve dağınık saçları kafataslarının üstünde bükülüyordu. Çukurlarındaki dişler diş kalıpları gibiydi ve ev işi çivitle yakılmış acemice dövmeler yoksul güneş ışığında solmuştu. Örümcekler, kılıçlar, hedefler. Bir ejderha. Rünik sloganlar, imlası bozuk amentüler. Sınırlarına eski motifler dikilmiş eski yara izleri. Biçimini yitirinceye dek coplanmamış olan kafaların derileri yüzülmüştü ve çiğ kafatasları boyanıp alnın bir ucundan öbür ucuna kargacık burgacık bir yazıyla imzalanmıştı ve bir beyaz kemik kafatasında bir montaj ozalitiymiş gibi katman dikişleri özenle yakılıp kazılmıştı. Dönüp oğlana baktı. Rüzgârda arabanın yanında duruyor. Hareket ettiği yerde kuru otlara baktı ve karanlık ve bükük sıralarındaki ağaçlara. Birkaç giysi parçası duvara doğru üfürülmüş ve her şey külde kurşuni renkte. Son bir incelemeyle maskelerin yanından geçerek duvar boyunca yürüdük-

ten sonra bir çit basamağından geçti ve oğlanın beklediği yere geldi. Kolunu omzuna doladı. Tamam, dedi. Hadi gidelim.

Yakın zamanlarda her seferinde böyle bir mesaj görür olmuştu, bir mesaj ve bir uyarı ve bu öldürölmüşler ve yenip yutulmuşlar tablosu da öyle çıktı. Sabah uyandıktan sonra battaniyenin içinde döndü ve yoldan aşağı ağaçların arasından geldikleri yöne baktı ve yürüyüşçülerin dörderli sıralarla ortaya çıktıklarını tam zamanında gördü. Her tür giysiye bürünmüşlerdi ve hepsinin boynunda kırmızı eşarplar vardı. Kırmızı ya da turuncu, bulabildikleri kadar kırmızıya yakın. Elini oğlanın başına koydu. Şışşt, dedi.

Ne var, baba?

Yolda insanlar. Başını eğ. Bakma.

Ölü ateşten duman yükselmiyordu. Market arabasının hiçbir yanı görünmüyordu. Toprağın içinde yuvarlandı ve kolunun altından gözleyerek yattı. Tenis ayakkabılı, çiğneyip geçen bir ordu. Deri kılıflarla yaklaşık birer metrelik borular taşıyorlar. Bileklerde sicimler. Boruların bazılarının uçlarına zincirlerle her tür cop takılıydı. Kurulmuş oyuncaklar gibi sallanan bir yürüyüşle tangur tangur geçtiler. Sakallı, maskelerinin arasından nefesleri duman gibi tüterek. Şışşt, dedi. Şışşt. Arkadan gelen savaş birliği kurdelelerle süslü mızraklar ya da kargılar taşıyordu ve uzun uçları yanları iç kesimlerde ilkel bir demir ocağında kamyon yayları dövölerek yapılmıştı. Oğlan başını kollarına gömmüş dehşet içinde yatıyordu. Altmış metre kadar öteden geçtiler ve toprak ayaklarının altında hafifçe sarsıldı. Yeri çiğneyerek. Artları sıra koşumlu ve sırtlarına savaş ganimeti yüklenmiş kölelerin çektiği arabalar geldi ve onun arkasından da kadınlar, belki bir düzine kadar, bazıları hamile ve en sonda da soğuktan korunacak şekilde giyinmemiş ve köpek tasmaları takılmış ve birbirine boyundurukla bağlanmış tamamlayıcı bir ibne refakatçi grubu. Hepsi geçti. Yattıkları yerde dinlediler.

Gittiler mi, baba?

Evet, gittiler.

Onları gördün mü?

Evet.

Kötü adamlar mıydılar?

Evet, kötü adamlardı.

Ne çok var onlardan, bu kötü adamlardan.

Evet, çok var. Gittiler ama.

Ayağa kalkıp elleriyle üstlerini temizlediler, uzaktaki sessizliği dinlediler.

Nereye gidiyorlar, baba?

Bilmiyorum. Hareket halindeler. Bu da hayra alâmet değil.

Niye değil?

Değil de ondan. Haritayı çıkarıp bir göz atmamız gerek.

Üstünü örttükleri fundalıkların arasından çıkardıktan sonra adam arabayı doğrulttu ve battaniyeler ile ceketleri koydu, yola ittiler ve hırpani sürünün rahatı kaçmış havada bir ardıl görüntü gibi asılı kaldığı yere bakarak durdular.

Öğleden sonra gene kar yağmaya başladı. Soluk kurşuni taneciklerin iç karartıcı karanlıktan aşağı elenişini izlediler. Yolun karanlık yüzeyi üzerinde oluşan ince bir sulu çamur. Oğlan boyuna geride kalıyordu, o da durup onu bekliyordu. Benimle birlikte yürü, dedi.

Çok hızlı yürüyorsun.

Daha ağır yürürüm.

Yola devam ettiler.

Gene konuşmuyorsun.

Konuşuyorum.

Durmak istiyor musun?

Hep durmak isterim.

Daha dikkatli olmamız gerek. Benim daha dikkatli olmam gerek.

Biliyorum.

Duracağız. Tamam mı?

Tamam.

Sadece bir yer bulmamız gerek.

Tamam.

Düşen kar çevrelerinde bir perde oluşturdu. Yolun her iki tarafında da herhangi bir şey görmenin imkânı yoktu. Adam gene öksürüyordu ve oğlan da titriyordu, ikisi naylon tabakası altında yan yana market arabasını karın içinde itiyorlardı. Sonunda adam durdu. Oğlan kontrol edilemez bir şekilde titriyordu.

Durmamız gerek, dedi.

Sahiden soğuk.

Biliyorum.

Neredeyiz?

Nerede miyiz?

Evet.

Bilmiyorum.

Ölecek olursak bana söyler misin?

Bilmiyorum. Ölmeyeceğiz.

Arabayı bir hasırotu tarlasında devrilmiş olarak bıraktılar ve adam naylon brandaya sarılı ceketler ile battaniyeleri aldı ve yola koyuldular. Ceketime tutun, dedi. Bırakma. Hasırotları arasından bir çite gelip tırmandılar ve birbirleri için elleriyle teli aşağıda tuttular. Tel soğuktu ve ayaklarımin altında gıcırdadı. Hava hızla kararıyordu. Devam ettiler. Geldikleri yer ağaçlarının ölü ve kara ama hâlâ karı tutacak kadar dolu olduğu bir sedir ormanıydı. Her birinin altında kıymetli bir kara toprak dairesi ve sedir tozu.

Bir ağacın altına yerleştiler ve battaniyeler ile ceketleri yere yığdılar ve adam oğlanı battaniyelerden birine sarıp ölü iğneleri bir yığın

halinde tırmıklamaya koyuldu. Karda ateşin ağacı tutuşturmayacağı bir yerde tekmeleyerek bir açıklık yarattı ve başka ağaçlardan odun getirip dallarını kırdıktan sonra karları silkeledi. Verimli çıraya çakmağı tuttuğunda ateş hemen çatırdadı ve adam onun fazla dayanmayacağını anladı. Oğlana baktı. Biraz daha odun bulmaya gidiyorum, dedi. Civarda olacağım. Tamam mı?

Civar neresi?

Uzakta olmayacağım demek sadece.

Tamam.

Yerdeki kar şimdiden otuz santim kadar olmuştu. Adam ağaçlar arasında bata çıka ilerleyerek kardan çıktıkları yerde düşmüş dalları çekti ve bir kucak topladığında ateşin yanına döndü, yanmış ve ürperen kor yuvasına. Dallarını ateşin üstüne atıp yeniden yola koyuldu. Başetmek zor. Orman kararıyor ve ateşin ışığı da fazla ileri uzanmıyor. Acele etse halsiz kalır. Arkasına baktı, oğlan dizlerinin yarısına kadar gelen karda bata çıka ilerleyerek dallar topluyor ve onları kollarında üst üste yığıyordu.

Kar yağdı hem de dur durak bilmeden. Adam bütün gece uyandı ve kalkıp ateşi yeniden alevlendirdi. Brandayı açtı ve düşmemesi için bir ucunu ağacın altına destekleyip ateşin ısınınsı yansıtmaya çalıştı. Turuncu ışıktaki uyuyan oğlanın yüzüne baktı. Çökmüş yanaklarda yol yol kara. Öfkeye direndi. Yararsızdı. Oğlanın daha fazla yolculuk edemeyeceğini düşündü. Kar yağışı dinse bile yollar âdeta aşılmazdı. Kar durgunluğun içine fısıldadı ve kıvılcımlar sıçradı ve sönükleşti ve ebedi karanlıkta öldü.

Ormanda bir çarpma sesi duyduğunda uyur uyanıktı. Sonra bir tane daha. Doğrulup oturdu. Ateş korlar arasındaki dağılmış alevler halinde sönmeye yüz tutmuştu. Dinledi. Kesilmiş dalların uzun

kuru çatırdaması. Bir çarpma sesi daha. Uzanıp oğlanı sarstı. Uyan, dedi. Gitmemiz gerek.

Oğlan ellerinin tersiyle gözlerinden uykuyu sildi. O ne? dedi. O ne, baba?

Gel hadi. Yola devam etmemiz gerek.

O ne?

Ağaçlar. Düşüyorlar.

Oğlan ayağa kalkıp çılgınca etrafına baktı.

Bir şey yok, dedi adam. Gel hadi. Acele etmemiz gerek.

Yatağı kaldırıp katladı ve brandaya sardı. Yukarı baktı. Kar gözlerine doldu. Ateş neredeyse közlerden ibaretti ve ışık vermiyordu, orman da görünmüyordu ve çevrelerindeki karanlıkta her yerde ağaçlar düşüyordu. Oğlan ona sıkı sıkı tutundu. Uzaklaştılar ve adam karanlıkta bir boşluk bulmaya çalıştı ama sonunda brandayı yere bıraktı ve orada öylece oturup battaniyeleri üzerlerine çektiler ve oğlanı kendine bastırdı. Düşen ağaçların gümbürtüsü ve yerde patlayan külliyetli miktarda karın alçaktan gürlemesi ormanı ürpertti. Oğlana sarılıp ona bir şey olmayacağını ve çok geçmeden biteceğini söyledi ve bir süre sonra bitti de. Duygusuz kızılca kıyamet uzaklarda ölüyor. Ve yeniden, yalnız ve uzakta. Sonra hiçbir şey. İşte, dedi. Bence bu kadar. Düşmüş ağaçlardan birinin altına bir tünel açtı, kollarıyla kar küreyip uzaklaştırdı, donmuş elleri kol manşetleri içinde pençe halinde. Yataklarını ve brandayı sürükleyip getirdiler ve bir süre sonra da bütün acı soğuğa rağmen uyudular.

Gün ağardığında zar zor inlerinden dışarı çıktı, branda karla ağırlaşmıştı. Ayağa kalkıp etrafa baktı. Kar durmuştu ve sedir ağaçları, kar tepcikleri ile kırık dallar ve kurşuni bir renk alan o peyzajda soyulmuş ve yanık görünen ayaktaki birkaç ağaç gövdesi arasında yatıyordu. Oğlanı ağacın altında kış uykusuna yatmış bir hayvan

gibi uykuda bırakarak kar tümsekleri arasından güçlkle yürüyüp dışarı çıktı. Kar hemen hemen dizlerine geliyordu. Tarlada ölü hasırotları sürüklenip neredeyse görünmez olmuştu ve kar çit tellerinin tepesinde ustura çentikleri halinde duruyordu ve sessizlik nefes kesiciydi. Bir direğe yaslanıp durarak öksürdü. Arabanın nerede olduğu hakkında pek bir fikri yoktu ve aptallaştığını hatta kafasının artık doğru dürüst çalışmadığını düşündü. Dikkatini topladı. Düşünmen gerek. Geri dönmeye hamle ettiğinde oğlan ona sesleniyordu.

Gitmemiz gerek, dedi. Burada kalamayız.

Oğlan kurşuni belirsizlikle ona boş boş baktı.

Gel hadi.

Çitten dışarı çıktılar.

Nereye gidiyoruz? dedi oğlan.

Market arabasını bulmamız gerek.

Orada öyle durdu, elleri parkasının koltuk altları içinde.

Gel hadi, dedi adam. Gelmen gerek.

Yer yer kaymış tarlalarda bata çıka yürüdü. Kar kalın ve kurşuniydi. Şimdiden üzerine taze küller dökülmüştü. Birkaç metre daha mücadele etti ve sonra dönüp geriye baktı. Oğlan düşmüştü. Kucak dolusu battaniyeyi ve brandayı bırakıp geriye gitti ve onu kaldırdı. Titremeye başlamıştı bile. Onu kaldırdı ve sarıldı. Özür dilerim, dedi. Özür dilerim.

Arabayı bulmaları epey sürdü. Adam onu kar yığınlarından kaldırıp doğrulttuktan sonra sırt çantasını karların altından çıkardı, silkeleyip açtı ve battaniyelerden birini içine tıktı. Çanta ile diğer battaniyeleri ve ceketleri sepete koymasının ardından oğlanı kaldırıp tepesine oturttu ve ayakkabılarının bağını çözüp çıkardı. Sonra bıçağını çıkardı ve ceketlerden birini kesip oğlanın ayaklarını sar-

ma işine koyuldu. Bütün ceketini kullandı ve sonra da brandadan kocaman naylon parçaları kesti ve onları aşağıdan yukarı toplayıp ceket manşetinin astlarıyla oğlanın ayak bileklerine bağladı. Bir adım çekildi. Oğlan aşağı baktı. Şimdi sen, baba, dedi. Adam ceketlerden birini oğlana sardı ve sonra karda brandaya oturup kendi ayaklarını sarmaladı. Ayağa kalkıp ellerini parkasının içinde ısıttı ve ardından da ayakkabılarını dürbün ve oğlanın kamyonuyla birlikte sırt çantasına koydu. Brandayı silkeleyip katladı ve diğer battaniyelerle birlikte yığının üstüne koyduktan sonra sırtına vurdu ve sepete son bir kez göz attı ama hepi topu buydu işte. Gidelim, dedi. Oğlan arabaya son bir kez baktı ve ardından yola çıktı.

Tahmin ettiğinden de zor ilerliyorlardı. Bir saatte belki bir buçuk kilometre gitmişlerdi. Durup yeniden oğlana baktı. Oğlan durdu ve bekledi.

Öleceğiz sanıyorsun, değil mi?

Bilmiyorum.

Ölmeyeceğiz.

Tamam.

Ama bana inanmıyorsun.

Bilmiyorum.

Neden öleceğimizi düşünüyorsun?

Bilmiyorum.

Bilmiyorum demeyi bırak.

Tamam.

Neden öleceğimizi düşünüyorsun?

Yiyecek bir şeyimiz yok.

Bir şeyler bulacağız.

Tamam.

Sence insanlar yemeksiz ne kadar idare eder?

Bilmiyorum.

Ama sence ne kadar?

Belki birkaç gün.

Ya sonra? Düşüp ölür müsün?

Evet.

Eh, ölmezsin. Uzun bir süre alır. Suyumuz var. En önemlisi bu. Suyun olmazsa fazla dayanamazsın.

Tamam.

Ama bana inanmıyorsun.

Bilmiyorum.

Onu süzdü. Elleri kendisine büyük gelen çizgili takım elbise ceketinin içinde duruyordu.

Sana yalan söylediğimi mi düşünüyorsun?

Hayır.

Ama sana ölme konusunda yalan söylediğimi düşünüyor olmalısın.

Evet.

Tamam. Söyleyebilirim. Ama ölmüyoruz.

Tamam.

Dikkatle gökyüzüne baktı. Bazı günler külümsü bulutlu hava incedirirdi ve şimdi de yol boyunca dikilen ağaçlar kar üstünde hafif hafif gölgeler yapıyordu. Yola devam ettiler. Oğlan iyi durumda değildi. Durdu ve ayaklarını kontrol edip plastiği yeniden bağladı. Kar erimeye başlayınca ayaklarını kuru tutmak zorlaşacaktı. Sık sık dinlenmek için duruyorlardı. Çocuğu taşıyacak hali yoktu. Çantaya oturup avuç dolusu kirli kar yiyorlardı. Öğleden sonra kar erimeye başlamıştı. Yanmış bir evden geçtiler, arka bahçede sadece tuğla baca duruyordu. Gün boyu yoldaydılar, gün niyetine ne varsa. Ne kadar az saat. Beş kilometreye yakın gitmiş olabilirlerdi.

Yol o kadar kötü olur ki üzerinde kimse olmaz diye düşünmüştü ama yanılmıştı. Neredeyse yolun ortasında kamp kurdular ve büyük bir ateş yaktilar, ölü dalları karın içinden çıkarıp sürükleye-

rek tıslayıp buhar çıkarsınlar diye alevlerin üstüne yığdılar. Çaresi yoktu. Az sayıda battaniyeleri onları sıcak tutamıyordu. Uyanık kalmaya çalışıyordu. Sıçrayarak uykusundan uyanır ve tabancayı bulmak için dört bir tarafına hamle ederdi. Oğlan öyle zayıftı ki. Uyurken onu izlerdi. Gerilmiş yüz ve göçmüş gözler. Tuhaf bir güzellik. Ayağa kalkıp ateşe daha fazla odun sürükledi.

Yola doğru yürüyüp durdular. Karda izler vardı. Bir araba. Bir tür tekerlekli araç ve izlere bakılırsa kauçuk lastikler olmalı. Tekerlekler arasında çizme izleri. Güneye giden birisi karanlıkta geçmişti. Hiç değilse şafağın erken vaktinde. Geceleyin yolda giderek. Durup bunu düşündü. İzler üzerinde dikkatle yürüdü. Ateşin on beş metre kadar yakınından geçiyorlardı ve bakmak için yavaşlamamışlardı bile. Durup yolun yukarısına baktı. Oğlan onu izledi.

Yoldan çıkmamız gerek.

Niye, baba?

Birisi geliyor.

Kötü adamlar mı?

Evet. Korkarım öyle.

İyi adamlar da olabilirler. Olamazlar mı?

Cevap vermedi. Alışkanlıkla gökyüzüne baktı ama görececek bir şey yoktu.

Ne yapacağız, baba?

Gidelim hadi.

Ateşe dönebilir miyiz?

Hayır. Gel hadi. Herhalde fazla vaktimiz yoktur.

Karnım sahiden aç.

Biliyorum.

Ne yapacağız?

Saklanmamız gerek. Yoldan çıkmamız.

İzlerimizi görürler mi?

Evet.

Bununla ilgili ne yapabiliriz?

Bilmiyorum.

Ne olduğumuzu bilirler mi?

Ne?

İzlerimizi görürlerse. Ne olduğumuzu bilirler mi?

Dönüp kardaki büyük yuvarlak izlerine baktı.

Anlarlar, dedi.

Sonra durdu.

Bu konuda düşünmemiz gerek. Ateşe dönelim.

Yolda karın tamamen eridiği bir yer bulacağını ummuştı ama sonra izler öbür tarafta tekrar ortaya çıkmayacağına göre faydası yok diye düşündü. Ateşin üstüne tekmeyle kar attılar ve ağaçlar arasından geçtikten sonra bir daire çizip geri geldiler. Acele ettiler, arkalarında bir iz labirenti bıraktılar ve sonra da yolu göz önünde tutarak ağaçlar arasından geriye doğru yola koyuldular.

76

Seçtikleri yer sadece önlerine çıkan en yüksek araziydi ve kuzeyde yol boyu manzarası vardı ve geldikleri yola bakıyordu. Brandayı ıslak kara yaydı ve oğlanı battaniyelere sardı. Üşüyeceksin, dedi. Ama burada uzun süre kalmayacağız. İki saat içinde iki adam neredeyse eşkin gidişle yoldan aşağı geldi. Onlar geçince adam gözlemek için ayağa kalktı. Ve durduklarında biri geriye baktı. Donup kaldı. Kurşuni battaniyelerden birine sarılıydı ve görülmesi zordu ama imkânsız değildi. Ama herhalde dumanın kokusunu aldılar diye düşündü. Durup konuştular. Sonra yollarına devam ettiler. Adam oturdu. Bir şey yok, dedi. Beklememiz gerek. Ama bence bir şey yok.

Beş gün boyunca yiyecek hiçbir şeyleri yoktu ve az uyuyup küçük bir kasabanın civarında vaktiyle görkemli eve geldiler. Oğlan elini tutup durdu. Kar hem şosedede hem de güneye bakan tarlalar ile ormanlarda büyük ölçüde erimişti. Orada durdular. Ayaklarındaki

naylon torbalar ne zamandır iyice aşınmıştı ve ayakları hem ıslaktı hem de soğuk. Cephede dorik üslupta sütunları olan ev yüksek ve heybetliydi. Yanda Fransız tarzı geniş bir sundurma. Bir ölü otlar tarlasından kıvrılıp giden çakıl bir araba yolu. Pencerelele tuhaf bir şekilde el sürülmemişti.

Burası neresi, baba?

Şişşt. Şimdilik burada durup dinleyelim.

Hiçbir şey yoktu. Yol kenarındaki ölü eğrelti otlarında hışırdayan rüzgâr. Uzaklardan bir gıcırdama. Kapı ya da panjur.

Bence bakmalıyız.

Baba gitmeyelim oraya.

Bir şey yok.

Bence oraya gitmemeliyiz.

Bir şey yok. Göz atmamız gerek.

Araba yolunda ağır ağır eve yaklaştılar. Rasgele eriyen yama yama karlarda iz yoktu. Yüksek bir ölü kurtbağrı çiti. Koyu renkli ince dallar arasına yerleşmiş eski mi eski bir kuş yuvası. Bahçede durup cepheyi incelediler. Evin eliş tuğlası üzerinde durduğu topraktan fırınlanmış. Soyulan boya hem sütunlardan hem de saçaklardan aşağı doğru upuzun ve kuru halde sarkıyor. Tepede uzun bir zincirle asılı lamba. Merdiveni çıkarlarken oğlan ona sıkı sıkı tutundu. Pencerelelerden biri azıcık açıktı, oradan çıkıp verandayı geçen kordon otlarda kayboluyor. Oğlanın elini tuttu ve verandayı geçtiler. Vaktiyle gümüş tepsilerde yiyecek ve içecek taşıyan kölelele bu taltaları adımlamıştı. Pencereye gidip içeri baktılar.

77

Ya burada biri varsa, baba?

Kimse yok burada.

Gitmeliyiz, baba.

Yiyecek bir şey bulmamız gerek. Seçeneğimiz yok.

Başka yerde yiyecek bir şey bulabilirdik.

Bir şey olmayacak. Gel hadi.

Tabancayı cebinden çıkarıp kapıyı zorladı. Büyük pirinç menteşeleri üzerinde yavaş yavaş savruldu kapı. Durup dinlediler. Sonra da domino taşları gibi siyah beyaz mermer fayanslarla döşeli geniş bir antreye girdiler. Geniş bir merdiven yukarı çıkıyor. Duvarlarda iyi cinsinden Morris kâğıt ise su lekeleriyle dolmuş ve sarkıyor. Alçı tavanın çiçekli bezekleri yer yer göbeklenmişti ve sararmış korniş dişleri eğrilip üst duvarlardan yay gibi fırlamışlardı. Kapıdan geçince solda yemek odası olması gereken yerde büyük bir ceviz büfe duruyordu. Kapılarla çekmeceler gitmişti ama geri kalanı yakılmayacak kadar büyüktü. Kapı girişinde durdular. Odanın bir köşesinde bir küme halinde büyük bir giysi yığını duruyordu. Giysi ve ayakkabılar. Kemerler. Paltolar. Battaniyeler ile eski uyku torbaları. Daha sonra bu konuda düşünecek çok vakti olacaktı. Oğlan eline asılmıştı. Dehşete kapılmıştı. Antreyi geçip en uzak taraftaki oda-ya gittiler ve içeri girdikten sonra durdular. Tavanları kapıların iki katı yükseklikte büyük bir salondur bu oda. Tahta raf ve kaplamanın nerelerden dökülüp yandığını belli eden ham tuğla bir şömine. Hemen önünde yere sıralanmış şilteler ile yatak takımları vardı. Baba, diye fısıldadı oğlan. Şişşt, dedi adam.

Küller soğuktı. Etrafta kararmış birkaç kap vardı. Topukları üzerinde çömelip birini yerden aldı ve kokladıktan sonra geri koydu. Ayağa kalkıp pencereden dışarı baktı. Çiğnenmiş kurşuni otlar. Kurşuni kar. Pencereden gelen kordon pirinç bir zile bağlıydı ve zil de pencere kornişine çivilenmiş kaba saba bir tahta düzeneğe tutturulmuştu. Oğlanın elini tuttuktan sonra dar bir arka holden mutfığa indiler. Her tarafta çöp yığınları. Pas lekeli bir lavabo. Küf ve dışkı kokusu. Bitişikteki küçük odaya girdiler, belki bir kilerdi.

Bu odanın döşemesinde bir kapak vardı ve istif edilmiş çelik plakalardan yapılma büyük bir asma kilitle kilitlenmişti. Durup ona baktı.

Baba, dedi oğlan. Gitmemiz gerek. Baba.
 Bunun kilitli olmasının bir nedeni olmalı.
 Oğlan elini çekiştirdi. Ağladı ağlayacak haldeydi.
 Baba? dedi.
 Bir şeyler yememiz gerek.
 Aç değilim, baba. Değilim.
 Bir levye ya da benzer bir şey bulmalıyız.

Arka kapıyı itip çıktılar, oğlan ona asılmıştı. Tabancayı kemerine soktu ve durup bahçeye baktı. Tuğladan patika vardı ve vaktiyle bir sıra şimşir olmuş şeyin telimsi biçimi. Bahçede istiflenmiş tuğlalara dayalı eski demir bir kesek kırma makinesi de vardı ve biri bunun dişleri arasına eskiden domuzların yağını eritmek için kullanılan cinsten kırk galonluk dökme demir bir kazan tıkıştırılmıştı. Altında bir ateşin külleri ve kararmış tahta çubuklar. Bir kenarında kauçuk tekerlekli küçük bir yük arabası. Hepsini hem gördü hem görmedi. Bahçenin öbür ucunda iste et ve balık pişirmek için kullanılan eski ahşap bir kulübe ve bir alet edevat barakası vardı. Çocuğu sürüklercesine bahçeyi geçti ve barakanın çatısı altında bir fiçıda duran aletleri karıştırdı. Uzun saplı bir kürek buldu ve elinde tarttı. Gel hadi, dedi.

79

Eve dönünce kilidin çatalçivisinin çevresindeki tahtayı kesti ve nihayet küreğin ucunu çivinin altına sokup kanırttı. Tahtaya çakılmıştı ve kilidiyle falan hepsi birden çıktı. Küreğin ucunu bir tekmede tahtaların kenarına soktu ve durup çakmağını çıkardı. Sonra da küreğin sapının üzerinde durup ambarın kenarını kaldırdı ve eğilip tuttu. Baba, diye fısıldadı oğlan.

Durdu. Dinle beni, dedi. Kes şunu. Açlıktan ölüyoruz. Anlıyor musun? Sonra ambar kapağını kaldırıp geriye savurdu ve arkadaki döşemeye bıraktı.

Sen burada bekle, dedi.

Seninle geliyorum.

Korkuyorsun sanmıştım.

Korkuyorum.

Peki. Hemen arkamda dur öyleyse.

Kaba saba ahşap merdivenden inmeye başladı. Başını eğip çakmağın çıktığı ve alevini bir adak gibi karanlığın üzerine savurdu. Soğuk ve nem. Berbat bir koku. Oğlan ceketine yapıştı. Taş bir duvar görbiliyordu. Döşemeler balçık. Koyu lekelerle dolu eski bir şilte. Çömelip bir basamak daha indi ve ışığı uzattı. Arka duvarın önüne büzülmüş çıplak insanlar vardı, erkek ve kadın, hepsi saklanmaya çalışıyor ve elleriyle yüzlerini örtüyorlardı. Şiltede bacakları kalçaya kadar gitmiş ve güdük yerleri kararmış ve yanmış bir adam vardı. Koku korkunçtu.

Aman Tanrım, diye fısıldadı.

80

Sonra birer birer döndüler ve acınacak ışıktaki gözlerini kırptırıyorlardı. Bize yardım edin, diye fısıldadılar. Lütfen yardım edin.

İsa, dedi. Ah İsa.

Döndü ve oğlanı kavradı. Çabuk, dedi. Çabuk.

Çakmağı düşürmüştü. Arayacak vakit yoktu. Oğlanı basamaklardan yukarı itti. Bize yardım edin, diye seslendiler. Çabuk ol.

Merdivenin dibinde göz kırptırarak sakallı bir yüz belirdi. Lütfen, diye seslendi. Lütfen.

Çabuk. Tanrı aşkına çabuk ol.

Oğlanı ambar kapağından itti ve yere serdi. Ayağa kalkıp kapıyı tuttuktan sonra savurup kapattı, oğlanı yakalamaya döndü ama oğlan kalkmıştı ve küçük dehşet dansını yapıyordu. Tanrı aşkına gelir misin, diye tısladı. Ama oğlan pencereden dışarısını işaret ediyordu ve baktığında buz kesildi. Tarladan geçerek eve doğru dört sakallı adamla iki kadın geliyordu. Oğlanı elinden yakaladı. Tanrım, dedi. Koş. Koş.

Kendilerini paralarcasına evi geçtiler ve aynı hızla ön kapıya gelip merdivenden indiler. Araba yolunun yarısında oğlanı tarlaya sürükledi. Geriye baktı. Kurtbağrının kalıntıları onlara yarı yarıya siper oluyordu ama biliyordu ki en iyi ihtimalle dakikaları vardı ve belki de dakikaları bile yoktu. Tarlanın öteki ucunda bir sıra ölü karnışı yarıp koştular ve yola, oradan da öbür uçtaki ormana geçtiler. Oğlanın bileğini daha da sıkı tuttu. Koş, diye fısıldadı. Koşmamız gerek. Eve doğru baktı ama bir şey göremedi. Araba yolundan gelirlerse eğer oğlanla birlikte ağaçların arasından koştuğunu görürlerdi. An bu andı. Bu andı. Kendini yere attı ve oğlanı da çekti. Şışşt, dedi. Şışşt.

Bizi öldürecekler mi? Baba?

Şışşt.

Kalpleri gümbür gümbür halde yapraklar ile küllerde yattılar. Öksürmek üzereydi. Elini ağzına götürmesi gerekecekti ama oğlan tutunmuştu eline ve bırakmazdı, öbür elinde de tabancayı tutuyordu. Öksürüğü bastırmaya yoğunlaşması gerekiyordu ve aynı zamanda dinlemeye çalışıyordu. Çenesini yaprakların arasında döndürerek görmeye çalıştı. Başını eğ, diye fısıldadı.

Geliyorlar mı?

Hayır.

Yapraklar arasından daha alçak arazi gibi görünen bir yere doğru süründüler. Adam yatıp dinlerken oğlanı tuttu. Onların yolda konuştuklarını duyabiliyordu. Bir kadın sesi. Sonra onları kuru yapraklarda duydu. Oğlanın elini tutup altıpatları avucuna itti. Al şunu, diye fısıldadı. Al şunu. Oğlan dehşete kapılmıştı. Kolunu ona doladı ve tuttu. Vücudu öyle sıska. Korkma, dedi. Eğer seni bulurlarsa yapacaksın. Anladın mı? Şışşt. Ağlamak yok. Beni duyuyor musun? Nasıl yapılacağını biliyorsun. Ağzına koyuyorsun ve yukarı doğrultuyorsun. Çabuk ve sert yap. Anladın mı? Kes ağlamayı. Anladın mı?

Sanırım.

Hayır. Anladın mı?

Evet.

Evet anladım baba de.

Evet anladım baba.

Adam başını eğip ona baktı. Gördüğü tek şey dehşetti. Silahı ondan aldı. Hayır, anlamadın, dedi.

Ne yapacağımı bilmiyorum, baba. Ne yapacağımı bilmiyorum. Sen nerede olacaksın?

Sorun yok.

Ne yapacağımı bilmiyorum.

Şişşt. Ben buracıktayım. Seni bırakmayacağım.

Söz ver.

Evet, söz veriyorum. Koşacaktım. Onları uzaklaştırmaya çalışacaktım. Ama seni bırakamam.

Baba?

Şişşt. Yerde kal.

Çok korkuyorum.

Şişşt.

Yatıp dinlediler. Yapabilir misin? Vakti gelince? Vakti gelince vakit kalmayacak. Vakti şimdi. Tanrı'ya lanet et ve öl. Ya ateş almazsa? Almak zorunda. Ya ateş almazsa? O sevgili kafatasını bir taşla ezebilir misin? İçinde hiç bilmediğin böyle bir varlık mı mevcut? Olabilir mi? Kollarında tut onu. Öyle işte. Ruhun ayağı çabuktur. Onu kendine çek. Öp onu. Çabuk.

Bekledi. Küçük nikel kaplama altıpatlar elinde. Öksürecekti. Bütün aklını onu tutmaya verdi. Dinlemeye çalıştı ama bir şey duymadı. Seni bırakmayacağım, diye fısıldadı. Seni asla bırakmayacağım. Anlıyor musun? Yapraklarda titreyerek ve çocuğa sarılarak yattı. Altıpatları sıkı sıkı tutarak. Uzun alacakaranlık boyunca ve

karanlık bastığında da. Soğuk ve yıldızsız. Kutsanmış. Bir şansları olduğuna inanmaya başladı. Sadece beklememiz gerek, diye fısıldadı. Öyle soğuk ki. Düşünmeye çalıştı ama zihni yüzüyordu. Çok zayıftı. Bütün bu koşma lafları. Koşamazdı. Etrafları zifiri karanlık olunca sırt çantasının kayışlarını çözdü ve battaniyeleri çıkarıp oğlanın üzerine serdi ve çok geçmeden oğlan uyuyordu.

Geceleyin, evden gelen korkunç çığlıkları duydu ve ellerini oğlanın kulaklarına koymaya çalıştı, bir süre sonra haykırış sona erdi. Yatıp dinledi. Kamış çalılığından yola gelirken bir kutu görmüştü. Bir çocuğun oyuncak evi gibi. Burasının onların yatıp yolu gözledikleri yer olduğunu fark etti. Pusuda bekleyip arkadaşları gelsin diye evdeki zili çaldıkları yer. Uyukladı ve uyandı. O gelen ne? Yapraklarda ayak sesleri. Hayır. Sadece rüzgâr. Hiçbir şey. Doğrulup oturdu ve eve doğru baktı ama bir tek karanlığı gördü. Oğlanı sarsıp uyandırdı. Gel hadi, dedi. Gitmemiz gerek. Oğlan cevap vermedi ama uyanık olduğunu biliyordu. Battaniyeleri çekip çıkardı ve onları sırt çantasına kayışla tutturdu. Gel hadi, diye fısıldadı.

83

Karanlık ormanda yola koyuldular. Külsü bulutların gerisinde bir yerlerde bir ay vardı ve ağaçları hayal meyal seçiyorlardı. Sarhoşlar gibi yalpalyorlardı. Bizi bulurlarsa öldürürler, değil mi, baba.

Şişşt. Konuşmak yok.

Öldürmezler mi, baba.

Şişşt. Evet. Evet öldürürler.

Ne yönde gittikleri hakkında hiçbir fikri yoktu ve daire çizip eve dönmelerinden korkuyordu. Bu konuda bir şey mi hatırladığını yoksa sadece bir masal mı olduğunu hatırlamaya çalıştı. Kayıp adamlar hangi yöne dümen kırdı? Belki de yarıkürelere göre değişiyordur. Ya da kullandığın ele göre. Sonunda aklından çıkardı bunu. Düzeltilebilecek bir şey olduğu fikrini. Zihni ona ihanet

ediyordu. Bin yıldır hiç sesleri solukları çıkmamış hayaletler yavaşça uykularından uyanıyordu. Buna hazırlıklı ol. Oğlan ayaklarının üstünde yalpalyordu. Taşınmak istedi, sendeleyerek ve kelimeleri ağzında geveleyerek, adam onu taşıdı ve oğlan ânında omzunda uyudu. Onu uzağa taşıyamayacağını biliyordu.

Ormanın karanlığında yapraklarda şiddetle titreyerek uyandı. Doğrulup oturdu ve oğlanı arandı. Elini incecik kaburga kemiklerine koydu. Sıcaklık ve hareket. Kalp atışı.

Yeniden uyandığında hemen hemen görececek kadar ışık vardı. Battaniyeyi attı ve ayağa kalktı ama az daha düşüyordu. Kendini dengeledi ve kurşuni ormanda etrafını görmeye çalıştı. Ne kadar mesafe almışlardı? Bir yükseltinin tepesine çıktı ve çömelip günün büyümesini izledi. Sakıngan şafak, soğuk çivisi çıkmış dünya. Uzaklarda çam ormanına benzeyen bir şey, ham ve kara. Tellerden ve bürümcükten renksiz bir dünya. Geri gidip oğlanı aldı ve onu oturttu. Başı öne düşüp duruyordu. Gitmemiz gerek, dedi. Gitmemiz gerek.

Tarlayı geçerken onu taşıdı, saydığı her elli adımda bir dinlenmek için durarak. Çamlara varınca diz çöktü ve onu pütürlü toz kömüre yatırıp battaniyelerle örttü ve oturup ona baktı. Oğlan bir ölüm kampından çıkmış bir şeye benziyordu. Açlıktan ölmenin eşiğinde, bitip tükenmiş, korkudan bitap düşmüş. Eğilip onu öptü ve kalkarak ormanın kıyısına doğru yürüdü ve sonra da güvende olup olmadıklarını anlamak için çevresini dolandı.

Tarlaların ötesinde güneye doğru bir evle bir ahır uzaktan görüyordu. Ağaçların ötesinde de bir yolun kavisi. Ölü otlarıyla uzun bir araba yolu. Taş bir duvar boyunca ölü bir sarmaşık ve bir posta kutusu ve yol boyunca bir çit ile ötesinde ölü ağaçlar. Soğuk ve sessiz. Karbon sisin kefenine sarınmış. Geriye yürüyüp oğlanın ya-

nına oturdu. Onu böyle ihtiyatsızlığa iten umutsuzluktan ve bunu bir daha yapamayacağını biliyordu. Ne olursa olsun.

Oğlan saatlerce uyanmadı. Eğer uyansaydı dehşet içinde otururdu. Daha önce de olmuştu. Onu uyandırmayı düşünse de yaptığı hiçbir şeyi hatırlamayacağını biliyordu. Onu ormanda bir karaca gibi yatsın diye eğitmişti. Ne kadar süreyle? Sonunda kemerinden tabancayı aldı ve battaniyelerin altına oğlanın yamacına koyup doğruldu ve yola koyuldu.

Ahıra yukarıdaki tepeden gelip gözlemek ve dinlemek için durdu. Aşağı eski bir elma bahçesinin harabesinden indi, kara ve budaklı kütükler, dizlerine kadar ölü otlar. Ağılın kapısında durup dinledi. Soluk çizgi çizgi ışık. Tozlu bölmeler arasında yürüdü. Ahır bölmelerinin ortasında durdu ve dinledi ama bir şey yoktu. El merdiveniyle ahır üstündeki samanlığa tırmandı, öyle zayıf düşmüştü ki tepeye varıp varamayacağını bilemedi. Samanlığın sonuna kadar yürüdü ve yüksek çatı penceresinden aşağıdaki kırlara baktı, ölü ve kurşuni parça parça arazi, sonra çit, sonra yol.

85

Samanlık katında saman balyaları vardı ve çömeldikten sonra aralarından bir avuç tohum ayırdı ve oturup çiğnedi. Hem iri taneli hem kuru hem tozlu. Bir besleyici değerleri olmalıydı. Kalktı ve iki balyayı döşeme boyunca yuvarlayıp aşağıdaki bölmeye düşsünler diye bıraktı. İki tozlu güm sesi. Yeniden pencereye gitti ve ağılın köşesinin ardında kalan evden ne görebildiğine baktı. Sonra merdivenden aşağı indi.

Ev ile ahır arasındaki çimlerin üzerine basılmamış gibiydi. Sundurmaya geçti. Sundurmanın bölmesi çürümüş ve düşmüştü. Bir çocuğun bisikleti. Mutfak kapısı açıktı ve sundurmayı geçerek kapı girişinde durdu. Rutubetten kıvrılmış ucuz kontrplak kaplama.

Odaya düşmek üzere. Kırmızı formika bir masa. Odayı geçip buzdolabının kapısını açtı. Raflardan birinde gri kürklü bir şey oturuyordu. Kapıyı kapattı. Her yerde çöp. Köşeden bir süpürge aldı ve sapını sokup karıştırdı. Tezgâha çıkıp dolapların üstündeki tozu yokladı. Bir fare kapanı. Bir paket. Tozu üfledi. İçecek bir şeyler yapmak için üzüm aromalı bir tozdu. Ceketinin cebine koydu.

Evi oda oda dolaştı. Hiçbir şey bulamadı. Bir komodin çekmece-sinde bir kaşık. Cebine koydu. Gardıropta giysi ya da yatak takımı vardır diye düşündü ama yoktu. Yeniden dışarı çıktı ve garaja gitti. Aletleri ayırdı. Tırmıklar. Bir kürek. Bir rafta kavanoz dolusu çivi ve cıvata. Bir maket bıçağı. Işığa tutup paslı keskin kısmına baktı ve geri koydu. Sonra tekrar eline aldı. Kahve tenekesinden bir tornavida alıp sapı açtı. İçinde dört yeni bıçak ağzı vardı. Eski bıçak ağzını çıkardı ve rafa koyup yenilerden birini yerine taktı ve sapı yeniden vidaladıktan sonra bıçak ağzı ile kesici aleti cebine koydu. Sonra tornavidayı aldı ve onu da cebine koydu.

Gerisingeri ahıra yürüdü. Saman balyalarından tohum toplama niyetiyle aldığı bir kumaş parçası vardı ama ahıra gidince durarak olduğu yerde rüzgârı dinledi. Yukarıdaki çatıda yüksekte bir yerde bir teneke gıcirtısı. Ahırda ineklerin kokusu hâlâ havada asılıydı ve adam orada durup inekleri düşündü ve artık olmadıklarını fark etti. Doğru muydu bu? Bir yerlerde beslenen ve bakılan bir inek olabilirdi. Olabilir miydi? Neyle beslenen? Ne için saklanan? Açık kapının arkasında ölü otlar rüzgârda kuru kuru hışırdadı. Dışarı çıktı ve durup tarlaların ötesine yani oğlanın yatmış uyuduğu çam ormanına baktı. Meyve bahçesinde yürüdü ve sonra gene durdu. Bir şeyin üstüne basmıştı. Bir adım geriledi ve diz çöküp elleriyle otları ayırdı. Bir elma. Alıp ışığa tuttu. Sert, kahverengi ve buruşmuş. Bezle silip ısırdı. Kuru ve neredeyse tatsız. Ama bir elma. Olduğu gibi yedi, çekirdeklerini ayırmadan. Sapını başparmağı ile

işaretparmağının arasında tutup bıraktı yere düşsün. Sonra otları yavaş yavaş adımlayarak yürüdü. Ayakları halen ceketin kalıntıları ve lime lime battaniye parçalarına sarılıydı ve oturup onları çözdü, sargıları cebine tikiştirdi ve sıralardan aşağı yalınayak yürüdü. Meyve bahçesinin sonuna geldiğinde dört elması daha vardı ve onları cebine koyup geri geldi. Otları bir bulmaca gibi arşınlayana kadar sıra sıra gitti. Taşıyabileceğinden fazla elması vardı. Kütüklerin etrafındaki boşlukları eliyle yokladı ve ceplerini doldurduktan sonra parkasının kapüşonunda başının arkasına elmaları yığıdı ve göğsüne koluyla bastırıp istiflediği elmaları taşıdı. Onları ahırın kapısının önüne bir yığın halinde boşalttı ve orada oturup uyuşmuş ayaklarını sardı.

Mutfağın dışındaki, çamurlu ve ıslak şeylerin tutulduğu antrede cam turşu kavanozlarıyla dolu eski bir hasır sepet görmüştü. Sepeti döşemeye sürükleyip kavanozları çıkardı, sonra da sepeti çevirdi ve toprağı vurup çıkararak temizledi. Sonra durdu. Ne görmüştü. Bir atıksu borusu. Bir çardak. Ölü bir sarmaşığın koyu renk yılankavi kıvrımı diyagramdaki bir şeklin izi gibi aşağı iniyordu. Ayağı kalıp mutfaktan arkaya yürüdükten sonra bahçeye çıktı ve durup eve baktı. Pencerele kurşuni ve isimsiz bir günü iade ediyor. Atıksu borusu sundurmanın köşesinden aşağı gidiyor. Sepeti hâlâ tutuyordu ve onu çimenlerin üstüne koyup merdivenden tekrar çıktı. Boru köşe direğinden aşağı beton bir depoya iniyordu. Kapağındaki çöpleri ve çürümüş bölme parçalarını süpürdü. Tekrar mutfağına döndü ve süpürgeyi alıp dışarı çıktı ve kapağı tertemiz süpürdükten sonra da süpürgeyi köşeye koyup deponun kapağını kaldırdı. İçeride damdan gelen ıslak kurşuni bir tortuyla karışmış olarak ölü yapraklar ve dalcıkla dolu bir tepsi vardı. Tepsiyi dışarı çıkarıp yere koydu. Altında beyaz kum. Eliyle kumu geri çekip temizledi. Alttaki depo ağaç kömürüyle ağaçların karbon kukları olan koca sopalardan ve dallardan yanmış parçalarla doluydu. Tepsiyi geri koydu. Yerde yeşil

pirinç bir çek-aç kapak vardı. Uzanıp süpürgeyi aldı ve külü süpürdü. Tahtalarda hızar çizgileri vardı. Tahtaları tertemiz süpürdü ve diz çöktü ve parmaklarını kapağa takıp kapak biçimindeki kapıyı kaldırdı ve savurup açtı. Aşağıda karanlıkta bir sarnıç suyla doluydu ve öyle tatlı bir suydu ki kokusunu alabiliyordu. Karnının üstünde yere yatıp aşağı uzandı. Suyu anca dokunabiliyordu. Yeniden hamle etti ve yeniden erişip bir avuç su aldı ve kokladı, tadına baktı ve içti. Orada uzun zaman yattı, ağzına her seferinde bir avuçluk su götürdü. Hafızasının hiçbir yerinde bu kadar iyi bir şey yoktu.

Yeniden antreye gidip iki kavanoz ve eski bir mavi emaye kapla döndü. Kabı sildi ve suya batırıp kavanozları temizledi. Sonra aşağı uzanıp kavanozlardan birini dolana kadar suya batırdı ve taşar halde dışarı çıkardı. Su öyle berraktı ki. Işığa tuttu. Ağır bir hidrolik eksen üzerinde kavanozda kıvrılan tek bir çökelti. Kavanozu kafasına dikti ve içti ve ağır ağır içti ama gene de neredeyse bütün kavanozu içti. Karnı şişmiş orada oturdu. Daha da içebilirdi ama içmedi. Kalan suyu öbür kavanoza döküp onu duruladı ve iki kavanozu da doldurduktan sonra sarnıcın tahta kapağını kapadı ve ayağa kalkıp cepleri elma dolu, su kavanozlarını taşıyarak tarlalardan çam ormanına doğru yola koyuldu.

Düşündüğünden daha uzun süre uzakta kalmıştı ve elinden geldiğince hızlı yürüdü, su midesinin büzülmüş çalıntı deposunda sallanıyor ve gurulduyordu. Dinlenmek için durdu ve sonra gene yürümeye koyuldu. Ormana döndüğünde oğlan kımıldamamış gibi görünüyordu, diz çöküp kavanozları dikkatle toz kömüre koydu ve tabancayı alıp kemerine yerleştirdikten sonra öylece orada oturup oğlanı izledi.

Öğleden sonrayı battaniyelere sarınmış oturarak ve elma yiyerek geçirdiler. Kavanozlardaki suları yudumlayarak. Cebinden üzüm

aromalı paketi çıkarıp açtı ve kavanoza boşaltıp karıştırdıktan sonra oğlana verdi. İyi iş yaptın, baba, dedi. Oğlan nöbet tutarken uyudu ve akşam ayakkabılarını çıkarıp giydiler ve çiftlik evine gidip elmaların geri kalanını da topladılar. Üç kavanoza su doldurdular ve adamın antrenin bir rafında bulduğu iki parçalık kapakları vidalayıp kapattılar. Sonra adam her şeyi battaniyelerden birine sardı ve onu sırt çantasına koyup diğer battaniyeleri sırt çantasının üstüne bağladı ve omzuna yükledi. Kapıda durup dünyada ışığın batıya doğru azalmasını izlediler. Sonra araba yolundan aşağı gittiler ve yeniden yola çıktılar.

Oğlan ceketine asılmıştı ve adam da yolun kenarında kalıp karanlıkta ayağının altında kaldırımı hissetmeye çalıştı. Uzaklarda gökgürültüsünü duydu ve bir süre sonra da önleri sıra titreşen sönük ışıklar vardı. Sırt çantasından naylon örtüyü çıkardı ama onları örtecek kadar kalmamıştı ve çok geçmeden yağmur yağmaya başladı. Yan yana sendeleyerek yürüdüler. Gidecek yer yoktu. Paltoların kapüşonlarını takmışlardı ama paltoları gene de yağmurdan ıslanıyor ve ağırlaşıyordu. Yolda durup brandayı yeniden düzenlemeye çalıştı. Oğlan fena halde titriyordu.

Donuyorsun, değil mi?

Evet.

Durursak gerçekten üşürüz.

Zaten gerçekten üşüyorum.

Ne yapmak istiyorsun?

Durabilir miyiz?

Evet. Tamam. Durabiliriz.

Böyle pek çok gecenin içinde hatırlayabildiği en uzun geceydi. Islak toprakta yolun yanında brandanın üstünde yağmur pıtırdarken battaniyelerin altında yattılar ve oğlana sarıldılar ve bir süre sonra oğlan titremeyi kesti ve bir süre sonra da uyudu. Fırtına kuzeye doğru

yuvarlanıp gitti ve durdu, sadece yağmur kaldı. Adam uyudu ve uyandı, yağmur hafifledi ve bir süre sonra durdu. Acaba geceyarısı oldu mu diye merak etti. Öksürüyordu ki daha beter oldu ve çocuğu uyandırdı. Şafağın gelmesine çok vardı. Zaman zaman doğuya bakmak için doğruldu ve bir süre sonra gün doğdu.

Paltolarının ikisini de sırayla küçük bir ağacın gövdesine doladı ve sularını sıktı. Oğlana elbiselerini çıkartırıp onu battaniyelerden birine sardı ve o durmuş tir tir titrerken giysilerindeki suyu da sıktı ve geri verdi. Uyudukları toprak kuruydu ve orada battaniyeler üstlerine örtülü halde oturup elma yediler ve su içtiler. Sonra yeniden yola koyuldular, omuzlar düşmüş ve kapüşonlu ve paçavralar içinde, sığınacak yer arayan dilenci keşişler gibi.

Akşam olduğunda hiç değilse kurumuşlardı. Haritanın parçalarını incelediler ama nerede oldukları hakkında en ufak bir fikirleri yoktu. Adam yoldaki bir yükseltide durdu ve alacakaranlıkta kerteriz almaya çalıştı. Asfaltı bırakıp kırlardan geçen dar bir yola saptılar ve sonunda bir köprü ile kurumuş bir dereye geldiler ve kıyıdan aşağı emekleyerek köprünün altında birbirlerine sokulup sarıldılar.

Ateş yakabilir miyiz? dedi oğlan.

Çakmağımız yok.

Oğlan gözlerini başka yere çevirdi.

Özür dilerim. Ben düşürdüm. Sana söylemek istemedim.

Sorun değil.

Çakmaktaşı bulacağım. Bakıyorum. Ve hâlâ küçük bir şişe benzinimiz var.

Tamam.

Çok mu üşüyorsun?

İyiyim.

Oğlan başı adamın kucağında yattı. Biraz sonra dedi ki: O insanları öldürecekler, değil mi?

Evet.

Neden bunu yapmaları gerekiyor?

Bilmiyorum.

Onları yiyecekler mi?

Bilmiyorum.

Onları yiyecekler, değil mi?

Evet.

Ve onlara yardım edemedik çünkü o zaman bizi de yerlerdi.

Evet.

Ve onlara bu yüzden yardım edemedik.

Evet.

Anladım.

Billboardlara karalanmış mesajlarla insanları uzak durmaları için uyaran kasabalardan geçtiler. Billboardlar üzerlerine yazılsın diye kat kat boya ile beyazlatılmıştı ve boyanın altından artık var olmayan ürünlerin reklamları görünüyordu, tıpkı üzerine yeniden yazılmış solgun bir parşömen gibi. Yolun kenarında oturdular ve sonuncu elmayı yediler.

Ne var? dedi adam.

Hiç.

Yiyecek bir şey buluruz. Hep bulduk.

Oğlan cevap vermedi. Adam onu izledi.

Mesele o değil, değil mi?

Bir şey yok.

Söyle bana.

Oğlan yoldan aşağıya baktı.

Bana söylemeni istiyorum. Sorun yok.

Başını iki yana salladı.

Bana bak, dedi adam.

Dönüp baktı. Ağlamış gibi görünüyordu.

Söyle bana hadi.

Biz asla kimseyi yemeyiz, değil mi?

Hayır. Elbette yemeyiz.

Açlıktan ölüyor olsak bile mi?

Şimdi açlıktan ölüyoruz zaten.

Öyle dememiştin.

Ölmüyoruz demiştim. Açlıktan ölecek halde değiliz dememiş-tim.

Ama yapmayız.

Hayır. Yapmayız.

Ne olursa olsun.

Hayır. Ne olursa olsun.

Çünkü biz iyi adamları.

Evet.

Ve ateşi taşıyoruz.

Ve ateşi taşıyoruz. Evet.

Tamam.

Bir hendekte çakmaktaşı ya da silisli şist parçaları buldu ama sonuçta, kerpeteni dibine benzinde ıslatılmış küçük bir çıra yığını koyduğu bir kayanın yanında sürtüp yakmak daha kolaydı. İki gün daha. Sonra üç. Basbayağı açlıktan ölme durumundaydılar. Kırılık bölgeler talana uğrayıp yağma edilmiş ve kırıp geçirilmişti. Her kırıntı alınmıştı. Geceler kör edici soğuklukta ve tabut karasıydı ve sabaha kadar geçmeyen saatlerin korkunç bir sessizliği vardı. Muharebeden önceki bir şafak gibi. Oğlanın mum rengi teni artık neredeyse yarı saydam olmuştu. Bakıp duran kocaman gözleriyle bir uzaylıya benziyordu.

Ölümün nihayet onları yakaladığını ve saklanmak üzere bulunamayacakları bir yer bakmak gerektiğini düşünmeye başlamıştı. Bazen oturup oğlanı uyurken izlerken kontrolsüz bir şekilde hıçkırmaya başlıyordu ama ölüme ilişkin değil. Neye ilişkin olduğun-

dan emin değildi ama güzellik ya da iyiliğe ilişkin olduğunu düşünüyordu. Artık düşünmesi mümkün olmayan şeyler. Bir rüyada oğlanı bir morgda yatarken görmüştü de dehşet içinde uyanmıştı. Uyanık olan dünyada tahammül edebildiğine geceleyin tahammül edemiyor ve rüya geri dönecek korkusuyla saatlerce uyanık kalıyordu.

Daha önce olsa girmeyecekleri yanık ev harabelerini eşelediler. Bir bodrumun kara suyunda çöpler ve paslanmakta olan kanal sisteminin yanbaşında yüzen bir ceset. Yarı yarıya yanmış ve gökyüzüne açık bir oturma odasında durdu. Suyla bükülmüş tahtalar bahçeye doğru eğim oluşturmıştı. Bir kitaplıkta sırlıklam kitaplar. Birini alıp açtı ve geri koydu. Her şey nemli. Çürüyor. Bir çekmeceye bir mum buldu. Yakmanın yolu yok. Cebine koydu. Dışarı, kurşuni ışığa yürüyüp ayakta durdu ve kısa bir an için dünyanın mutlak hakikatini gördü. Vasiyetsiz yeryüzünün insafsızca soğuk daireler çizişi. Karanlık amansız. Güneşin kör köpekleri kendi koşularında. Evrenin ezici kara vakumu. Ve bir yerlerde avlanan iki hayvan sığındıkları yerde toprak tilkileri gibi titriyorlar. Ödünç alınmış zaman ve ödünç alınmış dünya ve ona üzüntü içinde bakmak için ödünç alınmış gözler.

93

Küçük bir kasabanın kıyısında dinlenmek için bir kamyonun şoför mahalline oturdular son yağmurlarla yıkanmış bir camdan dışarı bakarak. Açık renk bir kül temizliği. Tükenmiş. Yolun kenarında ölüm uyarısında bulunan bir levha daha vardı ve harfler yıllarla solmuştu. Neredeyse gülümseyecekti. Bunu okuyabiliyor musun? dedi.

Evet.

Aldırma. Kimse yok burada.

Öldüler mi?

Sanırım.

Keşke o küçük oğlan bizimle olsaydı.

Gidelim, dedi.

Artık uyanmaktan nefret ettiği dolu dolu rüyalar. Artık dünyada bilinmeyen şeyler. Soğuk onu ateşi düzeltmeye itti. Kadının sabah erken saatlerde göğüslerine yapışan gül rengi ince bir gecelikle eve doğru çimenleri geçişinin anısı. Anımsanan her hatıranın kökenlerine bir tür şiddet uygulaması gerektiğini düşündü. Bir parti oyunundaki gibi. Kelimeyi söyle ve sıranı sav. Öyleyse tedbirli ol. Hatırlarken değiştirdiğin anıların da bir gerçekliği var, bilinçli yapılırsa da yapılmasa da.

94

Pis battaniyelere sarılmış olarak sokaklarda yürüdüler. Tabancayı belinde ve oğlanı da elinden tuttu. Kasabanın diğer ucunda bir tarlada tek başına bir eve rastladılar ve tarlayı geçip eve girdikten sonra odalarda yürüdüler. Bir aynada kendilerine rastlayınca az daha tabancayı çekiyordu. Biziz, baba, diye fısıldadı oğlan. Biziz.

Arka kapıda durup tarlalara baktı ve gerisindeki yola ve onun da gerisindeki kasvetli kırlara. Evin terasında elli beş galonluk bir asetilen lambası ile uçları kesilip sonra da kaynakları geçmiş demir çerçeveye monte edilmiş bir varilden yapılma bir barbekü çukuru vardı. Bahçede birkaç ölü ağaç. Bir parmaklık. Metal bir alet edevat barakası. Omzunun bir hareketiyle battaniyeyi itti ve oğlanın omuzuna sardı.

Burada beklemeni istiyorum.

Seninle gelmek istiyorum.

Oraya sadece bir bakmaya gidiyorum. Sen burada otur. Beni hep göreceksin, söz veriyorum.

Bahçeden geçip açık kapıyı itti, hâlâ silahı tutarak. Bir tür bahçe kulübesiydi. Toprak zemin. Birtakım plastik saksıların olduğu metal raflar. Her şey külle örtülmüş. Köşede bahçe aletleri duruyor. Bir çim biçme makinesi. Pencerenin altında tahta bir sıra ve yanında metal bir dolap. Dolabı açtı. Eski kataloglar. Tohum paketleri. Begonya. Kahkaha çiçeği. Onları cebine tıktırdı. Ne için? Üst rafta iki teneke motor yağı vardı ve tabancayı kemerine sokup uzandı ve onları alıp sıranın üstüne koydu. Çok eskiden kalmaydılar ve mukavvadan yapılmışlardı hatta metal kapakları vardı. Yağ mukavvadan sızmıştı ama hâlâ dolu görünüyordular. Geriye çekilip kapıdan dışarı baktı. Oğlan battaniyelere sarılmıştı, evin arka basamaklarında oturup onu gözlüyordu. Dönünce köşede kapının arkasında bir benzin tenekesi gördü. İçinde benzin olmasının mümkün olmadığını biliyordu ama ayağıyla eğip arkaya düşmesine neden olunca hafiften bir çalkalanma sesi geldi. Kaldırdı ve sıraya taşıyıp kapağını çevirmeye çalıştı ama açamadı. Paltosunun cebinden kerpeteni çıkardı ve ağzını açarak onunla denedi. Anca oturuyordu ve kapağı evirdikten sonra sıranın üstüne koydu ve tenekeyi kokladı. İğrenç koku. İyice yıllanmış. Ama benzin olmaya benzindi ve yanardı. Kapağı yeniden çevirip kapadı ve kerpeteni cebine koydu. Etrafa bakınıp daha küçük bir kap aradı ama yoktu. Şişeyi atmamalıydı. Evi ara.

Çimenleri geçerken kendini âdeta bayılacakmış gibi hissetti ve durması gerekti. Acaba benzin koklamaktan mı diye düşündü. Oğlan onu izliyordu. Ölüme kaç gün vardı? On mu? Daha fazla olamaz. Düşünemiyordu. Neden durmuştu? Döndü ve çimenlere baktı. Geri yürüdü. Yeri ayaklarıyla yokladı. Durdu ve yeniden döndü. Sonra kulübeye geri gitti. Bir bahçe küreğiyle döndü ve durduğu yerde küreği toprağa daldırdı. Kürek yarısına kadar girdi ve boş bir tahta sesiyle durdu. Toprakları kürekle atmaya koyuldu.

Yavaş ilerliyordu. Tanrım çok yorgundu. Küreğe dayandı. Başını kaldırıp oğlana baktı. Oğlan deminki gibi oturuyordu. Gene işine eğildi. Çok geçmeden iki kürekte bir dinlenir olmuştu. Sonunda kazıp ortaya çıkardığı çatıkeçesi kaplı bir parça kontrplaktı. Kenarlarını da kürekle temizledi. Belki bir metreye iki metre bir kapıydı. Bir ucunda naylon bir torbanın içindeki asma kilit tutturulmuş bir menteşe vardı. Küreğin sapına tutunarak dinlendi, alnı kolunun kıvrımında. Başını yeniden kaldırdığında oğlan bahçede birkaç adım ötesinde duruyordu. Çok korkmuştu. Açma, baba, diye fısıldadı.

Bir şey yok.

Lütfen, baba. Lütfen.

Bir şey yok.

Hayır, var.

96

Yumruklarını göğsüne bastırmıştı ve korkuyla sıçrayıp duruyordu. Adam küreği bırakıp ona sarıldı. Hadi ama, dedi. Hadi gidip sundurmada oturalım da biraz dinlenelim.

Sonra gidebilir miyiz?

Biraz oturalım da.

Tamam.

Battaniyelere sarınmış halde oturup bahçeye baktılar. Uzun süre oturdular. Oğlana bahçede kimsenin gömülü olmadığını izah etmeye çalıştı ama oğlan birden ağlamaya başladı. Bir süre sonra o bile çocuğun haklı olabileceğini düşündü.

Öyle oturalım biraz, dedi. Konuşmayız bile.

Tamam.

Yeniden evi dolaştılar. Adam bir bira şişesi ile paçavra haline gelmiş eski bir perde buldu ve kumaşın ucundan bir parça koparıp askıyla şişenin boynundan aşağı itti. Bu yeni lambamız, dedi.

Yakabilir miyiz?

Barakada biraz benzin buldum. Biraz da yağ. Sana gösteririm. Tamam.

Hadi, dedi adam. Her şey yolunda. Söz veriyorum.

Ama oğlanın battaniyenin oluşturduğu kapüşon altındaki yüzünü görmeye eğildiğinde artık yerine koyamayacağı bir şeyin yitip gittiğinden çok korktu.

Dışarı çıktılar ve bahçeyi geçip barakaya gittiler. Adam şişeyi sıraya koydu ve bir tornavida alarak yağ tenekelerinden birinde bir delik açtıktan sonra boşalabilsin diye bir de daha küçüğünü açtı. Şişenin fitilini çekip yarısına kadar yoğun ve soğuktan donmuş ve boşaltması çok vakit alan eski tip yağ ile doldurup benzin tenekesinin kapağını çevirdi ve tohum paketlerinden birinden küçük bir kâğıt huni yaparak şişeye benzin döktü ve parmağını ağzına tutup silkeledi. Sonra birazını kil bir tabağa boşalttı ve paçavrayı alıp tornavida ile şişeye tıktırdı. Cebinden bir parça çakmaktaşı ile kerpeteni çıkardı ve taşı tırtıklı parçaya sürttü. Birkaç kez denedikten sonra durdu ve tabağa daha fazla benzin döktü. Bu alev alabilir, dedi. Oğlan başını aşağı yukarı salladı. Tabağa kıvılcımlar saçıldı ve alçak bir ısıklık sesiyle bir aleve dönüştüler. Uzanıp şişeyi almasının ardından eğdi ve fitili yakarak tabaktaki alevi söndürdü ve dumanlar tüten şişeyi oğlana verdi. İşte, dedi. Al şunu.

Ne yapacağız?

Elini önünde tut. Sakın sönmesin.

Kalktı ve tabancayı kemerinden aldı. Bu kapı başka herhangi bir kapıya benziyor, dedi. Ama değil. Korktuğunu biliyorum. Bunda sorun yok. Galiba orada bir şeyler var ve bir göz atmamız gerekiyor. Gidecek başka yer yok. Olup olacak bu. Bana yardım etmeni istiyorum. Eğer lambayı tutmak istemiyorsan tabancayı alman gerek.

Lambayı tutacağım.

Tamam. İyi adamlar böyle yapar. Denemeyi sürdürürler. Pes etmezler.

Tamam.

Lambadan gelen kara dumanı izleyerek oğlanı bahçeye götürdü. Tabancayı kemerine koydu, küreği aldı ve kilidi kontrplaktan çıkarmak için vurmaya başladı. Küreğin köşesini altına sokup yukarıya doğru kanırttı ve sonra da diz çöküp kilidi tuttu ve olduğu gibi çevirip gevşetti ve çimlerin üzerine attı. Küreği kapının altına soktuktan sonra parmaklarını altına geçirdi ve sonra ayağa kalkıp havaya kaldırdı. Tahtalardan aşağı toprak cızırdayarak döküldü. Oğlana baktı. İyi misin? diye sordu. Oğlan lambayı önünde tutarak dilsizce başıyla evetledi. Adam kapıyı öbür tarafa savurdu ve çimlerin üzerine düşmeye bıraktı. İkiye ondan yapılmış kaba saba bir merdiven karanlığa iniyordu. Uzandı ve oğlandan lambayı aldı. Basamaklardan inmeye başladı ama sonra dönüp eğildi ve çocuğu alnından öptü.

98

Yeraltı deposunun beton duvarları vardı. Üstüne mutfak fayansı yerleştirilmiş dökme beton bir zemin. Her biri bir duvarın önünde bir çift çıplak yaylı demir portatif karyola, döşek yastıkları ordu usulü yatağın ayakucunda yuvarlanmış. Döndü ve yukarıda çömelmiş halde lambadan yükselen dumanda gözlerini kırıştırarak duran oğlana baktıktan sonra alt basamakları indi ve oturup lambayı tuttu. Aman Tanrım, diye fısıldadı. Aman Tanrım.

Neymiş, baba?

İn aşağı. Aman Tanrım. İn aşağı.

Sandıklar dolusu konserve. Domatesler, şeftaliler, fasulyeler, kayısılar. Konserve jambon. Konserve biftek. On galonluk plastik bidonlarda yüzlerce galon su. Kâğıt havlular, tuvalet kâğıtları, kâğıt tabaklar. İçlerine battaniyeler tıkıştırılmış naylon çöp torbaları. Alnını eline dayadı. Aman Tanrım, dedi. Dönüp oğlana baktı. Bir şey yok, dedi. İn aşağı.

Baba?

İn aşağı. İn de gör.

Lambayı basamağa koydu ve yukarı çıkıp oğlanın elini tuttu. Gel hadi, dedi. Bir şey yok.

Ne buldun?

Her şeyi buldum. Her şeyi. Dur da gör. Onu basamaklardan indirdi ve şişeyi alıp alevini yukarıda tuttu. Görüyor musun? dedi. Görüyor musun?

Nedir bütün bunlar, baba?

Yiyecek. Okuyabiliyor musun?

Armut. Armut diyor.

Evet. Evet diyor. Ah evet diyor.

Ancak ayakta durabileceği kadar kafa payı vardı. Bir kancadan sarkan yeşil metal siperli bir lambanın başını eğdi. Oğlanı elinden tuttu ve üzerleri stensille yazılmış sıralar dolusu karton kutu boyunca yürüdüler. Biber, mısır, güveç, çorba, spagetti sosu. Yok olmuş bir dünyanın zenginliği. Bu niye burada? dedi oğlan. Gerçek mi?

99

Ah evet. Gerçek.

Kutulardan birini indirdi ve tırnaklarıyla açarak bir konserve tenekesini havaya kaldırdı. Birisi ihtiyaç olabileceğini düşündüğü için burada, dedi.

Ama kullanmadılar.

Hayır. Kullanmadılar.

Öldüler.

Evet.

Almamız doğru mu?

Evet. Doğru. Almamızı isterlerdi. Nasıl ki biz de onların almasını isterdik.

İyi adamlar mıydılar?

Evet. Öyleydiler.

Bizim gibi.

Bizim gibi. Evet.

Öyleyse tamam.

Evet. Tamam.

Plastik bir kutuda bıçaklar ve plastik kaplar ve çatal bıçak takımları ile mutfak aletleri vardı. Bir konserve açacağı. Çalışmayan elektrikli el fenerleri. Bir kutu dolusu şarjlı pil ve kullan at pil buldu. Çoğunlukla paslanmışlardı ve asitli yapışkan bir madde akıtıyorlardı ama bazıları iyi gibiydi. Nihayet fenerlerden birini çalıştırdı ve masaya koyduktan sonra lambanın dumanlı alevini üfleyip söndürdü. Açılmış mukavva kutunun bir kanadını kopardı ve dumanı onunla yelpazeledi ve sonra da yukarı çıkıp kapak biçiminde kapıyı aşağı çekti ve dönüp oğlana baktı. Yemek için ne istersin? diye sordu.

Armut.

İyi seçim. Armut öyleyse.

100

Plastiğe sarılı bir yığından iki tane kâğıt kâse alıp masaya koydu. Şilte yastıklarını oturmaları için ranzaya serdi ve mukavva armut kutusunu açıp bir konserve çıkardıktan sonra masaya koydu ve kapağına konserve açacağını taktı ve çarkını çevirmeye başladı. Oğlana baktı. Oğlan yatakta hâlâ battaniyeye sarılı sessizce oturmuş onu izliyordu. Adam onun belki de bütün bunlara tam olarak kendini veremediğini düşündü. Her an karanlık ıslak ormanda uyanabilirdin. Bunlar yiyip yiyebileceğin en iyi armutlar dedi. En iyisi. Dur bakalım.

Yan yana oturup konservedeki armutları yediler. Sonra da bir konserve şeftali yediler. Kaşıklarını yaladılar ve kâseleri kafaya dikip zengin tatlı şerbetini içtiler. Birbirlerine baktılar.

Bir tane daha.

Rahatsızlanmanı istemiyorum.

Rahatsızlanmayacağım.

Uzun süredir bir şey yemedin.

Biliyorum.

Tamam.

Oğlanı ranzaya yatırdı ve kirli saçlarını yastıkta düzelterip üstüne battaniye örttü. Yukarı çıkıp da kapıyı ittiğinde hava neredeyse kararmıştı. Garaja gitti ve sırt çantasını aldıktan sonra geri gelip etrafa son bir kez göz attı ve sonra da basamaklardan inip kapıyı kapattı ve kerpetenin saplarından birini içerdeki ağır kilide sıkıştırdı. Elektrikli fener sönmüşmeye başlıyordu ve bir galonluk teneke-lerde beyaz gaz bulana kadar depolanmış şeylere baktı. Tenekelerden birini çıkardı ve masaya koyup kapağını çevirerek açtı ve metal mührünü tornavidayla deldi. Sonra da lambayı tepedeki kancadan alıp doldurdu. Bir plastik bütan çakmak kutusu bulmuştu zaten ve lambayı onlardan biriyle yakıp alevini ayarladı ve yeniden yukarı astı. Sonra ranzada öylece oturdu.

101

Oğlan uyurken depodakileri metodik bir şekilde gözden geçirmeye başladı. Giysiler, kazaklar, çoraplar. Paslanmaz çelik bir leğenle süngerler ve sabun kalıpları. Diş macunu ve diş fırçaları. Büyük plastik bir kavanoz dolusu cıvata ve vida ile muhtelif hırdavatın dibinde kumaş bir kesede iki el dolduracak kadar altın Güney Afrika sikkesi buldu. Onları boşaltıp elinde yoğurdu ve onlara baktı ve sonra da hırdavatla birlikte yeniden kavanoza koydu ve kavanozu da rafa kaldırdı.

Her şeye tek tek baktı, odanın bir yanından diğerine kutularla kasaların yerlerini değiştirdi. Gaz şişelerinin depolandığı ikinci bir odaya açılan küçük bir çelik kapı vardı. Köşede seyyar tuvalet. Duvar da tel kafesle örtülmüş havalandırma boruları ve zeminde de drenler vardı. Yeraltı deposu ısınmaya başlamıştı ki paltosunu çıkardı. Her şeyi tek tek elden geçirdi. Bir kutu .45 ACP fişekle üç kutu .30-30 tüfek kurşunu buldu. Bulamadığı şey silahtı. Pili

feneri aldı ve odayı dolaşıp gizli bir bölme var mı diye duvarları kontrol etti. Bir süre sonra ranzaya oturmuş bir kalıp çikolata yiyordu. Silah yoktu ve olacağı da yoktu.

Uyandığında tepedeki gaz lambası yavaşça tıslıyordu. Yeraltı deposunun duvarları ışıktı oradaydı ve kutular ile kasalar da. Nerede olduğunu bilemedi. Paltosu üstünde yatıyordu. Doğruldu ve diğer ranzada uyuyan oğlana baktı. Ayakkabılarını çıkarmıştı ama bunu da hatırlamadı ve onları ranzanın altından alıp ayağına geçirdi ve merdivenden çıktı, kilitteki kerpeteni çıkardı ve kapıyı kaldırarak dışarı bir göz attı. Sabahın ilk saatleri. Eve baktı ve sonra da dışarı yola doğru ve tam depo kapısını yeniden indirecekken durdu. Batıda hayal meyal bir kurşuni ışık. Bütün gece ve ertesi gün boyunca uyumuşlardı. Kapıyı indirdi, yeniden sağlama aldı ve aşağı inip ranzaya oturdu. Gereçlere baktı. Ölmeye hazırdı ve şimdiyse ölmeyecekti ve bu konuda düşünmesi gerekiyordu. Kim olsa bahçede duran ambar kapağını görür ve görür görmez de ne olduğunu anlardı. Ne yapacağını düşünmesi gerekiyordu. Ormanda saklanmaya benzemezdi bu. Ona en benzemeyen şeydi hatta. Sonunda kalktı ve masaya gidip iki brülörlü küçük gaz ocağını aldı ve yakıtı, bir tava ile bir çaydanlık çıkarıp mutfak avadanlığının durduğu plastik kutuyu açtı.

Oğlanı uyandıran, küçük kahve değirmeninde kahve öğütmesi oldu. Kalkıp doğruldu ve her tarafa baktı. Baba? dedi.

Selam. Aç mısın?

Tuvalete gitmem gerek. Çişim geldi.

Spatula ile alçak çelik kapıya işaret etti. Tuvaletin nasıl kullanılacağını bilmiyordu ama bir şekilde kullanacaklardı. Burada o kadar uzun kalacak değillerdi ve o da sığınak kapağını gereğinden fazla açıp kapayacak değildi. Oğlan, saçı terle keçeleşmiş halde yanından geçti. O da ne? dedi.

Kahve. Jambon. Kraker.

Vay canına, dedi oğlan.

Ranzalar arasına döşeme boyunca bir küçük sandık sürükledi ve onu bir havluyla örtüp tabakları ve fincanlar ile plastik gereçleri yerleştirdi. Bir el havlusuyla örtülmüş bir kâse bisküvi, bir tabak tereyağı ve bir teneke koyulaştırılmış süt. Tuz ve biber. Oğlana baktı. Oğlan ilaç verilmiş benziyordu. Kızartma tavaşını ocaktan alıp diğer sahandan çırpılmış yumurta servisi yaptı ve kaşıklar dolusu kızarmış fasulyeyi de boşaltarak fincanlarına kahve koydu. Oğlan başını kaldırıp ona baktı.

Hadisene, dedi adam. Soğutma.

Önce hangisini yiyorum?

Hangisini istersen.

Bu kahve mi?

Evet. İşte. Yağı krakerlere sürüyorsun. Böyle.

Tamam.

İyi misin?

Bilmiyorum.

Kendini iyi hissediyor musun?

Evet.

Ne var peki?

Sence insanlara teşekkür etmeli miyiz?

İnsanlara mı?

Bize bütün bunları veren insanlara.

Eh. Evet sanırım bunu yapabiliriz.

Yapacak mısın?

Sen niye yapmıyorsun?

Nasıl yapacağımı bilmiyorum.

Evet biliyorsun. Nasıl teşekkür edeceğini biliyorsun.

Oğlan durup tabağına baktı. Ne yapacağını bilmez gibiydi.

Tam adam konuşmak üzereyken dedi ki: Sevgili insanlar, bütün

bu yiyecekler ve şeyler için size teşekkürler. Onları kendiniz için saklamıştınız, biliyoruz ve siz burada olsaydınız ne kadar aç olsak da yemezdik ve siz yiyemediniz diye çok üzülüyoruz ama umarız cennette Tanrı ile birlikte güvendesinizdir.

Başını kaldırıp baktı. Oldu mu? dedi.

Evet. Bence oldu.

Ranzada kendi başına kalmadı. Evin arkasındaki banyoya plastik su testileri taşıırken çimenler onunla birlikte gidip geldi. Küçük ocak ile tencerelerden birkaçını da yanlarına aldılar ve adam su ısıtıp küvete döktü ve plastik testilerden de su döktü. Çok vakit aldı ama iyi ve sıcak olmasını istiyordu. Küvet neredeyse dolunca oğlan soyundu ve titreyerek suya girip oturdu. Sıska ve pis ve çıplak. Omuzlarını tutarak. Tek ışık ocağın brülöründeki mavi diş halkasından geliyordu. Ne dersin? dedi adam.

Nihayet sıcak.

Nihayet sıcak mı?

Evet.

Bunu da nereden öğrendin?

Bilmiyorum.

Pekâlâ. Nihayet sıcak.

Kirli keçeleşmiş saçı yıkayıp onu sabun ve süngerle temizledi. İçinde oturduğu pis suyu boşalttı ve ona tencereden yeni sıcak su dökerek titrer halde bir havluya ve bir de battaniyeye sardı. Saçını tarayıp ona baktı. Üstünden duman gibi bir buhar yükseliyordu. İyi misin? dedi.

Ayaklarım üşüyor.

Beni beklemen gerekecek.

Çabuk ol.

Adam banyo yaptı ve küvetten çıkıp banyo suyuna deterjan bo-

şalttı ve leş gibi kokan blucinlerini bir tuvalet pompasıyla birlikte suya attı. Hazır mısın? dedi.

Evet.

Brülörü öksürene kadar kısıp dışarı çıktı, sonra da feneri açıp yere koydu. Küvetin kenarına oturup ayakkabılarını giymelerinin ardından oğlana tencere ile sabunu verdi ve o da ocak ile küçük benzin şişesini ve tabancayı aldı, battanilerine sarınmış olarak bahçeyi geçip geriye sığınağa gittiler.

Döşekte aralarında bir damatahtasıyla oturdular, yeni kazaklar ve çoraplar giyip yeni battanielere sarınmışlardı. Küçük bir gazocağını kancayla tutturmuştu ve plastik kupalardan Coca Cola içtiler ve bir süre sonra adam eve geri dönüp blucinlerini sıktı ve onları geri getirip kurusunlar diye astı.

Burada ne kadar kalabiliriz, baba?

Fazla değil.

Ne kadar yani?

Bilmiyorum. Belki bir gün daha. İki.

Çünkü tehlikeli.

Evet.

Bizi bulurlar diye mi düşünüyorsun?

Hayır. Bizi bulmazlar.

Bizi bulabilirler.

Hayır olmaz. Bizi bulmazlar.

Daha sonra oğlan uyuyunca eve gitti ve mobilyaların bazılarını sürükleyerek çimenlerin üzerine çıkardı. Sonra bir şilte sürükledi ve onu da ambar kapağının üstüne koydu ve içeriden de onu kartonplağın üstüne çekip kapıyı itinayla alçalttı ki şilte onu tamamen kapatsın. Pek de başarılı bir hile sayılmazdı ama hiç yoktan iyiydi. Oğlan uyurken ranzada oturdu ve fenerin ışığında bıçağıyla bir

ağaç dalından sahte kurşunlar kesti ve onları silindirin boş deliklerine oturttu ve sonra yeniden kesti. Uçlarını bıçakla biçimlendirdi, tuzla pürüzsüz hale gelene kadar zımparaladı ve kurşun rengi alana kadar kurumla lekeledi. Beşini de yapınca namlu deliklerine yerleştirdi ve silindiri pat diye kapatıp silahı çevirdi ve baktı. Bu kadar yakından bile silah sanki doluymuş gibi görünüyordu ve onu yanına koyup ısıtıcının üstünde buharlar saçan blucininin bacak kısmını yoklamaya gitti.

Tabanca için küçük bir avuç dolusu boş mermi kovanı saklamıştı ama diğer her şeyle birlikte onlar da gitmişti. Cebinde tutmalıydı. Sonuncuyu bile kaybetmişti. Onları .45'lik kovanlardan yeniden doldurabilir belki diye düşünmüştü. Mahvetmeden çıkarırsa kapsül belki de yerine otururdu. Kurşunları maket bıçağı ile uygun boya tıraşla. Ayağa kalkıp gereçleri son bir kez turladı. Sonra alev tükenene kadar lambayı kısıtı ve oğlanı öptü ve diğer ranzaya, temiz battaniyelerin altına girdi ve ısıtıcının turuncu ışığında titreyerek bu minik cennete bir daha baktı ve sonra da uyuyakaldı.

Kasaba yıllar önce terk edilmişti ama çöp dolu sokaklarda oğlan elini tutarken ihtiyatla yürüdüler. Vaktiyle birinin cesetleri yakmak için kullanmaya kalktığı metal bir atık alanından geçtiler. Eğer kafataslarının biçimi olmasa nemli külün altındaki alazlanmış et ve kemiklerin neye ait olduğu belli olmazdı. Koku yoktu artık. Sokağın sonunda bir alışveriş merkezi vardı ve boş kutuların yığıldığı geçitlerden birinde de üç tane metal alışveriş arabası. Adam onları inceledi, birini çekip çıkardı, çömeldi ve tekerlekleri çevirip sonra ayağa kalktı ve onu geçide itip geri çekti.

İki tane alabiliriz, dedi oğlan.

Hayır.

Birini ben iterim.

Sen izcisin. Senin gözcülük yapmana ihtiyacım var.

Bütün bunlarla ne yapacağız?
 Alabileceğimizi alacağız.
 Biri geliyor diye mi düşünüyorsun?
 Evet. Er geç.
 Kimse gelmiyor demiştin.
 Asla demek istememiştim.
 Keşke burada oturabilsek.
 Biliyorum.
 Gözcülük ederdik.
 Ediyoruz zaten.
 Ya iyi adamlar gelirse?
 Eh, yolda iyi adamlara rastlayacağımızı sanmıyorum.
 Biz de yoldayız.
 Biliyorum.
 Hep gözcülük yapıyorsan eğer hep korku içinde misin demek?
 Eh. Sanırım her şeyden önce gözcülük etmek için yeterince
 korkuyor olman gerek. İhtiyatlı. Tetikte.
 Ama geri kalan zamanda korkmaz mısın?
 Geri kalan zamanda.
 Evet.
 Bilmiyorum. Belki de hep gözcü olmak gerek. Eğer bela en
 beklemediğin anda geliyorsa belki de yapılacak şey onu daima
 beklemektir.
 Sen daima bekliyor musun? Baba?
 Bekliyorum. Ama bazen gözcülük yapmayı unutabilirim.

Oğlanı gaz lambasının altında küçük sandığa oturtup plastik bir
 tarak ve bir makasla saçını kesmeye koyuldu. İyi bir iş çıkarmak
 istediği için hayli vakit aldı ama işi bitince havluyu oğlanın omuz-
 larından aldı ve altın rengi saçı yerden toplayıp oğlanın yüzünü ve
 omuzlarını nemli bir bezle sildi ve görsün diye ayna tuttu.

İyi iş çıkardın, baba.

İyi.

Gerçekten çok zayıf görünüyorum.

Gerçekten de çok zayıfsın.

Kendi saçını da kesti ama o kadar iyi olmadı. Bir tencere su ısırırken sakalını makasla kıırttı ve plastik bir jiletle tıraş oldu. Oğlan onu izliyordu. İşi bitince aynada kendine baktı. Hiç çenesi yokmuş gibi görünüyordu. Oğlana döndü. Nasıl görünüyorum? Oğlan başını yana eğdi. Bilmiyorum, dedi. Üşüyecek misin?

Mum ışığında mükellef bir yemek yediler. Jambon ile yeşil fasulye ve püre yanında da kraker ile et sosu. Hâlâ satın alındıkları kâğıt torbalarda duran dört litre kadar gümrüksüz viski bulmuştu ve bir bardak suyla biraz ondan içti. Daha bitirdiği anda başını döndürdüğü için başka içmedi. Tatlı olarak şeftaliyle krema sürülmüş kraker yiyip kahve içtiler. Kâğıt tabaklar ile plastik sofrayı takımını bir çöp torbasına attı. Sonra dama oynadılar ve ardından da oğlanı yatırdı.

Gece tepelerindeki kapının üstündeki şiltede sesi boğulmuş yağmur pırtırtısıyla uyandı. Duyabilmesi için bayağı şiddetli yağıyor olması gerektiğini düşündü. El feneriyle kalkıp merdiveni çıktı ve ambar kapısını yükseltti ve ışığı bahçeye tuttu. Bahçeyi çoktan su basmıştı ve yağmur kırbaçlarcasına yağıyordu. Ambar kapağını kapattı. Su içeri sızmış ve merdivenden damlamıştı ama yeraltı deposunun kendisinin hayli sugeçirmez görüldüğünü düşündü. Oğlana bakmaya gitti. Terden ıslanmıştı ve adam battaniyelerden birini çekti ve yüzünü yelpazeledi ve sonra da ısıtıcıyı kapatıp yatağa gitti.

Tekrar uyandığında yağmurun durduğunu düşündü. Ama onu uyandıran bu değildi. Daha önce asla görmediği türden yaratıkların bulunduğu bir rüya da ziyaretine gelmişti. Konuşmuyorlardı. Uyurken beşiğinin yanında çömeliyorlar sanmıştı ve sonra da

uyandığında sinsice gitmişlerdi. Dönüp oğlana baktı. Oğlanın gözünde kendisinin de bir uzaylı olduğunu belki de ilk kez anladı. Artık var olmayan bir gezegenden bir varlık. Hakkında anlatılan hikâyeler kuşkulu olan bir yer. Aynı zamanda kaybı da yeniden inşa etmeden kaybettiği dünyayı çocuk keyiflensin diye inşa edemezdi ve belki de çocuğun bunu kendisinden daha iyi bildiğini düşündü. Rüveyı hatırlamaya çalıştı ama başaramadı. Geriye sadece duygusu kalmıştı. Belki de onu uyarmaya geldiklerini düşündü. Ne hakkında? Kendi kalbinde küller içinde olanı çocuğun kalbinde tutuşturamayacağı hakkında. Şimdi bile bir parçası keşke bu sığınağı asla bulamasalardı diye diliyordu. Bir parçası hep bitmiş olmasını diliyordu.

Depodaki valfin kapalı olup olmadığını kontrol etti ve küçük ocağı küçük sandıkta döndürerek oturup demonte etmeye koyuldu. Alttaki panonun vidasını çıkardı ve brülör tertibatını da yerinden çıkarıp hilal şeklinde küçük bir cıvata anahtarıyla iki brülörün bağlantısını kesti. İçinde hırdavat olan plastik kavanozu devirdi ve bağlantı noktasına geçirecek bir cıvata aradı ve sonra da onu sıktı. Deponun hortumunu bağladı ve ocağı elinde tutup kaldırdı, küçük ve hafif. Sandığa yerleştirdi ve sac levhayı getirip çöpe koydu ve havayı kontrol etmek için yukarı çıktı. Ambar kapısının üstündeki şilte iyice ıslanmıştı ve kapıyı kaldırmak zordu. O omuzlarındayken durup dışarı, güne baktı. İnceden çiseliyordu. Günün hangi zamanına baktığını bilmek imkânsızdı. Eve baktı ve sırsıklam kırılığa baktı ve sonra kapıyı yeniden indirip merdivenlerden indi ve kahvaltı hazırlamaya koyuldu.

Günü yemek yiyip uyuyarak geçirdiler. Yola çıkmayı planlamışlardı ama yağmur kalmak için yeterli mazeretti. Market arabası barakadaydı. Bugün birilerinin yollarda dolaşacak olması ihtimali zayıftı. Erzakı elden geçirerek alabileceklerini ayırdılar ve sığınağın köşe-

sinde ölçülü bir küp oluşturdular. Gün kısaydı hatta gün bile sayılmazdı. Karanlık bastığında yağmur durmuştu ve ambar kapağını açtılar ve ıslak bahçeyi aşarak arabayı hazırlamak için barakaya kutular ile koliler ve naylon torbalar taşımaya başladılar ve arabaya geri döndüler. Hafiften aydınlatılmış ambarağzı bahçenin karanlığında eski bir kıyamet resminde mahşer gününde esneyen bir mezar gibiydi. Araba taşıyabileceği kadarıyla dolunca üzerine naylon bir branda bağladı ve halkaları tele kısa esnek kordonlarla tutturduktan sonra geri çekilip el feneriyle gözden geçirdiler. Dükkândaki diğer arabalardan ekstra bir tekerlek takımı almış olmalıydı diye düşündü ama artık çok geçti. Eski arabalarının motosiklet aynasını da saklamalıydı. Akşam yemeği yediler ve sabaha kadar uyuyup sonra yeniden süngerlerle banyo yaptılar ve saçlarını sıcak su dolu leğenlerde yıkadılar. Kahvaltı ettiler ve ilk ışıkla birlikte yoldaydılar, çarşaplardan yapılmış yeni maskeler takıyorlardı ve oğlan bir süpürgeyle önden gidiyor ve yoldaki sopaları dalları temizliyordu ve adam da arabanın sapı üzerine eğilip yolun önlerinde uzanmasını izledi.

110

Araba ıslak ormanda ilerlemeyecek kadar ağırdı ve yolun ortasında mola verip çay yaptılar ve konserve jambonun sonuncusunu tuzlu krakerin yanında hardal ve elma sosu ile yediler. Sırt sırta oturup yolu izlediler. Nerede olduğumuzu biliyor musun, baba? dedi oğlan.

Hemen hemen.

Ne kadar hemen hemen?

Eh. Sanırım kıyidan üç yüz kilometre uzaktayız. Kuş uçuşu.

Kuş uçuşu mu?

Evet. Düz bir çizgide gitmek demek.

Oraya kısa sürede varacak mıyız?

Gerçekten kısa sürede değil. Epey kısa bir sürede. Kuş uçuşu gitmiyoruz.

Kuşlar yolları izlemek zorunda olmadığı için mi?

Evet.

Nereye isterlerse oraya giderler.

Evet.

Sence bir yerlerde karga var mıdır?

Bilmem.

Ama sence?

İhtimali yoktur diyorum.

Mars'a ya da bir yerlere uçabilirler mi?

Hayır. Uçamazlar.

Çünkü çok uzak da ondan mı?

Evet.

İsteseler bile.

İsteseler bile.

Ya deneseler ve tam yarı yola gelseler falan ve sonra da çok yorulsalar. Geriye aşağı mı düşerler?

Nasıl desem. Aslında yarı yola gelemeseler çünkü uzayda olurlar ki uzayda hava yoktur ve bu yüzden de uçamazlar ve üstelik de çok soğuk olur ve donup ölürler.

Aa.

Zaten Mars'ın nerede olduğunu da bilmezler.

Sen Mars'ın nerede olduğunu biliyor musun?

Aşağı yukarı.

Uzay gemimiz olsa oraya gidebilir miydik?

Yani. Sahiden iyi bir uzay gemin olursa ve sana yardım edecek insanlar olursa sanırım gidebilirdin.

Oraya gittiğinde yiyecek falan olur muydu?

Hayır. Orada hiçbir şey yok.

Ah.

Uzun bir süre oturdular. Katlanmış battaniyelerinin üstünde oturup her iki yönde yolu gözlediler. Rüzgâr yok. Hiçbir şey. Bir süre sonra oğlan dedi ki: Karga yok. Var mı?

Hayır.

Sadece kitaplarda.

Evet. Sadece kitaplarda.

Öyle düşünmüyorum ben.

Hazır mısınız?

Evet.

Kalkıp fincanları ve krakerlerin kalanını kaldırdılar. Adam bataniyeleri arabanın tepesine yığıldıktan sonra brandayı bağladı ve durup oğlana baktı. Ne var? dedi oğlan.

Öleceğiz sanıyordun biliyorum.

Evet.

Ama ölmedik.

Hayır.

Tamam.

Sana bir şey sorabilir miyim?

Tabii.

Karga olsan güneşi görecektir kadar yükseğe uçabilir miydin?

Evet. Uçabilirdin.

Ben de öyle düşündüm. Çok esaslı olurdu gerçekten.

Evet olurdu. Hazır mısınız?

Evet.

Durdu. Flütüne ne oldu?

Attım onu.

Attın mı?

Evet.

Tamam.

Tamam.

Uzun kurşuni akşam karanlığında bir nehri geçtiler ve durup beton korkuluktan aşağı altlarından geçen yavaş ölü suya baktılar. Nehrin aktığı yönde, kurum tabakasının üstüne siyah kâğıttan bir tiyatro perdesi gibi yanmış bir şehrin anahatlarının taslağı çizilmiş. Ağır arabayı uzun bir tepeden yukarı iterken tam karanlıkta onu

bir daha gördüler ve dinlenmek için durup arabayı yuvarlanmasın diye yolda yan çevirdiler. Maskeleri ağız kısmında şimdiden kurşuni renge bürünmüştü ve gözlerinin etrafını da koyu halkalar sarmıştı. Yolun kenarındaki küllerin arasında oturdular ve şehrin silüetinin gelen gecenin içine doğru karardığı doğuya baktılar. Işık görmediler.

Sence orada kimse var mıdır, baba?

Bilmem.

En erken ne zaman dururuz?

Şimdi durabiliriz.

Tepede mi?

Arabayı o kayalara indirir büyük dallarla kaplarız.

Durmak için iyi bir yer mi?

Yani insanlar tepelerde durmayı sevmez. Biz de insanların durmasını sevmeyiz.

Öyleyse bizim için iyi bir yer.

Sanırım.

Çünkü akıllıyız.

Eh, çok akıllı olmayalım.

Tamam.

Hazır mısın?

Evet.

Oğlan ayağa kalktı ve süpürgesini alıp omuzuna koydu. Babasına baktı. Uzun vadeli hedeflerimiz neler? diye sordu.

Ne?

Uzun vadeli hedeflerimiz.

Nereden duydun bunu?

Bilmem.

Hayır, nereden?

Sen söyledin.

Ne zaman?

Uzun süre önce.

Cevabı neydi?

Bilmem.

Peki. Ben de bilmiyorum. Gel hadi. Hava kararıyor.

Sonraki gün geç saatte yoldaki bir kavise yaklaşırlarken oğlan durdu ve elini arabaya koydu. Baba, diye fısıldadı. Adam başını kaldırdı. Yolda uzakta küçük bir şekil, eğilmiş ve ayaklarını sürüyor.

Market arabasının sapına yaslanarak durdu. Hımın, dedi. Bu da kim?

Ne yapmamız gerekiyor, baba?

Bir tuzak olabilir.

Ne yapacağız?

İzleyelim bakalım. Dönüp bakacak mı görürüz.

Tamam.

114

Yolcu dönüp geriye bakan cinsten değildi. Bir müddet onu izlediler ve sonra yetiştiler. İhtiyar bir adam, ufak tefek ve kambur. Sırtında, tepesinde dürülmüş bir battaniyenin bağlı olduğu eski bir ordu sırt çantası taşıyordu ve baston niyetine soyulmuş bir sopayı vura vura gidiyordu. Onları görünce yolun kenarına dümen kırdı ve dönüp ihtiyatla durdu. Çenesinin altına dişi ağrıyormuş gibi pis bir havlu bağlamıştı ve yeni dünya standartlarında bile berbat kokuyordu.

Hiçbir şeyim yok, dedi. İsterseniz bakabilirsiniz.

Biz soyguncu değiliz.

Bir kulağını ileri uzattı. Ne? diye seslendi.

Soyguncu değiliz dedim.

Nesiniz?

Bu soruya verecek cevapları yoktu. İhtiyar adam burnunu koluyla sildi ve durup bekledi. Ayakkabısı yoktu ve ayaklarına yeşil kınnapla bağlanmış paçavralar ile mukavvalar sarılmıştı ve içindeki yırtıklarla deliklerden pek çok pespaye kumaş katmanları görünüyordu. Birdenbire daha da güçten düştü sanki. Bastonuna

dayanarak eğildi ve küllerin arasına oturdu, bir eli başındaydı. Bir arabadan düşmüş bir yığın paçavra benziyordu. İlerlediler ve durup ona baktılar. Efendim? dedi adam. Efendim?

Oğlan bağdaş kurdu ve onun omzuna elini koydu. Korkuyor, baba dedi. Adam korkuyor.

Baba yolda önce ileri sonra da geriye doğru baktı. Eğer bu bir pusuya önce o gider, dedi.

Sadece korkuyor, baba.

Ona canını yakmayacağımızı söyle.

İhtiyar adam başını bir yandan diğer yana sallayıp parmaklarını kirli saçlarından geçirdi.

Belki de gerçek olmadığımızı düşünüyor.

Ne olduğumuzu sanıyor?

Bilmiyorum.

Burada kalamayız. Gitmemiz gerek.

Korkuyor, baba.

Bence ona dokunmamalısın.

Belki ona yiyecek bir şeyler verebiliriz.

Durmuş yoldan aşağı bakıyordu. Lanet olsun, diye fısıldadı. Başını eğip ihtiyar adama baktı. Belki o bir tanrıya dönüşürdü, onlar da ağaçlara. Peki, dedi.

Brandayı açıp geriye katladı ve konservelerin içinde aranarak bir kutu meyve kokteyli seçti ve konserve açacağını cebinden çıkarak kutuyu açtı, kapağı geriye kıvrıdıktan sonra gidip bağdaş kurdu ve konserveyi oğlana verdi.

Peki ya kaşık?

Kaşık yok ona.

Oğlan konserveyi alıp ihtiyar adama verdi. Al, diye fısıldadı. İşte.

İhtiyar adam gözlerini kaldırıp oğlana baktı. Oğlan ona kon-

serveyle işaret etti. Yolda kanadı kırılmış bir akbabayı beslemeye çalışan birine benziyordu. Sorun yok, dedi.

İhtiyar adam elini başından indirdi. Gözlerini kırptı. Cildinin ince ve kurumlu kırışıkları arasına gömülmüş gri mavi gözler.

Al, dedi oğlan.

Adam cılız pençeleriyle uzandı ve tenekeyi alıp göğsüne bastırdı.

Ye, dedi oğlan. Güzel. Elleriyle yana yatırma hareketleri yaptı. İhtiyar adam başını eğip konserveye baktı. Yeniden tuttu ve kaldırdı, burnu buruşmuştu. Uzun ve sararmış pençeleri metali tırmalıyordu. Sonra yana yatırıp içti. Su pis sakalından aşağı aktı. Konserveyi indirdi, zorlukla çiğneyerek. Yutunca başı sallandı. Bak, baba, diye fısıldadı oğlan.

Anladım, dedi adam.

Oğlan dönüp ona baktı.

Sorunun ne olduğunu biliyorum, dedi adam. Cevabı hayır.

Soru ne?

Bizimle kalabilir mi. Kalamaz.

Biliyorum.

Biliyorsun.

Evet.

Pekâlâ.

Ona başka bir şey verebilir miyiz?

Önce bakalım bunun altından nasıl kalkacak.

Yemesini izlediler. Bitirince boş konserveyi tutarak ve sanki daha fazlası belirebilirmiş gibi bakarak oturdu.

Ona ne vermek istiyorsun?

Sence ne yemeli?

Bence bir şey yememeli. Sen ona ne vermek istiyorsun?

Ocakta bir şey pişirebiliriz. Bizimle yiyebilir.

Durmaktan söz ediyorsun. Gece için.

Evet.

Başını eğip ihtiyar adama baktı ve sonra da yola baktı. Pekâlâ, dedi. Ama yarın yola devam ederiz.

Oğlan cevap vermedi.

Yapabileceğin en iyi anlaşma bu.

Tamam.

Tamam, tamam demektir. Yarın başka bir anlaşma müzakeresi olacak değil.

Müzakere ne?

Bir şey hakkında biraz daha konuşarak yeni bir anlaşma yapmak demek. Başka anlaşma yok. Hepsi bu.

Tamam.

Tamam.

İhtiyar adamın ayağa kalkmasına yardım ettiler ve bastonunu verdiler. Elli kilo bile yoktu. Durmuş kararsızca etrafa bakınıyordu. Adam tenekeyi ondan alıp ormana savurdu. İhtiyar adam ona bastonunu vermeye çalıştı ama bastonu itti. En son ne zaman yemek yedin? dedi.

Bilmiyorum.

Hatırlamıyorsun.

Az önce yedim.

Bizimle yemek yemek ister misin?

Bilmiyorum.

Bilmiyor musun?

Ne yemeği?

Belki biraz yahni. Krakerle. Ve de kahve.

Ne yapmam gerekiyor?

Bize dünyanın nereye gittiğini söyle.

Ne?

Bir şey yapman gerekmiyor. Yürüyebilir misin?

Yürüyebilirim.

Oğlana baktı. Sen küçük bir oğlan mısın? dedi.

Oğlan babasına baktı.

Neye benziyor? dedi babası.

Bilmem. İyi göremiyorum.

Beni görebiliyor musun?

Orada biri olduğunu söyleyebilirim.

İyi. Yola koyulmamız gerek. Oğlana baktı. Elini tutma, dedi.

Gözü görmüyor.

Elini tutma. Gidelim hadi.

Nereye gidiyoruz? dedi ihtiyar adam.

Yemek yiyeceğiz.

Adam başını aşağı yukarı salladı ve bastonunu uzatıp tereddüt-
le yola vurdu.

Kaç yaşındasın?

Doksan.

Hayır değilsin.

Peki.

İnsanlara böyle mi diyorsun?

Hangi insanlar?

Kim olursa.

Sanırım.

Seni incitmesinler diye mi?

Evet.

İşe yarıyor mu?

Hayır.

Sırt çantanda ne var?

Hiç. Bakabilirsin.

Bakabileceğimi biliyorum. Ne var orada?

Hiç. Öteberi.

Yiyecek bir şey yok.

Hayır.

Adın ne?

Ely.

Ely ne?

Ely'nin nesi var?

Hiç. Gidelim hadi.

Ormanda ve yola adamın istediğinden çok daha yakında açık havada kamp kurdular. Oğlan arkadan sürerken arabayı çekmesi gerekti ve ihtiyar adam ısınsın diye ateş yaktılar ama ondan da pek hoşlanmadı. Yemek yediler ve ihtiyar adam yegâne battaniyesine sarılıp oturdu ve kaşığını çocuk gibi tuttu. Sadece iki fincanları vardı, o da kahvesini yemek yediği kâseden içti, parmakları kenarına kanca gibi yapışmıştı. Açlıktan ölmek üzere üstü başı dökük bir buda gibi oturup kurlara gözlerini dikip bakarak.

Bizimle gelemersin biliyorsun, dedi adam.

İhtiyar adam başını aşağı yukarı salladı.

Ne zamandır yoldasın?

Hep yoldaydım. Tek bir yerde kalamazsın.

Neyle yaşıyorsun?

Sadece gitmeye devam ediyorum. Bunun gelmekte olduğunu biliyordum.

Gelmekte olduğunu biliyor muydun?

Evet. Bu ya da bunun gibi bir şey. Daima inandım buna.

Hazırlanmaya çalıştın mı?

Hayır. Sen olsan ne yapardın?

Bilmiyorum.

İnsanlar hep yarına hazırlanıyorlardı. Ben buna inanmıyordum. Yarın onlara hazırlanmıyor. Orada olduklarını bile bilmiyor.

Sanırım bilmiyor.

Ne yapılacağını bilsen bile ne yapılacağını bilemezsin. Yapmak isteyip istemediğini bilemezsin. Diyelim ki en sona kalan sensin? Diyelim ki kendine bunu yaptın?

Ölmeyi mi istersin?

Hayır. Ama ölmüş olmayı isteyebilirim. Hayattaysan daima önünde bu vardır.

Ya da keşke doğmamış olsam dersin.

Eh. Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.

Fazlasını istemek olurdu diyorsun.

Olan olmuş. Zaten böyle zamanlarda lüks şeyler istemek budalalıktır.

Sanırım.

Kimse burada olmak istemiyor ama kimse ayrılmak da istemiyor. Başını kaldırıp ateşin üstünden oğlana baktı. Sonra adama baktı. Adam onun küçük gözlerinin ateşin ışığında kendisini izlediğini görebiliyordu. O gözler ne görüyordu Tanrı bilir. Ateşe daha fazla odun yığmak için kalktı. Kırmızı kıvılcımlar titreyerek yükseldi ve tepelerindeki karalıkta öldü. İhtiyar adam kahvesinin sonunu içti ve kâseyi önüne koyduktan sonra ellerini öne uzatmış halde ateşe doğru eğildi. Adam onu izledi. Yeryüzündeki son insan sen olsan bunu nasıl bilirdin? dedi.

Tahminimce bilmezdin. Sadece o olurdun.

Kimse bilmezdi.

Fark etmezdi ki. Öldüğün zaman başka herkes ölse de aynıdır.

Bence Tanrı bilirdi. Değil mi?

Tanrı yok.

Öyle mi?

Tanrı yok ve biz de peygamberleriyiz.

Nasıl hâlâ sağ kaldığını anlamıyorum. Nasıl yemek buluyorsun?

Bilmiyorum.

Bilmiyor musun?

İnsanlar sana bir şeyler veriyor.

İnsanlar sana bir şeyler veriyor.

Evet.

Yemek için.

Yemek için. Evet.

Hayır vermiyorlar.

Sen verdin.

Hayır vermedim. Oğlan verdi.

Yolda başka insanlar da var. Siz tek değilsiniz.

Sen tek misin?

İhtiyar adam ihtiyatlı bir şekilde dikkatle baktı. Ne demek istiyorsun? dedi.

Seninle olan insanlar var mı?

Ne insanları?

Kim olursa.

Kim olursa diye bir şey yok. Neden söz ediyorsun sen?

Senden söz ediyorum. Ne tür bir işte olabileceğinden.

İhtiyar adam cevap vermedi.

Sanırım bizimle gitmek istersin.

Sizinle gitmek.

Evet.

Beni yanınıza almazsınız.

Gitmek istemiyorsun.

Aç olmasam buraya kadar bile gelmezdim.

Sana yiyecek veren insanlar. Nerede onlar?

İnsan falan yok. Ben uydurdum.

Başka ne uydurdun?

Sizin gibi yoldayım o kadar. Farkı yok.

Adın Ely mi?

Hayır.

Adını söylemek istemiyorsun.

Söylemek istemiyorum.

Niye?

Sana güvenemem. Bir şeyler yapıp yapamayacağına. Kimsenin benim hakkımda konuşmasını istemiyorum. Nerede olduğumu ya

da oradayken ne söylediğimi söylemesini. Yani belki benden söz edersin. Ama kimse ben olduğumu söyleyemez. Herhangi biri olabilir. Bence böyle zamanlarda ne kadar az şey söylense o kadar iyi. Eğer bir şey olmuş olsa biz de geriye sağ kalanlar olsak ve yolda rastlaştık o zaman hakkında konuşacak bir şeyimiz olurdu. Ama değiliz. Bu yüzden konuşmuyoruz.

Belki öyle değil.

Oğlanın önünde söylemek istemiyorsun hepsi bu.

Bir eşkıya sürüsünün yemi değil misin?

Bir şey değilim. İstiyorsanız sizden ayrılıyorum. Yolu bulabilirim.

Ayrılman gerekmez.

Uzun süredir ateş görmemiştin, hepsi bu. Hayvan gibi yaşıyorum. Yediğim şeyleri bilmek istemezsin. Oğlanı görünce öldüm sandım.

Onu melek mi sandın?

122

Ne olduğunu bilmiyordum. Tekrar bir çocuk göreceğim asla aklıma gelmemişti. Bunun olacağını bilmiyordum.

Ya sana o bir tanrı dersem.

İhtiyar adam başını iki yana salladı. Bütün bunları geçtim artık. Yıllardır böyle. İnsanların yaşamadığı yerde tanrıların işi de iyi gitmez. Göreceksin. Yalnız olmak daha iyi. Umarım dediğin doğru değildir çünkü son tanrı ile yolda olmak korkunç bir şey olur ve bu yüzden umarım doğru değildir. Herkes gidince işler daha iyi olacak.

Öyle mi?

Kesinlikle öyle.

Kimin için daha iyi?

Herkes için.

Herkes için.

Tabii. Hepimiz için daha iyi. Daha kolaylıkla nefes alırız.

Bunu bilmek iyi.

İyidir. Sonunda hepimiz gidince ölümden başka kimse kalma-

yacak ve onun günleri de sayılı olacak. Yapacak hiçbir şey olmadan ve bunu yapacağı kimse olmadan yolda tek başına kalacak. Diyecek ki: Herkes nereye gitti? Ve işte böyle olacak. Bunun neresi kötü?

Sabahleyin yolda durdular ve ikisi ihtiyar adama ne verecekleri konusunda tartıştılar. Sonuçta adamın eline pek bir şey geçmedi. Birkaç sebze ve meyve konservesi. Sonunda oğlan öylece yolun kenarına geçip küllerin içine oturdu. İhtiyar adam konserveleri sırt çantasına sığdırdı ve kayışlarını bağladı. Ona teşekkür etmen gerek, biliyorsun, dedi adam. Ben olsam sana hiçbir şey vermezdim.

Belki etmeliyim ve belki de etmemeliyim.

Niye etmiyorsun?

Ben ona benimkini vermezdim.

Duyguları incinse de aldırılmazsın, değil mi?

Duyguları incinir mi?

Hayır. Bunun için yapmadı.

Niye yaptı, peki?

Oğlana baktı ve sonra da ihtiyar adama. Anlamazsın, dedi. Ben anladığımdan emin değilim.

Belki de Tanrı'ya inanıyordur.

Neye inandığını bilmiyorum.

Atlatır nasılsa.

Hayır atlatmaz.

İhtiyar adam cevap vermedi. Etrafına ve güne baktı.

Bize talihiniz açık olsun da demeyeceksin değil mi? dedi adam.

Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum. Talihin nasıl bir şey olduğunu da. Kim böyle bir şeyi bilebilir ki?

Sonra hepsi yollarına devam etti. Geriye baktığında ihtiyar adam bastonunu vura vura yola koyulmuştu ve kadim çağlardan bir masal çerçisi gibi, karanlık ve kambur, örümcek inceliğinde ve ebediyen kaybolmak üzere arkalarında kalan yolda gittikçe ufalıyordu. Oğlan hiç arkaya bakmadı.

Öğlenden biraz sonra brandalarını yola yaydılar ve oturup soğuk bir öğle yemeği yediler. Adam oğlanı gözledi. Konuşuyor musun? dedi.

Evet.

Ama mutlu değilsin.

Fena değilim.

Yiyeceğimiz bittiğinde bu konuyu düşünecek daha fazla vaktin olacak.

Oğlan cevap vermedi. Yediler. Dönüp yeniden yola baktı. Bir müddet sonra dedi ki: Biliyorum. Ama bunu senin hatırladığın gibi hatırlamayacağım.

Belki öyle olmaz.

Haksızsın demedim.

Öyle düşünmene rağmen.

Sorun yok.

Evet, dedi adam. Yani. Yolda pek iyi haber olmaz. Böyle zamanlarda.

Onunla alay etmemelisin.

Tamam.

Ölecek.

Biliyorum.

Gidebilir miyiz artık.

Evet, dedi adam. Gidebiliriz.

Gece soğukta öksürerek uyandı ve göğsü acıyana kadar öksürdü. Ateşe eğilip közleri üfledi ve daha fazla odun attıktan sonra doğruldu ve kamptan ışığın onu götürebileceği kadar uzağa yürüdü. Kuru dallar ile külün arasında ve battaniye omuzlarına sarınmış halde diz çöktü ve bir süre sonra öksürük dinmeye yüz tuttu. Oralarda bir yerde olan ihtiyar adamı düşündü. Ağaçların kara kazıkları arasından geriye kampa baktı. Oğlanın yeniden uyumuş

olduğunu umut etti. Orada hafiften hırıldayarak elleri dizlerinde çömeldi. Öleceğim, dedi. Bana bunu nasıl yapacağımı söyle.

Ertesi gün neredeyse hava kararana kadar yollarına devam ettiler. Ateş yakacak güvenli bir yer bulamamıştı. Bidonu arabadan aldığı eline hafif geldiğini düşündü. Oturup valfi açtı ama valf zaten açıktı. Brülörün küçük düğmesini çevirdi. Hiç. Öne eğilip dinledi. Her iki valfi de yeniden denedi. Bidon boştu. Orada elleri altında yumruk olmuş halde gözleri kapalı çömelip kaldı. Biraz sonra başını kaldırdı ve oracıkta, soğuk ve kararmakta olan ormanlara gözlerini dikmiş bakarak oturdu kaldı.

Mısır ekmeği ve fasulye ile bir konserve tenekesindeki frenküzümlerinden oluşan soğuk bir akşam yemeği yediler. Oğlan ona deponun nasıl olup da bu kadar çabuk boşaldığını sordu ve adam boşaldı işte dedi.

125

Haftalarca yeter demiştin.

Biliyorum.

Ama sadece birkaç gün oldu.

Yanılmışım.

Sessizlik içinde yediler. Bir süre sonra oğlan dedi ki: Valfi kapatmayı unutmuşum, değil mi?

Senin kabahatin değil. Kontrol etmeliydim.

Oğlan tabağını brandaya koydu. Uzağa baktı.

Senin kabahatin değil. İki valfi de kapatman gerek. Vidaları sözde teflon şeritle kapatılmış olmalıydı yoksa sızar, ben de yapmamışım. Benim kabahatim. Sana söylemedim.

Hiç şerit yoktu ama, değil mi?

Senin kabahatin değil.

Sokak müptelaları kadar zayıf ve pis bir halde zahmetle yürüdüler. Soğuğa karşı battaniyelerine bürünmüş ve nefesleri buhar oluş-

turarak, kara ve ipeksi rüzgârın yığıldığı kar birikintileri arasından ayaklarını sürüyerek. Bitmek bilmeyen rüzgârların uluyan kül bulutları altında onları bulabildikleri yerde sığınak aramaya gittiği geniş kıyı ovasını geçiyorlardı. Evler ya da ahırlar ya da yol kenarındaki bir hendeğin seti altında battaniyeler başlarına çekilmiş olarak ve öğlen göğü cehennemin mahzenleri kadar karayken. Oğlanı kendine çekiyordu, iliklerine kadar üşümüş. Cesaretini kaybetme, diyordu. İyi olacağız.

Arazi hem oluk oluktu hem de aşınmış ve çıplaktı. Ölü yaratıkların kemikleri sık gölcüklere serilmişti. Yığın yığın ne idüğü belirsiz çöp. Tarlalarda boyaları kazınmış çiftlik evleri ve çekip alınmış, duvarlardaki iri başlı çivilerden fırlamış kâğıt kaplamalar. Hepsi gölgesiz ve özelliksiz. Yol bir ölü japonsarmaşığı ormanından geçip iniyordu. Ölü sazların suyun üstünde yattığı bir bataklık. Tarlaların sınırının ötesinde hem toprağın hem göğün üstünde somurtkan bir pus asılıydı. Akşamüstüne doğru kar yağmaya başlamıştı ve branda tepelerindeyken yürüdüler, ıslak kar naylonda tıslıyordu.

Haftalardır az uyumuştı. Kalktığında oğlan orada değildi ve elinde tabancayla doğrulup oturdu ve sonra ayağa kalkıp onu aradı ama görünmüyordu. Ayakkabılarını ayağına geçirdi ve ormanın kıyısına yürüdü. Doğuda kasvetli bir şafak. Yabancı güneş soğuk geçişini sürdürüyor. Oğlanın tarlaların içinden koşarak geldiğini gördü. Baba, diye seslendi. Ormanda bir tren var.

Tren mi?

Evet.

Gerçek bir tren mi?

Evet. Gel hadi.

Yanına gitmedin, değil mi?

Hayır. Birazcık. Gel hadi.

Orada kimse yok, değil mi?

Hayır. Sanmıyorum. Seni almaya geldim.

Lokomotif var mı?

Evet. Büyük bir dizel.

Tarlayı geçtiler ve diğer taraftan ormana girdiler. Raylar iç bölgelerinden dışa doğru yükselerek kırlardan geliyor ve ormandan geçiyordu. Lokomotif elektrikli bir dizeldi ve arkasında sekiz tane paslanmaz çelikten yolcu vagonu vardı. Adam oğlanın elini tuttu. Oturup izleyelim, dedi.

Toprak sette oturdular ve beklediler. Hiçbir şey hareket etmedi. Tabancayı oğlana verdi. Sen al, baba, dedi oğlan.

Hayır. Anlaşma öyle değil. Al.

Oğlan tabancayı alıp kucağında onunla oturdu ve adam da yolun sağından indikten sonra durup trene baktı. Rayların üstünden öbür tarafa geçti ve vagonlar boyunca aşağı yürüdü. Son vagonun arkasından ortaya çıktığında oğlan gelsin diye elini salladı ve oğlan kalkıp tabancayı kemerine soktu.

127

Her şey külle kaplıydı. Koltukların arasındaki geçitler çöp doluydu. Valizler tepedeki portbagajdan uzun süre önce indirilip altüst edildikleri koltuklarda duruyordu. Lüks vagonda istiflenmiş kâğıt tabaklar buldu ve tozlarını üfleyerek parkasının içine koydu, bulup bulabileceği bu kadardı.

Buraya nasıl gelmiş, baba?

Bilmiyorum. Sanırım biri onu güneye götürüyormuş. Bir grup insan. Herhalde burada yakıtları bitti.

Uzun süredir burada mı?

Evet. Bence öyle. Hayli uzun süredir.

Vagonların sonuncusunu da aradıktan sonra raylardan lokomotif yürüdüler ve platforma çıktılar. Pas ve soyulan boya. Makininin

kapalı mahalline kapıyı itip girdiler ve adam makinistin yerinden küllü üfleyip oğlanı kumandaların önüne oturttu. Kumandalar çok basitti. İstim kolunu ileri itmekten başka yapacak pek az şey vardı. Tren sesleri ve dizel düdüğü sesleri çıkardı ama bunların oğlan için bir anlamı olacağından emin değildi. Bir süre sonra kumlu camdan rayların yabani otlar kıraçlığında kavislendiği yere bakmakla yetindiler. Farklı dünyalar gördülerse de bildikleri aynıydı. Tren ebediyet boyunca orada oturup yavaş yavaş ayrışacak ve artık hiçbir tren asla çalışmayacak.

Gidebilir miyiz, baba?

Evet. Elbette gidebiliriz.

Zaman zaman yol kenarında küçük taş yığınlarına rastlamaya başladılar. Çingene dilinde işaretler vardı, kayıp pateranlar. Kuzeyde sık bulunan ama hayli zamandır ilk kez gördüğü ve yağmalanıp tükenmiş şehirlerin çıkışında kaybolmuş ve ölmüş sevilen insanlara yazılmış umutsuz mesajlar. O vakte kadar bütün yiyecek dükkânları boşalmıştı ve her yerde cinayet vardı. Dünya nüfusunun büyük kısmı çok geçmeden gözlerinizin önünde çocuğunuzu yiyecek adamlar olacaktı ve şehirler, harabeler arasında tüneller açan ve dişleriyle gözleri bembeyaz, cehennemin kantinlerindeki alışverişçiler gibi ne olduğu meçhul ve kararmış yiyecek tenekeleri taşıyarak molozlardan sürünüp çıkan kararmış yağmacı çetelerinin elindeydi. Yumuşak siyah toz sokaklarda deniz dibinde çözülen mürekkepbalığı mürekkebi gibi esti ve soğuk sürünerek indi ve karanlık erkenden bastı ve meşaleleriyle dik kanyonlardan aşağı doğru geçen çürükçüler arkalarından gözler gibi sessizce kapanan yığılmış kül içinde ipeksi delikleri adımladılar. Yollarda hacılar çöktü düştü öldü ve hem kasvetli hem örtülü yerküre güneşin yanından yuvarlanıp geçti ve ötelerdeki kadim karanlıktaki herhangi bir adsız kardeş dünyanın yolu kadar izsiz ve fark edilmemiş, yeniden geri döndü.

Kıyıya varmadan çok önce erzakları neredeyse bitmişti. Arazi yıllar önce soyulup talan edilmişti ve yolun kenarındaki evlerle binalarda hiçbir şey bulamadılar. Bir benzin istasyonunda bir telefon rehberi buldu ve kasabanın adını bir kalemle haritalarına yazdı. Binanın önündeki kaldırımın kenarına oturdular ve kraker yiyerek kasabayı aradılar ama bulamadılar. Bölümleri taradı ve yeniden baktı. Sonunda oğlana gösterdi. Olduğunu düşündükleri yerin yetmiş beş kilometre kadar batısında ydılar. Haritada çöpten figürler çizdi. Bunlar biziz, dedi. Oğlan denize giden yolu parmağıyla izledi. Oraya varmamız ne kadar sürer? dedi.

İki hafta. Üç.

Mavi mi?

Deniz mi? Bilmiyorum. Eskiden öyleydi.

Oğlan başını aşağı yukarı salladı. Oturup haritaya baktı. Adam onu gözledi. Bunun ne olduğunu bildiğini sanıyordu. Çocukken haritalara dalar gider ve tek parmağını da oturduğu kasabanın üstünde tutardı. Tıpkı telefon rehberinde ailesine bakması gibi. Başkalarının arasında onlar, her şey yerli yerinde. Dünyada oluşu gerekçeli. Hadi gel, dedi. Gitmemiz gerek.

129

Yağmur yağmaya başladığında akşamüstüydü. Yoldan ayrılıp bir toprak yola saptılar ve bir tarladan geçip gece bir barakada kaldılar. Barakanın beton bir zemini vardı ve diğer ucunda birtakım boş çelik variller duruyordu. Varillerle kapıların önünü kesti ve yerde bir ateş yakıp düzleştirilmiş mukavva kutulardan yatak serdi. Yağmur bütün gece tepelerindeki çelik damda davul çaldı. Uyandığında ateş sönmüştü ve çok soğuktu. Oğlan battaniyesine sarınmış oturuyordu.

Ne oldu?

Hiç. Kötü bir rüya gördüm.

Ne rüyası gördün?

Hiç.

İyi misin?

Hayır.

Ona kolunu dolayıp sarıldı. Mesele yok, dedi.

Ağlıyordum. Ama uyanmadın.

Özür dilerim. Öyle yorgundum ki.

Rüyada demek istiyorum.

Sabahleyin uyandığında yağmur durmuştu. Suyun yavaş yavaş damlamasını dinledi. Kalçalarını sert betonda oynattı ve tahtalar arasından kurşuni araziye baktı. Oğlan hâlâ uyuyordu. Su yerdeki birikintilere damlıyordu. Küçük kabarcıkları meydana çıkıp kayıyor ve gene kayboluyordu. Dağın eteğindeki bir kasabada buna benzer bir yerde uyumuş ve yağmuru dinlemişlerdi. Orada kara mermerden tezgâhı ve izole bantla yamalanmış parça parça plastik oturaklı krom tabureleri olan eski moda bir market vardı. Eczane bölümü talana uğramıştı ama dükkânın kendisine tuhaf bir şekilde el sürülmemişti. Pahalı elektronik cihazlar kurcalanmamış olarak raflarda duruyordu. Durup etrafa baktı. İvir zıvır. Aktariye. Bunlar da neydi? Oğlanın elini tutup dışarı çıkardı ama oğlan görmüştü bile. Tezgâhın sonunda bir kek fanusunun içinde bir insan başı. Kurutulmuş. Beyzbol şapkası. Kurumuş gözler hüznle içe dönük. Bunun mu rüyasını görmüştü? Görmemişti. Yerinden kalkıp diz çöktü ve közlere üfledikten sonra yanmış tahta uçlarını sürükleyip çekti ve ateşi canlandırdı.

Başka iyi adamlar da var. Öyle dedin.

Evet.

Neredeler öyleyse?

Saklanıyorlar?

Kimden saklanıyorlar?

Birbirlerinden.

Çok mu var onlardan?

Bilmiyoruz.

Ama biraz var.

Biraz. Evet.

Doğru mu bu?

Evet. Doğru.

Ama doğru olmayabilir.

Ben doğru olduğunu düşünüyorum.

Tamam.

Bana inanmıyorsun.

Sana inanıyorum.

Tamam.

Sana daima inanırım.

Sanmıyorum.

Evet inanırım. İnanmak zorundayım.

Çamurlar arasından çetin bir yürüyüşle karayoluna çıktılar. Hava-
da toprak kokusu ve ıslak kül. Yolun kenarındaki hendekte karan-
lık su. Demir bir arkten emilip bir havuza boşalıyor. Bir bahçede
plastik bir geyik. Ertesi gün geç saatlerde üç adamın bir kamyonun
arkasından çıktığı ve önlerinde yolda durduğu küçük bir kasaba-
ya girdiler. Bir deri bir kemik ve paçavralara bürünmüş. Elllerinde
boru parçaları. O sepette neyiniz var? Tabancayı onlara doğrult-
tu. Oldukları yerde durdular. Oğlan paltosuna yapıştı. Kimse ko-
nuşmadı. Arabayı yeniden ileri doğru sürdü ve adamlar yolun iki
tarafına çekildi. Arabayı oğlana verdi ve tabancayı onlara tutarak
geri geri yürüdü. Herhangi bir göçmen katil gibi görünmeye çalışı-
yordu ama kalbi hızlı hızlı çarpıyordu ve öksürmeye başlayacağını
biliyordu. Yeniden yola geçtiler ve durup gözlediler. Adam taban-
casını kemerine sokup döndü ve arabayı aldı. Yükseltinin tepesin-
de geri dönüp baktığında hâlâ orada duruyorlardı. Oğlana arabayı
sürmesini söyledi ve bir bahçeden geçerek onları aşağıdaki yolda

göreceği bir noktaya gitti ama gitmişlerdi. Oğlan çok korkmuştu. Silahı brandanın üstüne koyup arabayı aldı ve yola devam ettiler.

Karanlığa kadar yolu gözleyerek bir tarlada yattılar ama kimse gelmedi. Çok soğuktu. Göremeyecek kadar karanlık olunca arabayı aldılar ve sendeleyerek yola çıktılar ve adam battaniyeleri çıkardı, onlara büründüler ve yola devam ettiler. Ayaklarının altında asfaltı hissederek. Arabanın bir tekerleği belirli aralıklarla gıcırdamaya başlamıştı ama yapılacak bir şey yoktu. Birkaç saat zahmetle gittiler ve sonra da yol kıyısındaki çalılardan bata çıka geçip soğuk toprakta titreyerek ve bitkin yatarak gün doğana kadar uyudular. Uyandığında hastaydı.

Ateşi çıkmıştı ve ormanda kaçaklar gibi yattılar. Ateş yakacak yer yok. Güvenceli yer yok. Oğlan yapraklarda oturmuş onu gözlüyordu. Gözleri dolmuştu. Ölecek misin, baba? dedi. Ölecek misin?

Hayır. Sadece hastayım.

Gerçekten korkuyorum.

Biliyorum. Mesele yok. İyileşeceğim. Görürsün.

Rüyaları aydınlandı. Ortadan yok olmuş dünya geri döndü. Çoktan ölmüş hısımlar karaya varmıştı ve gaipten haber veren yan bakışlar atıyorlardı ona. Kimse konuşmuyordu. Adam hayatını düşündü. O kadar da eskiden değildi. Yabancı bir şehirde pencerede durup aşağıdaki sokağı izlediği kurşuni bir gün. Arkasındaki tahta masada küçük bir lamba yanıyor. Masada kitaplar ve kâğıtlar var. Yağmur yağmaya başlamış ve köşede bir kedi dönüp kaldırımını geçiyor ve kafenin tentesi altında oturuyor. Bir masada başı ellerinde bir kadın var. Yıllar sonra kararmış kitapların su birikintilerinde yattığı bir kütüphanenin yanık harabesinde durmuştu. Raflar devrilmiş. Sıra sıra düzenlenmiş binlerce yalana yönelik bir öfke. Kitaplardan birini alıp fena halde şişmiş sayfalarını karıştırdı. En küçük bir şe-

yin değerinin bile gelecekteki dünyaya bağlı olduğunu düşünmemişti. Bu onu şaşırttı. Bu şeylerin işgal ettiği boşluğun kendisinin bir beklenti olması da. Kitabı elinden bırakıp etrafa son bir kez baktı ve dışarıdaki soğuk kurşunu ışığa çıktı.

   gün. Dört. Az uyuyordu. Sinir t rp s  öksürük uyandırdı onu. Hışırtıyla havayı içine çekmek.   z r dilerim, dedi zifiri karanlığa. Sorun değil, dedi oğlan.

Küçük yağ lambasını yaktı ve onu bir kayanın üzerine bırakıp ayağa kalkmasının ardından battaniyelerine b r l  halde ayaklarını sürükleyerek yapraklar arasından yürüdü. Oğlan ona gitmemesini fısıldadı. Hemen şuraya, dedi. Uzağa değil. Seslensen seni duyarım. Lamba s nerse yolunu bulamazdı ama. Tepenin üstündeki yapraklarda oturup karalığa baktı. Görecek hiçbir şey yok. Rüzgâr yok. Eskiden  yle çıkıp gittiğinde ve yitik ayın yakıcı atıklarını takip ettiği arazinin o yerinde g  bela görünecek şekilde uzanan kasabaya yukarıdan baktığında bir ışık görürdü. Karanlıkta sönük ve şekilsiz. Nehrin ötesinde ya da yanmış bir şehrin karalaşmış çeyrek çemberinin derinliklerinde. Sabah bazen dürbünle döner ve duman izi var mı diye bütün kırları tarardı ama hiç g r medi.

Bir kış tarlasının kenarında kaba saba adamlarla birlikte dikiliyor. Oğlanın yaşında. Biraz daha büyük. Taşlı tepe toprağını kazma ve çapa ile açmalarını ve belki de yüz yılanın olduğu koca bir yılan topağını ışığa çıkarmalarını izledi. Ortak bir sıcaklık için bura-ya toplanmışlar. Soğuk sert ışıkta mat boruları tembelce hareket etmeye başlıyor. Büyük bir hayvanın güneşe maruz kalmış bağırsakları gibi. Adamlar üstlerine benzin döktü ve onları yaktı, onlar kötü oldukları için değil kötü olduklarını düşündükleri için. Yanan yılanlar korkunç bir şekilde eğilip büküldü ve bazıları daha karanlık i  taraflarını aydınlatarak mağaranın zemininde yana yana

süründüler. Sesleri çıkmadığı için ıstırap çığlıkları yoktu ve adamlar onların yanmasını ve kıvranmasını ve kararmasını aynı ölçüde sessizlikle izledi ve sonra da akşam alacasında her biri kendi düşünceleriyle yemeğe gitmek için sessizce dağıldılar.

Bir gece oğlan bir rüyadan uyandı ama ona ne olduğunu söylemedi.

Bana söylemen gerekmiyor, dedi adam. Mesele yok.

Korkuyorum.

Zararı yok.

Hayır var.

Sadece bir rüya.

Sahiden korkuyorum.

Biliyorum.

Oğlan öbür tarafa döndü. Adam ona sarıldı. Dinle beni, dedi.

Ne.

Rüyaların asla varolmamış bir dünya üzerine ya da asla varolmayacak bir dünya üzerineyse yeniden mutlu olursun ve o zaman vazgeçersin. Anlıyor musun? Ama vazgeçemezsin. Ben izin vermem.

Yeniden yola koyulduklarında çok zayıftı ve bütün konuşmalarına rağmen yıllardır olduğundan çok daha fazla korkuyordu. İshalle kirlenmiş, alışveriş arabasının çubuk sapına yaslanarak. Çökmüş yabani gözleriyle oğlana baktı. Aralarında yeni bir mesafe. Hissedebiliyordu. İki gün içinde ateşfırtınalarının geçip gerisinde kilometrelerce yanık bıraktığı bir araziye geldiler. Yolda santimetrelerce birkaç santim kalınlığında ve arabayla gitmeyi zorlaştıran bir kül kabuğu. Altındaki asfalt ısıdan bükülmüş ve sonra yeniden eski halini almış. Sapa yaslanıp uzun düz yola baktı. İnce ağaçlar devrilmiş. Su yolları kurşuni bir tortu. Kararmış bir bostan korkuluğu ülkesi.

O yabanılıktaki bir kavşağın berisinde yolcuların yıllar önce yolda terk edilmiş eşyalarına rastlamaya başladılar. Kutular ve torbalar. Her şey erimiş ve kara. Eski plastik valizler sıcakta kıvrılıp şekilsiz hale gelmiş. Orada burada yağmacıların katrandan söküp aldıkları şeylerin izleri. Bir buçuk kilometre sonra da ölümlerle karşılaşmaya başladılar. Asfalta yarı saplanmış şekiller kendilerine sıkıca sarılmışlar, ağızlar uluyor. Elini oğlanın omuzuna koydu. Elimi tut, dedi. Bence bunu görmemelisin.

Kafana koyduğun sonsuza kadar orada mı kalır?

Evet.

Sorun yok, baba.

Yok mu?

Oradalar zaten.

Bakmanı istemiyorum.

Gene de orada olacaklar.

Durdu ve arabaya yaslandı. Yoldan aşağı baktı, sonra da oğlana baktı. Ne acayip sakinlik.

Niye yola devam etmiyoruz ki, dedi oğlan.

Evet. Tamam.

Kaçmaya çalışıyorlardı değil mi, baba?

Evet. Kaçmaya çalışıyorlardı.

Niye yoldan ayrılmadılar?

Ayrılmadılar. Her şey yanıyordu.

Mumyalaşmış şekiller arasından yol bulup geçtiler. Kemiklerde gerilmiş kara deri ve yarılp kafataslarında büzülmüş yüzleri. Feci bir içten vakumlamanın kurbanları gibi. O sessiz koridorda yolun soğuk pıhtılığında ebediyen mücadele ettikleri yerde savrulan küllerde yanlarından sessizce geçmek.

Yol kenarındaki yanıp yitmiş küçük bir köy alanından geçtiler. Birkaç metal depolama tankı, ayakta kalmış birkaç kararmış tuğla ocak bacası. Hendeklerde erimiş camdan kurşunu cüruf birikintileri vardı ve yolun kenarında kilometreler boyunca açık elektrik telleri paslanmış kangallar halinde yatıyordu. Adam her adımda öksürüyordu. Oğlanın onu gözlediğini gördü. Oğlanın düşündüğü oydu. Öyle olmalıydı.

Yolda oturup kraker kadar sert tava ekmeği ile son tonbalığı konservelerini yediler. Adam bir kuru erik konservesi açtı ve paylaşarak yediler. Oğlan konserveyi havaya kaldırıp suyunu sonuna kadar içtikten sonra konserve kucağında oturup işaretparmağını içinde gezdirdi ve parmağını ağzına götürdü.

Parmağını kesme, dedi adam.

Hep böyle dersin.

Biliyorum.

Konservenin kapağını yalamasını izledi. Büyük itinayla. Bir camdaki yansımasını yalayan kedi gibi. Beni gözlemeyi bırak, dedi.

Tamam.

Konservenin kapağını katlayıp önlerindeki yola koydu. Ne? dedi. Ne var?

Hiç.

Söyle bana.

Bence arkamızdan gelen biri var.

Ben de öyle düşünüyordum.

Öyle mi düşünüyordun?

Evet. Senin böyle diyeceğini düşünüyordum. Ne yapmak istersin?

Bilmiyorum.

Ne düşünüyorsun?

Gidelim hadi. Çöplerimizi saklamalıyız.

Çünkü bir sürü yiyeceğimiz var sanacaklar.

Evet.

Ve bizi öldürmeye çalışacaklar.

Bizi öldürmeyecekler.

Çalışabilirler ama.

Durumumuz iyi.

İyi.

Bence yabancı otların arasında yatmalıyız. Kim olduklarını görürüz.

Ve kaç kişi.

Ve kaç kişi. Evet.

Tamam.

Eğer dereyi geçebilirsek oradaki kayalıklara çıkar ve yolu gözleriz.

Tamam.

Bir yer buluruz.

Ayağa kalkıp battaniyelerini arabaya yığdılar. Konserveyi al, dedi adam.

137

Yürüdükleri yol dereye ulaştığında uzun alacakaranlığın sonları gelmişti. Köprüden geçtiler ve arabayı ormanın içinde itip onu bırakabilecekleri ve görünmeyeceği bir yer aradılar. Akşam alacasında durup geride kalan yola baktılar.

Köprünün altına koysak ne olur? dedi oğlan.

Ya su almaya aşağı inerlerse?

Sence ne kadar gerideler?

Bilmiyorum.

Hava kararıyor.

Biliyorum.

Ya karanlıkla geçip giderlerse?

Gözleyeceğimiz bir yer bulalım hadi. Henüz karanlık değil.

Arabayı sakladılar ve battaniyelerini taşıyarak yamaçtan yukarı kayalar arasından tırmandılar ve aşağıdaki yolu ağaçlar arasından yarım kilometre civarında görebildikleri bir yere siperlediler. Rüzgâra karşı korunmuşlardı ve battaniyelere sarınarak nöbetle gözlediler ama bir süre sonra oğlan uyudu. Tam adam da uyuyordu ki yolun tepesinde bir figürün belirdiğini ve orada durduğunu gördü. Çok geçmeden iki tane daha belirdi. Sonra bir dördüncü. Durdular ve grup haline geldiler. Sonra ilerlediler. Koyu akşam alacasında onları hayal meyal görüyordu. Çok geçmeden duracaklarını düşündü ve keşke yoldan daha uzakta bir yer bulsaydım dedi. Köprüde dururlarsa uzun ve soğuk bir gece olacak demekti. Yoldan aşağı geldiler ve köprüyü geçtiler. Üç erkek ve bir kadın. Kadın paytak paytak yürüyordu ve yaklaştıkça adam onun hamile olduğunu anladı. Adamların sırtında denklemler vardı ve kadın da küçük bir bez valiz taşıyordu. Hepsi de her türlü tarifi dışında berbat görünüyorlardı. Nefes alıp verirken usulca duman çıkıyordu. Köprüyü geçip yola devam ettiler ve birer birer kendilerini bekleyen karanlığa karışıp kayboldular.

En nihayetinde uzun bir geceydi. Görece kadar aydınlık olunca ayakkabılarını ayağına geçirdi ve kalkıp battaniyelerden birine sarınarak yürüdü ve durup aşağıdaki yola baktı. Çıplak demir rengi orman ve gerisindeki tarlalar. Eski tapanoluklarının dalgali biçimleri hayal meyal seçiliyor. Belki de pamuk. Oğlan uyuyordu ve adam da arabayı almaya gitti ve haritanın yanı sıra küçük erzak depolarından bir şişe su ile bir meyve konservesi de aldı ve geri döndükten sonra battaniyelere oturarak haritayı inceledi.

Hep gitmiş olduğumuzdan daha fazla gittiğimizi sanıyorsun.

Parmağını oynattı. Burada öyleyse.

Daha.

Burada.

Tamam.

Pörsümüſ ve çürümekte olan sayfaları kaldırdı. Tamam, dedi.

Oturup ağaçların arasından yola baktılar.

Ataların gözlüyor mu sanıyorsun? Seni defterikebirlerinde tartıyorlar mı? Neye karşı? Defter yok ve ataların da toprakta ölü.

Arazi çamdan herdemyeſil meſe ve çama geçti. Manolyalar. Diğerleri kadar ölü ağaçlar. Ağır yapraklardan birini alıp elinde toz olana kadar ezip bıraktı ki toz parmaklarının eleğinden geçip gitsin.

Ertesi gün erken saatte yola çıkıldı. Pek uzağa gitmemişlerdi ki oğlan kolundan tutup çekti ve durup dikildiler. İlerideki ormandan ince bir duman yükseliyordu. Durup izlediler.

Ne yapmamız gerek, baba?

Belki de bir bakmalıyız.

Yola devam edelim hadi.

Ya onlar da bizimle aynı yönde gidiyorsa?

Ee? dedi oğlan.

O zaman arkamızda kalırlar. Kim olduğunu bilmek isterim.

Ya bir orduysa?

Küçük bir ateş, o kadar.

Niye sadece beklemiyoruz?

Bekleyemeyiz. Yiyeceğimiz bitti bitecek. Yürümeye devam etmemiz gerek.

Arabayı ormanda bıraktılar ve adam da tabancanın topunda mermileri kontrol etti. Tahta olanlar ve gerçek olan. Durup dinlediler. Duman durgun havada diklemesine yükseliyordu. Hiç ses yoktu. Yapraklar son yağmurlardan yumuşamıştı ve ayak altında sessizdiler. Dönüp oğlana baktı. Korkuyla genişlemiş küçük kirli yüz.

Biraz uzaktan ateşin etrafında bir çember çizdiler, oğlan elini tutuyordu. Adam çömelip kolunu ona sardı ve uzun süre dinlediler. Sanırım gitmişler, diye fısıldadı.

Ne?

Sanırım gitmişler. Herhalde bir gözcüleri vardı.

Tuzak olabilir, baba.

Peki. Biraz daha bekleyelim.

Beklediler. Ağaçlar arasından dumanı görebiliyorlardı. Tepesi-ne bir rüzgâr musallat olmaya başlamıştı ve duman yerini değiştirdi ve kokusunu aldılar. Pişen bir şeyin kokusunu alabiliyorlardı. Daireler çizelim, dedi adam.

Elini tutabilir miyim?

Evet. Elbette tutabilirsin.

Orman sadece yanmış ağaç gövdelerinden ibaretti. Görecek bir şey yoktu. Sanırım bizi gördüler, dedi adam. Sanırım bizi gördüler ve kaçtılar. Silahımız olduğunu gördüler.

Yemeklerini pişerken bıraktılar.

Evet.

Bir bakalım.

Sahiden korkutucu, baba.

Kimse yok burada. Sorun yok.

Küçük açıklığa girdiler, oğlan elini sıkı sıkı tutuyordu. Közlerin üzerindeki şişe geçirilmiş kapkara şey her neyse onun dışındaki her şeyi almışlardı. Orada durmuş çevreyi kontrol ediyordu ki oğlan döndü ve yüzünü ona gömdü. Ne var diye çabucak baktı. Ne var? dedi. Ne var? Oğlan başını iki yana salladı. Ah baba, dedi. Dönüp yeniden baktı. Oğlanın gördüğü şey şişe geçirilmiş haldeki başsız, iç organları deşilmiş ve kararmakta olan bir bebektir. Eğilip oğlanı kucakladı ve ona iyice sarılıp yola doğru yürüdü. Üzgünüm, diye fısıldadı. Üzgünüm.

Bir daha konuşur mu bilmiyordu. Bir nehirde kamp kurdular ve ateşin yanında oturup karanlıkta akan suyun sesini dinledi. Güvenli bir yer değildi çünkü nehrin sesi başka sesleri gizliyordu ama oğlanı neşelendirebileceğini düşündü. Erzaklarının sonunu yediler ve adam oturup haritayı inceledi. Yolu bir sicim parçasıyla ölçüp baktı ve yeniden ölçtü. Kıyıya hâlâ çok vardı. Oraya gidince ne bulacaklarını da bilmiyordu. Bölümleri bir araya getirdi ve naylon torbaya koydu. Oturup kurlara gözlerini dikti.

Ertesi gün dar bir demir köprüden nehri geçtiler ve eski bir değirmen kasabasına geldiler. Ahşap evleri aradılar ama bir şey bulamadılar. Bir sundurmada yıllardır ölü olan bir adam iş tulumuyla oturuyordu. Bir tatili ilan etmek için konmuş samandan bir adama benziyordu. Değirmenin, pencereleri tuğlayla doldurulmuş uzun siyah duvarından indiler. İnce kara kurum önleri sıra sokakta koşuyordu.

141

Yolun kenarına dağılmış tuhaf şeyler. Elektrikli aletler, mobilyalar. Avadanlıklar. Çok sayıda ve ortak ölümlerine doğru yol alan hacıların çok uzun süre önce bıraktığı şeyler. Daha bir yıl önce oğlanın bir şey alıp bir süre yanında taşıdığı oluyordu ama artık bunu yapmıyordu. Oturup dinlendiler ve kalan son iyi sularını içip plastik bidonu yolda durur halde bıraktılar. Oğlan dedi ki: Eğer o küçük bebek bizim olsa bizimle gidebilirdi.

Evet. Gidebilirdi.

Nereden buldular onu?

Adam cevap vermedi.

Bir yerlerde bir tane daha olabilir mi?

Bilmiyorum. Mümkün.

O insanlar hakkında söylediklerime üzgünüm.

Hangi insanlar?

Yanan insanlar. Yolda takılıp kalmışlardı ve yandılar.

Kötü bir şey söylediğini bilmiyordum.
Kötü değildi. Artık gidebilir miyiz?
Tamam. Arabaya binmek ister misin?
İyi böyle.
Niye biraz binmiyorsun?
İstemiyorum. Sorun değil.

Düz arazide ağır su. Yol kenarındaki gölcükler hareketsiz ve kurşuniydi. Kıyı ova nehirleri, çorak çiftlik toprağında kurşundan dolambaç. Yollarına devam ettiler. Yolda ileride aşağı doğru bir meyil ve bir sıra kamış. Sanırım orada bir köprü var, dedi adam. Belki de bir dere.

Suyu içebilir miyiz?
Başka seçeneğimiz yok.
Bizi hasta etmeyecek.
Sanmam. Kurumuş olabilir ama.
Ben önden gideyim mi?
Evet. Elbette gidebilirsin.

Oğlan yoldan aşağı bir koşu kopardı. Adam ne vakittir onun koştuğunu görmemişti. Dirsekler dışarıda, ayağında büyük spor ayakkabılarla kanat çırparak gidiyor. Durdu ve durduğu yerde onu izledi, dudaklarını ısırarak.

Su bir sızıntıdan az fazlasıydı. Yolun altında bir beton levhaya girerken hafifçe hareket ettiğini görebiliyordu ve suya tükürüp hareket edecek mi diye baktı. Arabadan bir bezle bir plastik kavanoz alıp geri geldi ve bezi kavanozun ağzına sararak suya batırdı ve dolmasını izledi. Taşarken kaldırdı ve ışığa tuttu. Kötü değil gibiydi. Bezi aldı ve kavanozu oğlana verdi. Hadi bakalım, dedi.

Oğlan içti ve geri verdi.
Biraz daha iç.
Sen de biraz iç, baba.

Tamam.

Daha fazlasını taşıyamaz hale gelene kadar, oturup sudaki külü süzdüler ve içtiler. Oğlan otlara uzandı.

Gitmemiz gerek.

Sahiden yorgunum.

Biliyorum.

Oturup onu izledi. İki gündür bir şey yememişlerdi. İki gün daha geçerse zayıf düşmeye başlardı. Yolu kontrol etmek için kamışlar arasından bayırı tırmandı. Karanlık ve kara ve açık araziye ulaştığı yerde izsiz. Rüzgârlar yüzeydeki külü sürüklemişti. Vaktiyle bereketli topraklarmış. Hiçbir yerde hayat işareti yok. Bildiği bir bölge değildi. Kasabaların ya da nehirlerin isimleri. Gel hadi, dedi. Gitmemiz gerek.

Gittikçe daha fazla uyuyorlardı. Bir kereden fazla trafik kurbanları gibi yola serilmiş olarak uyandılar. Ölüm uykusu. Adam tabancaya uzanarak uyandı. Kurşun gibi akşamdan dirsekleriyle araba sapına yaslanarak durdu ve tarlaların ötesinde belki bir buçuk kilometre uzakta bir eve baktı. Evi gören oğlandı. Belirsiz bir rüyadaki bir ev gibi bir kurum perdesinin arkasında belirip kaybolarak. Arabaya yaslandı ve oğlana baktı. Oraya gitmek hayli çabaya mal olacaktı. Battaniyeleri al. Arabayı yol kenarında bir yere sakla. Karanlıktan önce ulaşabilirlerdi ama geri gelemezlerdi.

143

Bir bakmamız gerek. Başka seçeneğimiz yok.

İstemiyorum.

Günlerdir bir şey yemedik.

Aç değilim.

Hayır, açlıktan ölüyorsun.

Oraya gitmek istemiyorum, baba.

Orada kimse yok. Söz veriyorum.

Nereden biliyorsun?

Biliyorum işte.

Orada olabilirler.

Hayır, değiller. Hiçbir şey olmayacak.

Battaniyelerine sarınmış halde sadece tabanca ile bir şişe su taşıyarak tarlalar arasından yola koyuldular. Tarla son bir kez bellenmişti ve topraktan fışkıran saplar vardı ve tarım makinesi diskinin belli belirsiz izi doğudan batıya görünüyordu. Kısa süre önce yağmur yağmıştı ve toprak ayaklarının altında yumuşaktı ve adam gözünü yerden ayırmadı ve çok geçmeden durup bir temren aldı. Üstüne tükürüp kiri pantolonunun dikiş yerine sildi ve oğlana verdi. Beyaz kuvarstı, ilk yapıldığı gün kadar kusursuz. Daha da var, dedi. Yere bak göreceksin. İki tane daha buldu. Kurşuni çakmaktaşı. Sonra bir sikke buldu. Ya da düğme. Kalın bir bakır pası kabuğu. Başparmağının tırnağıyla kenarından bir parça kopardı. Bir sikkeydi. Bıçağını çıkardı ve özenle kazıdı. Yazılar İspanyolcaydı. Önden yorgun argın yürüyen oğlana seslenmeye başladı ve sonra kurşuni araziye ve kurşuni gökyüzüne baktı ve sikkeyi elinden bırakarak ona yetişmek için acele etti.

Önünde durup eve baktılar. Güneye doğru kıvrılan çakıllı bir araba yolu vardı. Tuğladan bir sundurma. Sütunlu girişe çıkan ikili merdiven. Evin arkasında vaktiyle bir mutfak olmuş olabilecek tuğla bir ek bina. Onun arkasında kütükten bir kulübe. Merdivenden çıkmaya koyuldu ama oğlan kolundan çekti.

Biraz bekleyemez miyiz?

Tamam. Ama hava kararıyor.

Biliyorum.

Tamam.

Basamaklara oturup araziye baktılar.

Burada kimse yok, dedi adam.

Tamam.

Hâlâ korkuyor musun?

Evet.

İyi durumdayız.

Tamam.

Merdivenden yukarı çıkıp tuğla döşemeli verandaya geldiler. Kapı siyaha boyanmıştı açıktı ve önüne bir cüruf briket konulmuştu. Kurumuş yapraklar ve yabani otlar gerisine savrulmuştu. Oğlan elini sıkı sıkı tuttu. Kapı niye açık, baba?

Açık işte. Belki de yıllardır açıktır. Belki de son insanlar eşyalarını dışarı taşımak için böyle açık bıraktılar.

Belki de yarına kadar beklememiz gerek.

Hadi ama. Hemencecik bir bakarız. Hava fazla kararmadan. Eğer alanı güvence altına alırsak belki ateş yakarız.

Ama evde kalmayacağız, değil mi?

Evde kalmamız gerekmiyor.

Tamam.

Su içelim hadi.

Tamam.

Şişeyi parkasının yan cebinden çıkarıp kapağını açtı ve oğlanın içmesini seyretti. Sonra kendisi de içti ve tekrar şişenin ağzını kattıktan sonra oğlanın elini tuttu ve kararan hole girdiler. Yüksek tavan. İthal malı bir avize. Merdiven sahanlığında bir palladyen pencere ve pencerenin belli belirsiz şekli günün son ışığında merdiven aralığının duvarında tepeüstü.

Üst kata gitmemiz gerekmiyor, değil mi? diye fısıldadı oğlan.

Hayır. Belki yarın.

Alanı güvence altına aldıktan sonra.

Evet.

Tamam.

Misafir odasına girdiler. Kumlu külün altında bir halının hatları. Çarşafların örttüğü mobilyalar. Vaktiyle resimlerin asılı olduğu

duvarlarda soluk kareler. Antrenin öbür yanındaki odada kuyruklu bir piyano duruyordu. Kendi biçimleri oradaki pencerenin ince ve ıslak camlarında kırık kırıktı. Girdiler ve durup dinlediler. Kuşku-lu ev alıcıları gibi odalarda gezindiler. Durup yüksek pencereden kararmakta olan araziye baktılar.

Mutfakta çatal bıçak takımı ile tencereler ve İngiliz porselenleri vardı. Bir servis büfesi ki kapısı gürültüsüzce arkalarından kapan-dı. Karo döşeme ve sıra sıra raf ve rafların üstünde birkaç tane büyük kavanoz duruyordu. Odanın öbür tarafına gidip birini aldı ve üzerindeki tozu üfledi. Yeşil fasulyeler. Düzenli sıralarda duran kırmızı biber dilimleri. Domatesler. Mısır. Yeni patatesler. Bamyâ. Oğlan onu izledi. Adam kavanozların kapaklarındaki tozu sildi ve kapakları parmağıyla itti. Hava hızla kararıyordu. İki tane kava-nozu pencereye taşıdı ve onları havaya kaldırıp döndürdü. Oğlana baktı. Bunlar zehir olabilir, dedi. Her şeyi çok iyi pişirmemiz ge-rekir. Tamam mı?

Bilmiyorum.

Ne yapmak istersin?

Sen söyle.

İkimiz de söylemeliyiz.

Sence iyiler mi?

Eğer adamakıllı pişirirsek mesele olmaz.

Peki. Sence niye kimse onları yememiş?

Bence kimse onları bulamamış. Yoldan evi göremiyorsun.

Biz gördük.

Sen gördün.

Oğlan kavanozları inceledi.

Ne dersin? dedi adam.

Bence seçeneğimiz yok.

Bence haklısın. Hava daha da kararmadan odun bulalım hadi.

Kucak dolusu kuru dalla arka merdivenden çıkıp mutfaktan geçerek yemek odasına girdiler ve onları uygun boyda kesip şömineyi ağzına kadar doldurdular. Adam ateşi yaktı ve duman boyalı ahşap üst pervazdan bükülerek çıkıp tavana yükselip yeniden aşağı doğru büküldü. Adam alevi bir dergiyle yelpazeledi ve çok geçmeden şömine bacası çekmeye başladı ve alev odada kükreyerek duvarlar ile tavanı ve pek çok kristal yüzeyiyle cam avizeyi aydınlattı. Alevler oğlanın gecedan çıkıp gelmiş bir ifrit gibi kapüşonlu silüetiyle durduğu pencerenin kararan camını aydınlattı. Sıcaklık onu şaşırtmış gibiydi. Adam odanın ortasındaki uzun Ampir masanın üstündeki çarşafı çekti ve silkeleyerek onlardan ocağın önünde bir yuva yaptı. Oğlanı oturtup ayakkabılarını ve ayaklarının sarılı olduğu pis paçavraları çekip çıkardı. Her şey yolunda, diye fısıldadı. Her şey yolunda.

Bir mutfak çekmecesinde mumlar buldu ve iki tanesini yaktıktan sonra tezgâha biraz erimiş mum döktü ve onları üstüne oturttu. Dışarı çıkıp biraz daha odun getirdi, onları ocağın yanına yığıdı. Oğlan yerinden kıpırdamamıştı. Mutfakta tencerelerle tavalalar vardı ve bir tanesini silip tezgâha koyduktan sonra kavanozlardan birini açmaya çalıştı ama açamadı. Ön kapıya bir kavanoz yeşil fasulye ile bir kavanoz patates getirdi ve bir bardakta duran bir mumun ışığında diz çöktü ve ilk kavanozu yanlamasına kapı ile kenar pervazı arasına koydu ve kapıyı da üstüne çekti. Sonra antre zemininde çömelip ayağını kapının dış kenarına kanca gibi taktı ve onu kapağın üstüne çekti ve elindeki kavanozu da çevirdi. Tırtıklanmış kapak boyayı ezerek tahtada döndü. Camı yeniden tutup kapıyı daha sıkı çekti ve yeniden denedi. Kapak tahtada kaydı, sonra tuttu. Kavanozu ellerinde ağır ağır döndürüp onu pervazdan aldı ve kapağı sıktı ve zemine koydu. Sonra ikinci kavanozu açıp doğruldu ve onları gerisingeri mutfığa taşıdı, mumun içinde yuvarlandığı ve alevinin sönecekmiş gibi titrediği bardağı öbür elinde tutuyordu.

Başparmaklarıyla kavanozların kapaklarını itmeye çalıştı ama çok sıkıydılar. Bunun iyiye işaret olduğunu düşündü. Kapağın kenarını tezgâha koydu ve kavanozun tepesine bir yumruk attı, kapak fırlayıp yere düştü ve adam kavanozu kaldırıp kokladı. Nefis kokuyordu. Patatesler ile fasulyeleri bir tencereye koydu ve tencereyi yemek odasına taşıyıp ateşe yerleştirdi.

Porselen kâselerden yavaş yavaş yediler, aralarında yanan tek bir mumla masanın iki tarafında oturmuşlardı. Tabanca başka bir yemek avadanlığı gibi elinin yanında duruyordu. Isınan ev çatırdıyor ve inliyordu. Uzun bir kış uykusundan uyandırılmış bir şey gibi. Oğlanın başı kâsesinin üstüne düştü ve kaşığı bir tangırtıyla yere yuvarlandı. Adam ayağa kalkıp geldi ve oğlanı ocağın önüne taşıdı, onu çarşafılarına yerleştirdi ve battaniyelerle örttü. Masaya dönmüş olmalıydı çünkü gece orada yüzü kavuşmuş kollarında yatarken uyandı. Oda soğuktu ve dışarıda rüzgâr esiyordu. Pencere pervazlarında yavaşça tıngırdadı. Mum bitmişti ve ateş de kor halini almıştı. Adam kalkıp ateşi yeniden yaktı ve oğlanın yanında oturdu ve battaniyeleri onun üstüne çekip kirli saçlarını arkaya doğru fırçaladı. Belki de gözlüyorlardır, dedi. Ölümün bile geri almayacağı bir şeyi gözlüyorlardır ve eğer görmezlerse bize sırtlarını çevirecekler ve asla geri dönmeyecekler.

Oğlan onun yukarı kata çıkmasını istemiyordu. Onu mantık yoluyla ikna etmeye çalıştı. Yukarıda battaniye olabilir, dedi. Bir bakmamız gerek.

Oraya çıkmanı istemiyorum.

Orada kimse yok.

Olabilir.

Orada kimse yok. Sence şimdiye kadar aşağı inmiş olmazlar mıydı?

Belki korkuyorlardır.

Onlara canlarını acıtmayacağımızı söylerim.

Belki ölüdürler.

O zaman da birkaç şey almamıza aldırılmazlar. Bak, yukarıda ne varsa bunu öğrenmek öğrenmemekten iyi.

Niye?

Niye. Eh, çünkü sürpriz sevmeyiz. Sürprizler korkutucudur. Ve korkmaktan da hoşlanmayız. Ve orada ihtiyaç duyduğumuz şeyler olabilir. Bir bakmamız gerek.

Tamam.

Tamam mı? O kadarcık mı?

Eh. Beni dinlemeyeceksin.

Seni dinledim hep.

Pek can kulağıyla değil.

Burada kimse yok. Burada yıllardır kimse olmamış. Külde iz yok. Hiçbir şey örselenmemiş. Şöminede hiç mobilya yakılmamış. Burada yiyecek var.

İzler külde kalmaz. Sen söyledin. Rüzgâr onları savurup götürür.

Yukarı çıkıyorum ben.

Yiyerek ve uyuyarak evde dört gün kaldılar. Adam yukarıda daha fazla battaniye bulmuştu ve içeri büyük odun yığınları getirdi, odanın bir köşesine kurusun diye istiflediler. Adam tahta ve telden antika bir kol bıçkısı buldu, ölü ağaçları uygun boyda kesmeye alışkındı. Dişleri paslıydı, kesmiyordu ve adam bir ince yuvarlak ege ile ateşin karşısında oturdu ve onları bilemeye çalıştı ama pek faydası olmadı. Evden yüz metre kadar ötede bir dere vardı ve oradan doldurarak anızlı tarlalar ile çamur arasından kova kova su taşıdı ve suyu ısıttılar ve alt katın arka yatak odasının dışındaki bir küvette banyo yaptılar ve saçlarını kestiler, adam sakal tıraşı oldu. Üst kattaki odalarda giysiler ve battaniler ve yastıklar vardı ve yeni elbiselerini giydiler ve oğlanın pantolonu adamın bıçağıyla uygun şekilde kısaltıldı. Adam, bir şifoniyer çekmecesini altüst

edip yatakları için başlık tahtası olarak kullanmak ve ısıyı tutmak suretiyle, ocağın önünde bir yuva yaptı. Bütün bu süre boyunca yağmur yağmaya devam etti. Eski metal kenet çatıdan gelen tatlı suyu toplamak için evin köşelerindeki yağmur oluklarının altına kovalar koydu ve geceleyin yağmurun yukarı odalarda davul çalarak evin her yerinde damladığını duydu.

İşe yarar bir şey için ek binaları didik didik aradılar. Adam bir el arabası buldu ve onu çekip çıkardıktan sonra yana devirip tekerleğini yavaşça çevirerek lastiği inceledi. Kauçuk parlamış ve çatlamıştı ama havayı tutabileceğini düşündü ve eski kutular ile alet edevatı karıştırarak bir bisiklet pompası buldu ve hortumun ucunu lastiğin supap sapına geçirip pompalamaya başladı. Kenarlarından hava sızdı ama tekerleği çevirdi ve denk düşene kadar oğlana lastiği ittirdi ve sonra da pompaladı. Hortumu çevirip çıkardıktan sonra el arabasını yan yatırdı ve zeminde öne arkaya yuvarladı. Sonra yağmur temizlesin diye dışarı itti. İki gün sonra oradan ayrıldıklarında hava açılmıştı ve yeni battaniyeleri ile konserve gıda kavanozları yedek giysilerine sarılmış halde el arabasını iterek çamurlu yolda yürümeye başladılar. Bir çift iş ayakkabısı bulmuştu ve oğlan da parmaklarına paçavralar sıkıştırılmış mavi spor ayakkabılar giyiyordu ve yüz maskesi için de temiz çarşafı vardı. Asfalta çıktıklarında arabayı almak için yolda geriye dönmeleri gerekti ama bir kilometreden biraz fazlaydı. Oğlan bir eli el arabasında yanında yürüyordu. İyi iş çıkardık, değil mi, baba? dedi. Evet, öyle yaptık.

İyi yediler ama hâlâ kıyıdan çok uzaktaydılar. Adam hiç nedeni olmadığı halde umutlandığını biliyordu, bütün bildiklerine göre dünya her gün daha karanlıklaştığı halde, o daha aydınlık olacağını umut ediyordu. Bir seferinde bir fotoğrafçıda bir ışıkölçer bulup aylık sonuçların ortalamasını almak için kullanılabilir demişti ve uzun süre pil bulurum diye yanında taşımıştı ama bulamadı hiç.

Gece öksürerek uyandığında eli karanlıkta başının üstüne uzanmış halde uyanırdı. Mezarda uyanan bir adam gibi. Çocukluğunun karayolu yapmak için mezarlarından çıkarılmış ölüleri gibi. Bir kolera salgınında pek çok kişi ölmüştü ve aceleyle tahta kutularla gömülmüşlerdi ama kutular çürüyor ve açılıyordu. Ölüer bacakları kendilerine doğru çekilmiş yan yatar ve bazıları da karınüstü yatar şekilde ışığa çıkmıştı. Gözyuvalarının kasalarından lekeli ve çürümüş tabut döşemesine dökülen donuk yeşil çok eski bakır paralar.

Küçük bir kasabada doldurulmuş bir geyik kafasının sarktığı bir bakkal dükkânında durdular. Oğlan durup uzun süre ona baktı. Yerde kırık camlar vardı ve adam iş ayakkabılarıyla çöpleri tekmeleyip ararken onu kapıda bekletti ama bir şey bulamadı. Dışarıda iki benzin pompası vardı ve beton aprona oturdu ve yeraltındaki depoya küçük bir teneke konserve kabı indirip kaldırdı ve içindeki benzini plastik bir bidona boşalttı ve yeniden indirdi. Tenekeyi deponun içine sokmak için ona küçük bir boru bağlamışlardı ve bir saatin büyük bölümünde bidon dolana kadar bir karınca yuvasında sopayla avlanan maymunlar gibi deponun üstüne çömeldiler. Sonra bidonun ağzını sıkı sıkı kapayıp arabanın altına koydular ve yollarına devam ettiler.

151

Uzun günler. Yolun üstünde külün üfürdüğü açık arazi. Oğlan gece dizlerinin üstünde harita parçalarıyla ateşin başında oturuyordu. Kasabalarla nehirlerin adını ezberine almıştı ve günlük ilerlemelerini ölçüyordu.

Daha seyrek yiyorlardı. Hemen hemen hiçbir şeyleri kalmamıştı. Oğlan yolun ortasında durup haritayı tuttu. Dinlediler ama hiçbir şey duyamadılar. Gene de adam doğudaki açık araziye görebiliyordu ve hava farklıydı. Sonra yoldaki bir dönüşle onu karşılarında buluverdiler ve dinlemek için paltolarının kapüşonlarını indirmiş

halde tuzlu rüzgâr saçlarında eserken durup orada dikildiler. İleride yavaş ve derin dalgaların donuk donuk ve kurşun gibi yuvarlandığı kurşuni kumsal vardı ve uzaktaki sesi. Adı duyulmamış bir dünyanın kıyılarında çatlayan dünyadışı bir denizin ıssızlığı gibi. İleride gelgit düzlüklerinde yarı yan yatmış bir tanker vardı. Onun ötesinde okyanus muazzamdı ve soğuktu ve yavaş yavaş çekilen bir cüruf teknesi gibi yön değiştiriyordu ve sonra da küllerin kurşuni fırtına hattı. Oğlana baktı. Yüzünde hayal kırıklığı okuyordu. Mavi olmadığı için üzgünüm, dedi. Sorun değil, dedi oğlan.

Bir saat sonra kumsalda oturmuş, ufku kaplayan duman duvarına gözlerini dikmişlerdi. Topukları kuma gömülü oturdular ve kasvetli denizin ayaklarının dibine kadar gelişini izlediler. Soğuk. Metruk. Kuşsuz. Arabayı kumulların arkasındaki kartaleğretilerine bırakmıştı ve yanlarına battaniye almışlardı, suların sürüklediği büyük bir kütüğü rüzgâra siper etmiş ve battaniyelere sarılmış oturuyorlardı. Orada uzun süre oturdular. Altlarında, koyun kıyısı boyunca, enkazda küçük kemik kümeleri. Daha aşağıda sığırlara ait olabilecek tuzun beyazlattığı kaburga kafesleri. Kayalarda kurşuni tuz kırağısı. Rüzgâr esti ve kuru tohumlar kumlardan aşağı kaçıştı ve durdu, sonra gene devam etti.

Sence oradalarda bir yerlerde gemiler olabilir mi?

Sanmam.

Çok uzağı göremeyebilirler.

Hayır. Göremezler.

Öte yanda ne var?

Hiçbir şey.

Bir şey olmalı.

Belki bir baba vardır ve küçük oğluyla kumsalda oturuyorlardır.

İyi olurdu.

Evet. İyi olurdu.

Ve onlar da ateşi taşıyor olurdu?
 Olabilirlerdi. Evet.
 Ama bilmiyoruz.
 Bilmiyoruz.
 Onun için de tetikte olmamız gerek.
 Tetikte olmamız gerek. Evet.
 Burada ne kadar kalabiliriz?
 Bilmiyorum. Yiyecek pek bir şeyimiz yok.
 Biliyorum.
 Hoşuna gidiyor.
 Evet.
 Benim de.
 Yüzebilir miyim?
 Yüzmek mi?
 Evet.
 Popon donar bak.
 Biliyorum.
 Sahiden soğuk olacak. Sandığından kötü.
 Sorun değil.
 Senin ardından ben de girmek istemem.
 Girmemem gerekiyor diye düşünüyorsun.
 Girebilirsin.
 Ama girmemem gerektiğini düşünüyorsun.
 Hayır. Girmen gerektiğini düşünüyorum.
 Sahi mi?
 Evet. Sahi.
 Tamam.

Ayağa kalkıp bıraktı battaniye kumlara düşün ve sonra paltosunu çıkardı ve ayakkabılarıyla giysilerini. Çıplak durdu kendine sarılarak ve dans ederek. Sonra koşarak kumsala gitti. Öyle beyaz. Yumru yumru kaburga kemiği. Ustura gibi kürekkemikleri soluk ten

altında diş diş. Çıplak halde yavaşça yuvarlanan dalgalara doğru koşuyor ve zıplıyor ve haykırıyor.

Dışarı çıktığında soğuktan mosmor olmuştu ve dişleri takırdıyordu. Onu karşılamaya gitti ve zangır zangır titrerken battaniyeye sardı, nefesinin kesilmesi geçene kadar sarıldı. Ama baktığında oğlan ağlıyordu. Ne oldu? dedi. Hiç. Hayır, söyle bana. Hiç. Hiçbir şey.

Karanlık çökünce kütüğün önünde bir ateş yaktılar ve tabaklarına bamya ve fasulye ile konserve patatesin sonuncusunu koyup yediler. Meyve çoktan bitmişti. Çay içip ateşin başında oturdular ve kumda uyudular ve körfezde dalgaların yuvarlanmasını dinlediler. O upuzun titreyişi ve düşüşü. Gece kalktı ve yürüyüp battaniyelerine sarılı olarak kumsalda durdu. Göremeyecek kadar kara. Dudaklarında tuz tadı. Beklemek. Beklemek. Sonra kıyıda o yavaş gümbürtü. Kumsalı yıkayan ve sonra gene geri çekilen köpüklü tıslaması. Orada hâlâ bir batıp bir çıkan yelken paçavralarıyla sürüklenen ölümgemileri olabileceğini düşündü. Ya da derinliklerde hayat. Kocaman mürekkepbalıkları soğuk karanlıkta kendilerini denizin zemininde ileri doğru atıyor. Fincan kadar gözlerle trenler gibi hızla gelip geçiyorlar. Ve belki de saklı dalgaların ötesinde başka bir adam bir başka çocukla ölü kurşuni kumda yürüyor. Sadece bir denizin ötesinde dünyanın acı küllerinde bir başka kumsalda uyuyor ya da aynı kayıtsız güneşte kaybolmuş, paçavralarıyla duruyorlar.

Böyle bir gecede bir keresinde, önceki gece biftek kemikleri bıraktığı tencerede yengeçlerin takırtısıyla uyandığını hatırladı. Denizden karaya esen rüzgârda suların sürüklediği dallardan yaktıkları ateşin solgun derin korlar nabız gibi atıyor. Sayısız yıldız altında yatarak. Denizin kara ufku. Kalkıp yürüdü ve kumda yalınayak

durduktan sonra kumsalın sonuna kadar soluk dalgaların belirmesini izledi ve çarpma ve yeniden kararırma. Sonra ateşe dönüp diz çöktü ve kadın uyurken saçını düzeltip dedi ki kendisi Tanrı olsaydı dünyayı tam böyle yaratırdı, bundan hiç farksız.

Geri döndüğünde oğlan uyanıktı ve korkmuştu. Seslenmişti ama onun duyabileceği kadar yüksek sesle değil. Adam ona sarıldı. Seni duyamadım, dedi. Dalgalar yüzünden duyamadım seni. Ateşe odun attı ve yelpazeleyip canlandırdı ve battaniyelerinde yatarak alevlerin rüzgârda bükülmesini izlediler ve sonra da uyudular.

Sabahleyin ateşi yeniden canlandırdı ve yemek yediler ve kumsalı gözlediler. Soğuk ve yağmurlu manzarası kuzey dünyasındaki başka deniz manzaralarından pek farklı değildi. Martı ya da kıyı kuşu yok. Kıyı hattı boyunca dağılmış ya da dalgalarda yuvarlanan yanık ya da duygusuz eşyalar. Suların sürüklediği ağaç dallarını topladılar ve yığın yapıp brandayla örttüler, sonra da kumsaldan aşağı yürüdüler. Biz yaloscuyuz, dedi adam.

155

O nedir?

Kumsalda yürüyüp oraya vurmuş olabilecek değerli şeyler arayan insanlar.

Ne tür şeyler?

Ne tür olursa. İşine yarayabilecek her şey.

Sence biz bir şey bulur muyuz?

Bilmem. Bir bakabiliriz.

Bir bakalım, dedi oğlan.

Kayadan iskelede durup güneye baktılar. Kaya havuzunda oyalandı ve kıvrılan kurşuni tuzlu bir salya. Ötesinde uzun bir kumsal kavsi. Lava kumu gibi kurşuni. Sudan gelen rüzgâr hafiften hafife iyot kokuyor. Hepsi bu. Deniz kokusu yok. Kayalarda birtakım koyu renk deniz yosunu kalıntıları. Geçip gittiler. Kıyının sonunda

yollarını bir burun kesti ve kumsaldan ayrılıp kum tepelikleri ile ölü denizyulafları arasından eski bir patikaya saptılar ta ki alçak bir çıkıntıya gelene kadar. Altlarında kıyıda aşağı sürüklenen karanlık bulutla örtülü kara çengeli ve onun ötesinde bir yelkenlinin yarı devrik duran ve dalgalarla yıkanan gövdesi. Kuru ot öbekleri arasında çömelip gözlediler. Ne yapmamız gerek? dedi oğlan.

Bir süre öyle gözleyelim.

Üşüyorum.

Biliyorum. Biraz aşağı inelim. Rüzgârdan kurtulalım.

Oğlanı önünde tutarak oturdu. Ölü otlar usul usul dalgalandı. Orada ileride kurşuni bir virane. Sonu gelmez dalyan. Burada ne kadar oturmamız gerekiyor? dedi oğlan.

Çok uzun süre değil.

Sence teknede kimse var mı, baba?

Sanmam.

Hepsi yan yatıp devrilirdi.

Evet öyle. Orada iz görüyor musun?

Hayır.

Biraz bekleyelim.

Üşüyorum.

Kıyıya vurmuş yosunların altındaki daha sert kumda kalarak hilal şeklinde uzayan kumsal boyunca yürüdüler. Durdular, giysileri yavaşça çırpınarak. Kurşuni bir kabukla örtülmüş cam şamandıralar. Denizkuşlarının kemikleri. Gelgit hattında kıyı boyunca gözün görebildiği kadar bir ölüm çizgisi gibi uzanan milyonlarca ot ve balık kılçığından örülü bir keçe. Kocaman bir tuz mezar. Anlamsız. Anlamsız.

Kara uzantısının ucundan tekneye kadar belki de otuz metrelik açık su vardı. Durup tekneye baktılar. Yirmi metre kadar, güvertesine varana dek soyulmuş, üç dört metre suda alabora olmuş.

Bir tür çift direkli gemiymiş ama direkler güverteye yakın yerden kırılmıştı ve bordada tek kalan şey birtakım pirinç takozlar ile güvertenin kenarı boyunca birkaç küpeşte punteliydi. Bir de kıçtaki kaptan mahallinden dışarı çıkan dümenin çelik çemberi. Adam döndü ve kumsal ile ötesindeki kum tepeliklerini inceledi. Sonra tabancayı oğlana verdi ve kumda oturarak ayakkabı bağlarını çözmeye koyuldu.

Ne yapacaksın, baba?

Bir göz atacağım.

Ben de seninle gelebilir miyim?

Hayır. Senin burada kalmanı istiyorum.

Ben seninle gelmek istiyorum.

Gözcülük yapmalısın. Hem zaten su da derin.

Seni görebilecek miyim?

Evet. Seni sürekli kontrol edeceğim. Her şeyin yolunda gittiğinden emin olmak için.

Seninle gelmek istiyorum.

Durdu. Gelemezsin, dedi. Giysilerimiz uçar gider. Birinin eşyalara göz kulak olması gerek.

Her şeyi bir yığın halinde katladı. Tanrım soğuk. Eğildi ve oğlanı alnından öptü. Üzülmeyi bırak, dedi. Gözcülük yap yeter. Çıplak halde suda bata çıka yürüdükten sonra durdu ve kendini baştan aşağı ıslattı. Sonra su şapırtıları arasında zahmetle ilerleyip balıklama suya daldı.

Çelik gövde boyunca yüzüp döndü, el ayak hareketleriyle suda dik duruyor, soğuktan güçlkle nefes alıyordu. Geminin ortasında küpeşte parmaklığının tamamı dalgalarla yıkanıyor. Adam kendini tekne boyunca çekerek kış yüzeyine geldi. Çelik kurşun rengiydi ve tuzla aşınmıştı ama yıpranmış yaldızlı harfleri sökebiliyordu. Pájaro de Esperanza. Tenerife. Bir çift boş cankurtaran sandalı vinci. Küpeşte parmaklığını tutup kendini tekneye çekti ve

dönüp titreyerek ahşap güvertenin eğiminde çömeldi. Germe donanımında kopmuş birkaç örgülü kablo. Donanımların söküldüğü yerde tahtada lime lime delikler. Güvertedeki her şeyi süpürecek müthiş bir güç. Oğlana el salladı ama o el sallamadı.

Kamaranın tavanı alçaktı, kemerli bir çatısı ve kenarlarda lombozları vardı. Çömeldi ve kurşuni tuzu silip içeri baktı ama hiçbir şey göremedi. Tik ağacından alçak kapıyı denedi ama kilitliydi. Kemikli omzuyla itti. Manivela niyetine kullanacak bir şey bakındı. Kontrolden çıkmış şekilde titriyor ve dişleri takırdıyordu. Ayağının tabanıyla tekmelemeyi düşündü ama sonra bunun iyi bir fikir olmadığını düşündü. Dirseğini eliyle tuttu ve yeniden kapıya hızla vurdu. Bel verdiği hissetti. Çok az. Devam etti. Pervaz içeride ayrılıyordu ve sonunda bel verdi, adam kapıyı itip açtı ve kamara iskelesinden kamaraya indi.

158

Alt bölmede ıslak kâğıtlar ve çöplerle dolu pis kokulu sintine suyu. Her şeyin üzerinde ekşi bir koku. Nemli ve yapış yapış. Teknenin yağma edildiğini sanmıştı ama bunu yapan denizdi. Salonun ortasında menteşeli yalpalıkları olan maun bir masa vardı. Açık dolap kapakları odaya doğru sarkıyordu ve bütün pirinç işler mat bir yeşildi. Baş taraftaki kamaraları dolaştı. Gemi mutfağından geçerek. Yerde un ve kahve ile yarı yarıya ezilmiş paslanmakta olan konserve gıdalar. Paslanmaz çelik klozetli ve lavabolu bir tuvalet. Lombozlardan içeri düşen zayıf deniz ışığı. Her tarafa alet edevat dağılmış. Sızıntılarda yüzen bir şişirilebilir can yeleği.

Korkutucu şeyler bekler gibiydi ama yoktu. Kamaralardaki şilte yastıkları yere atılmıştı, giysiler duvarların önüne yığılmıştı. Her şey ıslaktı. Pruvadaki ambara giden bir kapı açıktı ama içerisi hiçbir şey göremeyeceği kadar karanlıktı. Başını eğip içeri girdi ve el yordamıyla etrafı yokladı. Menteşeli tahta kapakları olan derin

kutular. Yerde yığılmış deniz donanımı. Her şeyi dışarı çekip sürükleyerek eğik yatağa yığmaya koyuldu. Battaniyeler, kötü hava giysileri. Nemli bir kazak buldu, başından aşağı geçirip giydi. Bir çift sarı kauçuk denizçizmesi buldu ve bir naylon ceket bulup giydikten sonra fermuarını çekti, muşamba gemici takımından sert sarı külot pantolonu da ayağına geçirip askılarını başparmaklarıyla omuzlarına oturttu ve çizmeleri ayağına geçirdi. Sonra güverteye çıktı. Oğlan onu bıraktığı gibi oturmuş, tekneyi gözlüyor. Korkuyla ayağa kalktı ve adam yeni giysileriyle belirsiz bir figür çizdiğini anladı. Benim, diye seslendi ama oğlan orada öylece durdu ve adam ona el sallayıp yeniden aşağı indi.

İkinci özel kamarada ranzanın altında hâlâ yerlerinde olan çekmeceler vardı ve onları yerlerinden kurtardı, çekip çıkardı. İspanyolca elkitapları ile evraklar. Sabun kalıpları. İçinde evraklar olan, dışı küf kaplı siyah deri bir valiz. Sabunu ceketinin cebine koyup doğruldu. Ranzanın üstüne İspanyolca kitaplar dağılmıştı, şişmiş ve biçimsiz. Ön bölmeye bitişik rafa tek bir cilt kitap sıkışmıştı.

159

Yelken bezinden kauçuklanmış bir deniz çantası buldu ve geminin geri kalanını ayağında çizmeleri, eğime karşı kendini bölmelerden ileri iterek dolaştı, sarı muşamba pantolon soğukta çatırdıyordu. Çantayı ufak tefek giysilerle doldurdu. Bir çift kadın lastik pabucunu oğlanın ayağına olur diye düşünerek aldı. Tahta saplı katlanan bıçak. Güneş gözlüğü. Gene de arayışında sapkın bir yan vardı. Kayıp bir şeyi ararken önce en olmayacak yerlere bakar gibiydi. Sonunda teknenin mutfağına gitti. Ocağı açtı, sonra gene kapadı.

Motor bölümüne giden kapağın mandalını açtı ve kaldırdı. Yarı yarıya su basmış ve zifiri karanlık. Benzin ya da yağ kokusu yok. Kaptan mahallindeki sıralara içten yerleşmiş ve içinde yastıklarla yelkenbezleri ve balık tutma donanımı olan dolaplar vardı. Dümen

dolabı altlığının gerisindeki bir dolapta naylon ip kangalları, içinde benzin olan çelik şişeler ve camelyafından yapılmış bir alet kutusu buldu. Kaptan mahallinde döşemeye oturup aletleri ayırdı. Paslı ama işe yarar. Kerpetenler, tornavidalar, ingilizanahtarları. Alet kutusunun mandalını kapattı ve ayağı kalkıp oğlana bakındı. Başığı yığınının üstünde kumda uyuyakalmıştı.

Alet kutusu ile benzin şişelerinden birini mutfağa taşıdı, geminin başına gitti ve özel kamaralarda son bir tur attı. Sonra salondaki dolaplara bakmaya başladı, plastik kutulardaki dosyalar ve evrakları gözden geçirerek geminin seyir defterini bulmaya çalıştı. Talaş doldurulmuş tahta bir kasada ambalajlanıp kaldırılmış ama kullanılmamış bir porselen takımı buldu. Çoğu kırık. Sekiz kişilik bir servis teknenin adını taşıyordu. Bir armağan, diye düşündü. Bir çay fincanı çıkarıp elinin ayasında döndürdü ve geri koydu. Son bulduğu şey, kırlangıçkuyruğu geçme köşeleri olan ve kapağına bir pirinç plaka konmuş kare şeklinde meşe bir kutuydu. Tütün kutusu olabileceğini düşünmüştü ama o iş için biçimi yanlıştı ve eline alıp da tartınca, ne olduğunu bildiğini düşündü. Aşınmış mandalları gevşetti ve açtı. İçinde pirinç bir sekstant vardı, herhalde yüz yıllıktı. Tam ona göre olan kutusundan çıkardı ve elinde tuttu. Güzelliğinden çarpıldı. Pirinç mattı ve üzerinde vaktiyle onu tutmuş olan başka bir el şeklinde yeşil yamalar vardı ama bunun dışında mükemmeldi. Taban plakasındaki bakır pasını sildi. Hezzaninth, Londra. Gözüne tutup ayar yapan vidayı çevirdi. Gördüklerinin içinde uzun zamandır onu canlandıran ilk şeydi. Elinde tuttu, sonra da kutunun mavi çuha astarına yerleştirdi ve mandallarını kapatıp yeniden dolaba koydu ve kapısını da kapattı.

Oğlana bakmak için yeniden güverteye çıktığında oğlan orada değildi. Bir panik ânından sonra onu tabanca elinden sarkmış ve

başını öne eğmiş, kıyı boyundaki yumuşak eğimli alanda yürürken gördü. Orada dururken geminin gövdesinin yükseldiğini ve kaydığını hissetti. Birazcık. Deniz kabarıyordu. Oradaki, aşağıdaki iskelelerin kayalarına şaplak atarak. Döndü ve yeniden kamaraya indi.

Dolaptan iki kangal ip getirmişti ve karış hesabıyla çaplarını ölçtü, üçle çarptı ve sonra da kangalları saydı. On beş metre ip. Kurşuni renkli tik ağacı güvertede onları bir çengele astı ve aşağı kamara-ya indi. Her şeyi topladı, masanın yanına yığı. Mutfak dışındaki dolapta birkaç plastik testi vardı ama biri hariç hepsi boştu. Boş olanlardan birini aldı, plastiğin çatlamış olduğunu gördü ve su da sızmıştı, teknenin amaçsız seyahatlerinde bir yerlerde donduklarını tahmin etti. Muhtemelen birkaç kez. Yarı dolu testiyi aldı, masaya koydu ve kapağını açıp suyu kokladı ve sonra da iki eliyle testiyi kaldırdı ve içti. Sonra biraz daha içti.

161

Mutfak zeminindeki konserveleler pek kurtarılacak gibi görülüyordu hatta dolapta bile fena halde paslananlar ve hayra yorulmayacak şekilde şişenler vardı. Hepsinin etiketleri soyulmuştu ve içindekiler İspanyolca olarak siyah işaret kalemiyle metale yazılmıştı. Hepsini bilmiyordu zaten. Onları ayırıp çalkaladı ve elinde sıktı. Küçük buzdolabının üstündeki tezgâha yığı. Ambarda bir yerde sandıklara konmuş halde yiyecekler olması gerektiğini düşündü ama hiçbirinin yenecek halde olduğunu sanmıyordu. Zaten arabada taşıyabilecekleri şeylerin de bir sınırı vardı. Bu beklenmedik şansı, gerçekçiliğe tehlikeli şekilde yakın bir tavırla kabul ettiği aklına geldi gerçi ama gene de daha önce söylediğini söyledi. Talih hiç de böyle bir şey olmayabilirdi. Karanlıkta yatmış ölümlere haset etmediği geceler nadirdi.

Bir teneke zeytinyağı ile birkaç teneke süt buldu. Paslanmış metal bir çay kutusunda çay. Bilmediği bir yemeğin plastik kabı. Yarısı

boş bir kahve kutusu. Dolaptaki rafları düzenli bir şekilde aradı, neyi bırakıp neyi alacağını ayırdı. Her şeyi salona taşıyıp güverteye açılan kapıya istiflediğinde mutfığa döndü, alet kutusunu açtı ve yalpa çemberi üzerine oturtulmuş küçük ocaktan brülörlerden birini çıkarmaya koyuldu. Örgülü kablunun bağlantısını kesti ve alüminyum örümcek kafaları brülörlerden çıkarıp bir tanesini ceketinin cebine koydu. Bir ingilizanahtarıyla pirinç armatürü çözdü ve brülörleri gevşetti. Sonra onları birbirinden ayırdı ve hortumun bir ucunu bağlantı borusuna bağlayıp diğer ucunu da benzin şişesine taktı ve onu salona taşıdı. Son olarak da bir naylon brandada meyve suyu konserveleri ve meyve konservelerinden bir bohça yapıp kordonla bağladı sonra da giysilerini çıkararak topladığı eşyalar arasına koyup yığdı ve güverteye çıplak çıkıp küpeşteden aşağı brandayla kayd, yandan aşağı savurdu ve kurşuni ve dondurucu denize bıraktı.

162

Bata çıka yürüyerek ışığın son anlarında kıyıya çıktı ve brandayı yere savurdu, kolları ve göğsündeki suyu avucuyla sildi ve giysilerini almaya gitti. Oğlan onu takip etti. Omzunu sorup duruyordu, ambar girişine çarptığı yer morarmıştı ve rengi değişmişti. Bir şey yok, dedi adam. Acımıyor. Bir sürü şeyimiz oldu. Bekle de gör.

Kumsaldan aşağı doğru acele acele gittiler. Ya tekne dalgalarla sürüklenmişse? dedi oğlan.

Sürüklenmez.

Sürüklenebilir.

Hayır, sürüklenmez. Gel hadi. Aç mısın?

Evet.

Bu akşam karnımızı iyice doyuracağız. Ama çabuk olmamız gerek.

Acele ediyorum, baba.

Ve yağmur yağabilir.

Nereden anlıyorsun?

Kokusunu alıyorum.

Kokusu neye benziyor?

Islak kül. Gel hadi.

Sonra durdu. Tabanca nerede? dedi.

Oğlan dondu kaldı. Dehşete düşmüş görünüyordu.

Tanrım, dedi adam. Kumsalın gerisine doğru baktı. Teknenin görüş alanından çıkmışlardı bile. Oğlana baktı. Oğlan ellerini başının üstüne koymuştu ve ağladı ağlayacak haldeydi. Özür dilerim, dedi. Gerçekten üzgünüm.

Branda ile konserveleri yere koydu. Geri dönmemiz gerek.

Özür dilerim, baba.

Bir şey yok. Hâlâ oradadır.

Oğlan omuzları düşük halde yerinde duruyordu. Hıçkırmak üzereydi. Adam diz çöktü ve kollarını ona doladı. Bir şey yok, dedi. Tabancanın yanımızda olduğunu kontrol etmesi gereken kişi benim sözde ve bunu yapmadım. Unuttum.

Özür dilerim, baba.

Gel hadi. İyiyiz. Her şey yolunda.

Tabanca kumda bıraktığı yerdeydi. Adam onu alıp salladı ve oturduktan sonra silindir pimini çekti ve tabancayı oğlana verdi. Tut şunu, dedi.

Sıkıntı yok mu, baba?

Elbette yok.

Silindiri yuvarlayıp eline koydu ve kumunu üfledi, sonra oğlana verdi ve namlunun içinden üfledi, kubuzdaki kumu üfleyip çıkardı ve sonra da parçaları oğlandan alıp her şeyi yeniden monte etti ve tabancanın tetiğini çekip horozu indirdi ve yeniden tetiği çekti. Silindiri gerçek fişek yukarı çıkacak şekilde hizaladı ve horozu bırakıp tabancayı parkasına koydu ve ayağa kalktı. İyi durumdayız, dedi. Gel hadi.

Karanlık yakalayacak mı bizi?

Bilmiyorum.

Yakalayacak, değil mi?

Gel hadi. Acele ederiz.

Karanlık onları yakaladı. Dağlık burun patikasına vardıklarında, hiçbir şey göremeyecek kadar karanlıktı. Etraflarındaki otlar hışır-darken denizden gelen rüzgârda durdular ve oğlan elini tutmuştu. Yola devam etmemiz gerekecek, dedi adam. Gel hadi.

Göremiyorum.

Biliyorum. Adım adım gideriz.

Tamam.

Kendini bırakma.

Tamam.

Ne olursa olsun.

Ne olursa olsun.

164

Kusursuz karanlıkta körü körüne yola devam ettiler. Adam o tuz fundalığında çarpacak bir şey olmasa da tek elini önünde tutuyordu. Dalga sesleri sanki daha uzaktan geliyordu ama o rüzgârdan da kerteriz alıyordu ve bir saatin büyük kısmında sendeleyerek gittikten sonra otlar ile denizyulaflarının arasından çıktılar ve bir kez daha kumsalın üst kısmının kuru kumlarında durdular. Rüzgâr daha soğuktu. Tam oğlanı rüzgâr altına getirmişti ki birden önlerindeki kumsal karalıktan sarsılarak çıkıp belirdi ve yeniden gözden kayboldu.

O neydi, baba?

Mesele yok. Şimşek. Gel hadi.

İçinde malzemenin olduğu brandayı omzuna vurup oğlanın elini tuttu ve kumda suların sürükleyip getirdiği ağaç dalları ile yosunlara takılıp düşmemek için gösteri atları gibi kumda ağır adımlarla yürüdüler. Tuhaf kurşuni ışık kumsalda yeniden düştü.

Uzaklarda kasvet içinde sesi boğulmuş hafiften bir gökgürültüsü. Sanırım izlerimizi gördüm, dedi.

Yani doğru yolda gidiyoruz.

Evet. Doğru yolda.

Gerçekten üşüdüm, baba.

Biliyorum. Şimşek çaksın diye dua et.

Yola devam ettiler. Işık yeniden kumsalın üstünde ağarınca oğlanın öne eğildiğini ve kendi kendine fısıldadığını gördü. Kumsala giden izlerini aradı ama göremedi. Rüzgâr daha da kuvvetlenmişti ve adam ilk yağmur çisentisini bekliyordu. Eğer gece kumsalda sağanağa yakalanırlarsa başları derde girerdi. Yüzlerini rüzgârdan çevirip parkalarının kapüşonlarını sıkıca tuttular. Bacaklarına vurup tıkırdayan ve karanlıkta hızla uzaklaşan kumlar ve hemen kıydan açıkta çatırdayan gökgürültüsü. Yağmur denizden doğru sert ve eğimli geliyor ve yüzlerini ısıırıyordu, oğlanı kendine bastırdı.

165

Bardaktan boşanan yağmurun altında durdular. Ne kadar uzağa gelmişlerdi acaba? Şimşegi bekledi ama uzaklaşıyordu artık ve bir sonraki ve bir sonraki daha geldiğinde fırtınanın izleri sildiğini anladı. Kumsalın üst ucunda kumların arasından zahmetle ilerlediler, kamp yaptıkları yerdeki kütüğü görmeyi umuyorlardı. Çok geçmeden şimşek neredeyse tamamen gitmişti. Sonra rüzgâr yönünü değiştirdiğinde uzaktan hafif bir patırtı duydu. Durdu. Dinle, dedi.

Ne bu?

Dinle.

Hiçbir şey duymuyorum.

Gel hadi.

Ne ama, baba?

Branda. Brandaya düşen yağmur.

Kumda ve gelgit çizgisindeki çerçöpte sendeleyerek yürümeye devam ettiler. Brandaya neredeyse ânında vardılar ve adam eğilip çıkını elinden bıraktı ve plastiği yerinde tutmak için koyduğu kayaları el yordamıyla aradı ve onları altına itti. Brandayı kaldırıp üstlerine çekti ve sonra da uçlarını içeride tutmak için kayalardan yararlandı. Oğlanın ıslak paltosunu çıkarıp battaniyeleri üstlerine çekti, yağmur naylondan geçip onları dövüyordu. Adam kendi paltosunu çıkarıp oğlanı yanına çekti ve çok geçmeden uyumuşlardı.

Gece yağmur dindi ve adam uyanıp dinleyerek yattı. Rüzgârdan sonra dalgaların güçlü gelişi ve vuruşu ölmüştü. Donuk ilk ışıktaki kalkıp aşağı kumsala yürüdü. Fırtına kıyıyı kirletmişti ve gelgit çizgisi boyunca yürüyüp işe yarar bir şey var mı diye baktı. Dalgaların gerisindeki sığ sularda kadim bir ceset suyun sürüklediği tahtalar arasında yükseliyor ve düşüyor. Keşke oğlandan saklayabilse diye düşündü ama oğlan haklıydı. Saklayacak ne vardı? Geri döndüğünde oğlan uyanmış kumda oturuyor ve onu gözlüyordu. Battaniyelere sarınmıştı ve ıslak paltolarını kurusun diye ölü otların üstüne sermişti. Yürüyüp onun yanına yerleşti ve oturup kurşun gibi denizin dalgakıranının dışında yükselip alçalmasını izlediler.

Sabahın büyük kısmında gemiyi boşaltmakla uğraştılar. Ateşi hep yanık tuttu ve suyun içinde çıplak halde titreyerek bata çıka kıyıya gelir ve çekme halatını elinden bırakır ve oğlan durgun dalgalarda deniz çantasını çeker ve kumsala sürüklerken ateşin sıcaklığında ayakta duruyordu. Torbayı boşalttılar, battaniyelerle giysileri ateşin önünde kurusun diye sıcak kumlara yaydılar. Teknede taşıyabileceklerinden daha fazla şey vardı ve adam kumsalda birkaç güncük daha kalabileceklerini ve yiyecekleri kadar yiyeceklerini düşündü ama tehlikeliydi. O gece ateş soğuğu uzakta tutarken malları etraflarına dağılmış halde kumda uyudular. Öksürerek uyandı ve kalkıp su içti ve ateşe daha fazla odun taşıdı, yukarıya büyük kıvılcım çağlayanla-

rı yollayan koca kütükler. Tuzlu tahta ateşin ortasında, merkezinde turuncu ve mavi yanıyordu ve adam uzun süre oturup onu izledi. Daha sonra uzun gölgesi önü sıra kumlara vurarak ateşteki rüzgârla yolunu bulmaya çalışarak kumsala yürüdü. Öksürerek. Öksürerek. Öne eğilip dizlerini tuttu. Kan tadı. Yavaş dalgalar karanlıkta kulaçladı ve köpürdü ve adam hayatını düşündü ama düşünecek bir hayat yoktu ve bir süre sonra geri döndü. Torbadan bir şeftali konservesi alıp açtı, ateşin önüne oturdu ve oğlan uyurken şeftalileri kaşıkla ağır ağır yedi. Ateş rüzgârda alevlendi ve kıvılcımlar kumlarda aşağı doğru koştu. Boş tenekeyi ayaklarının arasına koydu. Her gün bir yalan, dedi. Ama ölüyorsun. Bu yalan değil.

Yeni erzaklarını brandalara ya da battaniyelere kundakladılar ve her şeyi arabaya yerleştirdiler. Oğlan taşıyabileceğinden fazlasını taşımaya çalıştı ve dinlenmek için durduklarında adam onun yükünün bir kısmını alıyor ve kendininkinin yanına koyuyordu. Tekne fırtınada hafifçe kaymıştı. Durup ona baktı. Oğlan onu izledi. Oraya dönecek misin? dedi.

Sanırım. Son bir göz atmak için.

Korkuyor gibiyim.

Durumumuz iyi. Nöbet tut yeter.

Şu anda bile taşıyabileceğimizden fazlası var.

Biliyorum. Sadece bir göz atmak istiyorum.

Tamam.

Tekneyi baştan kıça yeniden gözden geçirdi. Dur. Düşün. Gemi salonunun döşemesinde kauçuk botlu ayakları masanın kaidesine dayalı oturdu. Karanlık çökmeye başlamıştı bile. Tekneler hakkında bildiklerini hatırlamaya çalıştı. Ayağa kalkıp tekrar güverteye çıktı. Oğlan ateşin başında oturuyordu. Aşağı kaptan mahalline indi ve sırtı bölme duvarına dayalı ayakları neredeyse göz hizasında güvertede sırada oturdu. Üstünde sadece kazak ve muşambadan

bir denizci şapkası vardı ama çok az ısıtıyordu ve titremeden duramıyordu. Tam yeniden ayağa kalkacaktı ki kaptan kamarasının öbür yanındaki bölmenin kapı mandalına baktığını fark etti. Dört taneydi. Paslanmaz çelik. Vaktiyle sıralar yastıklarla kaplıymış ve köşede lime lime edildikleri yerde bağları görebiliyordu. Alt tarafta oturağın hemen üstünde ucu ikiye katlanıp çapraz dikiş atılmış naylon bir kayış dışarı çıkıyordu. Yeniden kapı mandalına baktı. Başparmak için kanatları olan döner ispanyoletler. Ayağa kalktı, sıranın önünde diz çöktü ve her birini sonuna kadar sola çevirdi. Onları yaylar yerinde tutuyordu ve yayları boşaltınca kayışı tah-tanın dibinden tutup çekti, tahta aşağı kaydı ve kurtuldu. İçeride güvertenin altında içinde sarılmış yelkenler ile yuvarlanıp elastik halata sarılmış iki kişilik kauçuk bir salın bulunduğu bir boşluk vardı ve bir de iki tane küçük plastik kürek. Bir kutu işaret fişeği. Ve onun arkasında kapağının açıldığı yer kara elektrik şeridiyle kapanmış karma alet çantası vardı. Onu çekip kurtardıktan sonra şeridin ucunu buldu ve çekip tamamen çıkardı, krom mandalları serbest bırakarak kutuyu açtı. İçinde sarı plastik bir el feneri ve pil-le çalışan elektrikli bir elektronik flaş feneri ile bir ilkyardım çantası vardı. Sarı plastik bir kurtarma telsizi. Ve kitap boyutunda kara plastik bir mahfaza. Çekip aldı ve mandallarını serbest bırakıp açtı. İçeride 37 milimetrelik eski bronz bir işaret fişeği tabancası vardı. Mahfazadan iki eliyle çıkarıp döndü ve baktı. Manivelaya bastırıp açtı. Hazine boştu ama plastik bir kapla kısa ve tıknaz ve yeni görünümlü sekiz tane işaret fişeği vardı. Tabancayı tekrar mahfazaya koyup kapadı ve kapağı mandalladı.

Titreyerek bata çıka kıyıya geldi ve bir battaniyeye sarındı, kutular yanında, ateşin karşısında ılık kumda oturdu. Oğlan çömeldi ve kollarıyla ona sarılmaya çalıştı ve bu da hiç değilse gülümsemesine yol açtı. Ne buldun, baba? diye sordu. Bir ilkyardım çantası buldum. Bir de işaret fişeği tabancası.

O da ne?

Gösteririm sana. Sinyal vermek için.

Onu aramaya mı gitmiştin?

Evet.

Orada olduğunu nereden biliyordun?

Oradadır diye umuyordum. Büyük kısmı şans. Kutuyu açtı ve oğlan görsün diye çevirdi.

Tabanca.

İşaret fişegi tabancası. Havaya bir şey fırlatıyor ve büyük bir ışıık oluyor.

Bakabilir miyim?

Elbette bakabilirsin.

Oğlan tabancayı kutudan çıkarıp elinde tuttu. Bununla birini vurabilir misin? dedi.

Vurabilirsin.

Onları öldürür mü?

169

Hayır. Ama ateşe verebilir.

Bu yüzden mi aldın?

Evet.

Çünkü sinyal verecek kimse yok. Var mı?

Hayır.

Görmek isterdim.

Yani ateş etmek mi? Evet.

Ateş edebiliriz.

Sahiden mi?

Tabii.

Karanlıkta mı?

Evet. Karanlıkta.

Kutlama gibi olabilir.

Kutlama gibi.

Evet.

Bu gece ateş edebilir miyiz?

Neden olmasın?

Dolu mu?

Hayır. Ama doldurabiliriz.

Oğlan tabanca elinde durdu. Onu denize doğrulttu. Vay, dedi.

Giyindi ve kumsaldan aşağı ganimetlerinin sonunu taşıyarak yola koyuldular. Sence insanlar nereye gitti, baba?

Teknedekiler mi?

Evet.

Bilmiyorum.

Öldüler mi dersin?

Bilmiyorum.

Ama ihtimaller onların lehine değil.

Adam gülümsedi. İhtimaller onların lehine değil mi?

Hayır. Öyle mi?

Hayır. Herhalde değil.

Bence öldüler.

Belki de ölmüşlerdir.

Bence onların başına gelen bu.

Bir yerlerde hayatta olabilirler, dedi adam. Mümkün. Oğlan cevap vermedi. Yola devam ettiler ve ayaklarını yelken bezine sardılar ve bir brandadan kesilmiş mavi naylondan katlanarak yapılan ayakkabılara yerleştirdiler. Oğlanı ve endişelerini düşündü ve bir süre sonra dedi ki: Haklı olabilirsin. Bence herhalde öldüler.

Çünkü hayatta olsalardı eşyalarını alıyor olurduk.

Ve onların eşyalarını almayız.

Biliyorum.

Tamam.

Peki sence kaç kişi yaşıyordur?

Dünyada mı?

Dünyada. Evet.

Bilmiyorum. Hadi durup dinlenelim.

Tamam.

Beni yoruyorsun.

Tamam.

Çıkınların arasına oturdular.

Burada ne kadar kalabiliriz, baba?

Bunu sormuştun bana.

Biliyorum.

Bakalım.

Yani çok uzun değil demek.

Herhalde.

Oğlan bir daire elde edene kadar parmaklarıyla kumda delikler açtı. Adam onu izledi. Kaç insan var bilmiyorum, dedi. Çok fazla olacağını sanmıyorum.

Biliyorum. Battaniyesini omuzlarına çekti ve kurşuni çorak kumsala baktı.

171

Ne var? dedi adam.

Hiç.

Hayır. Söyle bana.

Başka bir yerde yaşayan insanlar olabilir?

Nerede başka yerde?

Bilmiyorum. Herhangi bir yer.

Yani yeryüzü dışında mı?

Evet.

Sanmam. Başka bir yerde yaşayamazlar.

Oraya gitmiş olsalar da mı?

Evet.

Oğlan başka tarafa baktı.

Ne var? dedi adam.

Başını iki yana salladı. Ne yaptığımızı bilmiyorum, dedi.

Adam cevap vermeye yeltendi. Ama vermedi. Bir süre sonra dedi ki: İnsanlar var. İnsanlar var ve onları bulacağız. Göreceksin.

O yemeği hazırlarken oğlan kumda oynuyordu. Yassıltılmış yemek konservesinden bir spatula yaptı ve onunla da küçük bir köy inşa etti. Izgara şeklinde bir dizi sokak yaptı. Adam oraya yürüyüp çömeldi ve baktı. Oğlan başını kaldırdı. Okyanus hepsini alacak, değil mi? diye sordu.

Evet.

Önemli değil.

Alfabeyi yazabilir misin?

Yazabilirim.

Artık derslerine çalışmıyoruz.

Biliyorum.

Kumda bir şey yazabilir misin?

Belki de iyi insanlara bir mektup yazabiliriz. Ki buralara gelirlerse bizim burada olduğumuzu bilsinler. Şurada yukarıda yazabiliriz silinmeyeceği yerde.

Peki ya kötü adamlar görürse.

Evet.

Bunu söylememeliydim. Onlara bir mektup yazabiliriz.

Oğlan başını iki yana salladı. Sorun yok, dedi.

İşaret fişeği tabancasını doldurdu ve hava kararır kararmaz ateşten uzağa kumsalın aşağısına yürüdüler ve oğlana tabancayla ateş etmek isleyip istemediğini sordu.

Sen ateş et, baba. Sen nasıl yapılacağını biliyorsun.

Peki.

Horoza çekip tabancayı koyun üstüne nişanladı ve tetiği çekti. Alev uzun bir vınlamayla karanlıkta yay biçiminde yükseldi ve bulutlu bir ışıkla suyun üstünde bir yerde patladı ve orada asılı kaldı. Sıcak magnezyum filizleri karanlıkta yavaşça aşağı aktı ve kıyidan çekilen solgun gelgit işaret ışığında başlayıp yavaş yavaş soluklaştı. Başını eğip oğlanın yukarı dönük yüzüne baktı.

Çok uzaktan göremezler, değil mi, baba?

Kim?

Kim olursa.

Hayır. Çok uzaktan değil.

Nerede olduğunu göstermek istiyorsan.

İyi adamlar gibi mi demek istiyorsun?

Evet. Ya da nerede olduğunu bilmelerini istediğin her kimse.

Kim gibi?

Bilmiyorum.

Tanrı gibi mi?

Evet. Belki de öyle biri.

Sabahleyin ateş yaktı ve oğlan uyurken kumsalda yürüdü. Çok uzun süre geçmeden ama garip bir tedirginlik hissetti ve geri döndüğünde oğlan battaniyelerine sarınmış kumsalda ayakta onu bekliyordu. Daha hızlı yürüdü. Yanına gittiğinde oturuyordu.

173

Ne var? dedi. Ne var?

Kendimi iyi hissetmiyorum, baba.

Oğlanın alnına elini kapadı. Onu kucağına alıp ateşe taşıdı. Tamam, dedi. İyi olacaksın.

Bana hasta olacaktım gibi geliyor.

Bir şey yok.

Onunla kumda oturdu ve o eğilip kusarken alnını tuttu. Oğlanın ağzını eliyle sildi. Özür dilerim, dedi oğlan. Şişşt. Yanlış bir şey yapmadın.

Onu yukarı kampa taşıdı ve battaniyelerle örttü. Su içirmeye çalıştı. Ateşe daha fazla odun attı ve eli onun alnında diz çöktü. İyi olacaksın dedi. Dehşete kapılmıştı.

Uzaklaşma, dedi oğlan.

Elbette uzaklaşmam.

Birazcık bile olsa.

Hayır. Buracıktayım.

Tamam. Tamam, baba.

Bütün gece onu tuttu uyuklayarak ve dehşet içinde uyanarak, oğlanın kalbinden geçenleri anlayarak. Sabahleyin daha iyi değildi. Ona biraz meyve suyu içirmeye çalıştı ama içmedi. Elini alnına yapıştırdı, gelmeyen bir serinliği sihirle çağırdı. O uyurken beyaz ağzını sildi. Söz verdiğimi yapacağım, diye fısıldadı. Ne olursa olsun. Seni karanlığa tek başına göndermeyeceğim.

Tekneden aldığı ilkyardım çantasını aradı ama pek işe yarayacak bir şey yoktu. Aspirin. Sargılar ve dezenfektan. Birkaç antibiyotik ama raf ömürleri kısaldı. Gene de elindeki hepsi buydu ve oğlanın içmesine yardımcı oldu, kapsüllerden birini diline koydu. Tere batmıştı. Onu zaten battaniyelerden çıkarmıştı ve şimdi de fermuarı açıp ceketini ve sonra da giysilerini çıkardı ve ateşten uzaklaştırdı. Oğlan başını kaldırıp ona baktı. Üşüyorum, dedi.

Biliyorum. Ama ateşin gerçekten yüksek ve seni serinletmemiz gerekiyor.

Bir battaniye daha alabilir miyim?

Evet. Tabii.

Sen uzaklaşmayacaksın.

Hayır. Uzaklaşmayacağım.

Oğlanın pis giysilerini denize taşıyıp dalgalarda yıkadı ve belden aşağısı çıplak soğuk tuzlu suda titreyerek durdu ve onları iyice çalkalayıp sıktı. Kuma doğru açı yapan sopacıklar üzerinde onları ateşin yanına yaydı ve yeniden oğlanın yanına oturarak keçeleşmiş saçlarını düzeltti. Akşam bir konserve çorba açtı ve onu közlerin üstüne koydu, içti ve karanlığın inmesini izledi. Uyandığında kumda titreyerek yatıyordu ve ateş sönerek neredeyse küllenmişti

ve kapkara bir geceydi. Çılgınca yerinde doğrulup oğlana uzandı. Evet, diye fısıldadı. Evet.

Ateşi yeniden yaktı ve bir bez alıp ıslattı ve oğlanın alnına koydu. Kasvetli bir şafak geliyordu ve görece kadar aydınlanınca kumulların ötesindeki ormana gitti ve büyüklü küçüklü çok sayıda dalı sürüyerek geri döndü ve onları kırıp ateşin yakınına istiflemeye koyuldu. Bir fincanda aspirinleri ezdi ve suda eriterek biraz şeker koydu ve oğlanın başını kaldırarak o içerken fincanı tuttu.

Kumsalda yürüdü kamburu çıkmış ve öksürerek. Karanlık dalgalara bakarak durdu. Yorgunluktan yalpalıyordu. Geri döndü ve oğlanın yanına oturdu ve bezi yeniden katlayarak yüzünü sildi ve bezi alnına yaydı. Yakında olmalısın, dedi. Çabuk olmalısın. Ki onunla kalabilesin. Ona iyice sarıl. Dünyanın son günü.

175

Oğlan bütün gün uyudu. Şekerli su içsin diye onu uyandırıp durdu, oğlanın kuru gırtlığı sarsılarak hırıltı çıkarıyordu. İçmen gerek, dedi. Tamam, diye hırıldadı oğlan. Adam fincanı yanına kuma bastırıp koydu ve katlı battaniyeyi yastık gibi terli başının altına yerleştirip onu örttü. Üşüyor musun? diye sordu. Ama oğlan uyumuştur bile.

Bütün gece uyanık kalmaya çalıştı ama kalamadı. Mütemadiyen uyandı, ya oturup kendini tokatladı ya da ateşe odun atmak için kalktı. Oğlana sarıldı ve havayı nasıl zahmetle içine çektiğini duy-mak için eğildi. Eli zayıf ve tek tek sayılan kaburgalarında. Kumsa-la ışığın kıyısına yürüdü ve sıkılı yumrukları kafatasının tepesinde durdu ve öfkeyle ağlayarak dizüstü düştü.

Gece kısa bir süre yağmur yağdı, brandada hafif bir pıtırıtı. Brandayı üstlerine çekti ve çocuğa sarılıp yatarak plastiğin arkasından mavi alevleri gözledi. Rüyasız bir uykuya daldı.

Yeniden uyandığında nerede olduğunu çıkaramadı pek. Ateş sönmüştü, yağmur durmuştu. Brandayı geriye atıp dizlerinin üstünde doğruldu. Kurşuni günüşiği. Oğlan onu izliyordu, Baba, dedi.

Evet. Buracıktayım işte.

Su içebilir miyim?

Evet. Evet elbette içebilirsin. Nasıl hissediyorsun kendini?

Bir tuhaf hissediyorum.

Karnın aç mı?

Sadece çok susadım.

Getireyim suyu.

Battaniyeleri itip doğruldu ve ateşin yanından geçerek oğlanın fincanını aldı ve plastik su bidonundan doldurup geri geldikten sonra diz çöktü ve fincanı onun için tuttu. İyileşeceksin, dedi. Oğlan içti. Başını aşağı yukarı sallayıp babasına baktı. Sonra suyun kalanını da içti. Daha, dedi.

176

Adam ateş yaktı ve oğlanın ıslak giysilerini kurusun diye yerleştirdi ve ona bir kutu elma suyu getirdi. Hiçbir şey hatırlıyor musun? dedi.

Ne hakkında?

Hasta olmak hakkında.

İşaret fişeginin ateşlediğini hatırlıyorum.

Tekneden öteberi aldığımızı hatırlıyor musun?

Meyve suyunu içerek oturdu. Başını kaldırıp baktı. Ben geri zekâlı değilim, dedi.

Biliyorum.

Tuhaf rüyalar gördüm.

Ne hakkında?

Sana söylemek istemiyorum.

Tamam. Dişlerini fırçalamanı istiyorum.

Gerçek diş macunuyla.

Evet.

Tamam.

Bütün yiyecek konservelerini kontrol etti ama şüpheli bir şey bulamadı. Hayli paslı görünen birkaç tanesini attı. O akşam ateş başında oturdular ve oğlan sıcak çorba içti ve adam sopalarda buharları tüten giysilerini çevirdi ve oğlan mahcup olana kadar oturup onu izledi. Beni izlemekten vazgeç, baba, dedi.

Tamam.

Gene de izledi ama.

İki gün içinde naylon potinleriyle buruna kadar kumsalda zahmetle yürüyüp geri dönüyorlardı. Tıka basa yemek yediler ve adam rüzgâra karşı ipleri ve direkleriyle yelken kumaşından bir siper yaptı. Depoladıkları şeyleri arabaya girebilecek makul bir miktarda budadılar ve adam iki gün sonra buradan ayrılacaklarını düşündü. Sonra bir gün geç saatte kampa döndüğünde kumda çizme izleri gördü. Durup kumsaldan aşağı baktı. Ah Tanrım, dedi. Ah Tanrım.

177

N'oldu, baba?

Kemerinden tabancayı çekti. Gel hadi dedi. Çabuk.

Branda gitmişti. Battaniyeleri. Su şişesi ve kamp yerindeki erzakları. Yelken kum tepeciklerine savrulmuştu. Ayakkabıları gitmişti. Tepecikler arasındaki deniz yulafı çukurlarından geçip arabayı bıraktığı yere koştu ama araba gitmişti. Her şey. Seni aptal eşek, dedi. Seni aptal eşek.

Oğlan gözleri fincan gibi, duruyordu. N'oldu, baba?

Her şeyi aldılar. Gel hadi.

Oğlan başını kaldırdı. Ağlamaya başlıyordu.

Yanımda kal, dedi adam. Yanımdan ayrılma.

Gevşek kumda gittikleri yerden arabanın izlerini görebiliyordu. Çizme izleri. Kaç tane? Eğreltiotlarının ötesindeki daha iyi toprakta izi kaybetti ve sonra yeniden yakaladı. Yola çıktıklarında eliyle oğlanı durdurdu. Yol denizden gelen rüzgâra açıktı ve tek tük yamalar hariç üzerindeki kül savrulmuştu. Yola çıkma, dedi. Ve ağlamayı bırak. Ayaklarımızdaki bütün kumları temizlemek zorundayız, burada. Otur.

Sargıları çözüp silkeledi, sonra tekrar bağladı. Yardımına ihtiyacım var, dedi. Kum arıyoruz. Yolda kum. Birazcık bile olsa. Nereye gittiklerini anlamak için. Tamam mı?

Tamam.

Asfaltta farklı yönlere koşmaya başladılar. Adam pek uzun mesafe gitmemişti ki oğlan seslendi. İşte, baba. Bu tarafa gitmişler. Oraya vardığında oğlan yolda çömelmişti. Tam burada, dedi. Alışveriş arabasının altında bir yerden elenmiş yarım çay kaşığı kumsal kumuydu. Adam ayağa kalkıp yoldan aşağı baktı. İyi iş çıkardın, dedi. Gidelim hadi.

Yavaş tempoyla koşmaya başladılar. Sürdürebileceğini sandığı bir tempo ama sürdüremedi. Durması, öne eğilmesi ve öksürmesi gerekti. Başını kaldırdı ve hırıldayarak oğlana baktı. Yürümemiz gerekecek, dedi. Eğer bizi duyarlarsa yolun kenarına saklanırlar. Gel hadi.

Kaç tane var, baba?

Bilmiyorum. Belki de sadece bir.

Onları öldürecek miyiz?

Bilmiyorum.

Devam ettiler. Günün geç saatleri olmuştu bile ve arabanın üstüne eğilmiş önleri sıra yolda iterek giden hırsıza yetiştiklerinde bir saat daha geçmiş ve uzun alacakaranlık çökmüştü. Geri bakıp onları

görünce arabayla koşmaya çalıştı ama yararı yoktu ve sonunda durup elinde bir kasap bıçağıyla arabanın arkasında dikildi. Tabanca-yı görünce geri adım attı ama bıçağı da bırakmadı.

Arabadan uzaklaş, dedi adam.

Hırsız onlara baktı. Oğlana baktı. Komünlerin birinden atılmıştı ve sağ elinin parmakları kesilmişti. Arkasına saklamaya çalıştı. Etten bir spatula gibi. Araba tepelemesine doluydu. Her şeyi almıştı.

Arabadan uzaklaş ve bıçağı yere koy, dedi adam.

Çevresine bakındı. Sanki bir yerlerde bir yardım olabilirmiş gibi. Sıska, suratsız, sakallı, kirli. Naylon yağmurluğu bantlarla tutturulmuştu. Tabanca horozu elle kurulan türden olduğu halde adam gene de horozu çekti. İki gürültülü klik sesi. Onun dışında tuzlu fundalıkta sadece nefeslerinin sesi. Leş gibi paçavralarının içinde onun kokusunu alabiliyorlardı. Eğer bıçağı bırakıp arabadan uzaklaşmazsan, dedi adam, beynini patlatacağım. Hırsız çocuğa baktı ve gördükleri onu kendine getirdi. Bıçağı battaniyelerin üzerine koyup geriye çekildi ve durdu.

179

Geriye. Daha.

Adam gene geri çekildi.

Baba? dedi oğlan.

Ses çıkarma.

Gözlerini hırsızdan ayırmadı. Tanrı seni kahretsin, dedi.

Baba lütfen adamı öldürme.

Hırsızın gözleri çılgınca yerinde döndü. Oğlan ağlıyordu.

Hadisene, adamım. Dediğini yaptım. Oğlanın sözünü dinle.

Giysilerini çıkar.

Ne?

Çıkar. Her dikişine kadar.

Hadi ama. Yapma bunu.

Durduğun yerde öldürürüm seni.

Yapma bunu adamım.

Bir daha söyleyecek değilim.

Peki. Peki. Sakin ol.

Yavaşça soyundu ve iğrenç paçavralarını yolda üst üste yığıdı.

Ayakkabılar.

Hadi ama adamım.

Ayakkabılar.

Hırsız oğlana baktı. Oğlan arkasını dönmüş elleriyle kulaklarını kapamıştı. Peki, dedi. Peki. Yolda çıplak oturdu ve ayaklarına bağlanmış çürük deri parçacıklarını çözmeye koyuldu. Sonra ayağa kalktı, onları tek elinde tutarak.

Arabaya koy.

İleri adım attı ve ayakkabıları battaniyelerin üstüne koyup geri çekildi. Orada çiğ ve çıplak, kirli ve açlıktan ölür halde durdu. Eliyle kendini örttü. Titremeye başlamıştı bile. Giysileri içeri koy.

Eğilip paçavraları çekerek kollarına aldı ve ayakkabıların üstüne koydu. Kendini tutarak orada durdu. Yapma bunu adamım.

Sen bize yapmaktan çekinmedin ama.

Yalvarıyorum sana.

Baba, dedi oğlan.

Hadi. Oğlana kulak ver.

Bizi öldürmeye çalıştın.

Açlıktan ölüyorum adamım. Sen de olsan aynı şeyi yapardın.

Her şeyi aldın.

Hadi adamım. Ölürüm.

Seni, bizi nasıl bıraktınsa öyle bırakacağım.

Hadi ama. Yalvarırım.

Arabayı geriye çekti ve savurarak çevirdi, tabancayı en üste koydu ve oğlana baktı. Gidelim, dedi. Güney yoluna koyuldular, oğlan ağlıyor ve yolun ortasında titreyerek ve kendi kendini sarmalayarak duran çıplak ve çıta gibi yaratığa dönüp bakıyordu. Ah baba, diye hıçkırdı.

Kes şunu.

Kesemiyorum.

Onu yakalamasam bize ne olurdu sanıyorsun? Kes şunu hadi.
Çalışıyorum.

Yolun kavıştığı yere geldiklerinde, adam hâlâ orada duruyordu. Gidecek yeri yoktu. Oğlan boyuna arkaya bakıyordu ve artık onu göremez olunca durdu ve hıçkırarak yola oturuverdi. Adam arabayı durdurdu ve kendi de durup ona baktı. Ayakkabılarını arabadan çıkarıp oturdu ve oğlanın ayaklarındaki sargıları çıkarmaya başladı. Ağlamaya son vermen gerek, dedi.

Yapamıyorum.

Ayakkabıları giydirdi ve sonra doğrulup yoldan geriye yürüdü ama hırsız göremedi. Geri geldi ve oğlanın tepesinde durdu. Gitmiş, dedi. Gel hadi.

Gitmedi, dedi oğlan. Başını kaldırıp baktı. Yüzü kurumdan çizgi çizgi olmuştu. Gitmedi.

181

Ne yapmak istiyorsun?

Ona yardım et yeter, baba. Ona yardım et.

Adam yolda geriye baktı.

Sadece açtı, baba. Ölecek.

Nasıl ölecek.

Öyle korkuyor ki, baba.

Adam çömeldi ve ona baktı. Ben de korkuyorum, dedi. Anlıyorsun? Korkuyorum.

Oğlan cevap vermedi. Orada öyle başı öne eğik oturup hıçkırdı.

Her şey hakkında üzülmesi gereken kişi sen değilsin.

Oğlan bir şey söyledi ama anlayamadı. Ne? dedi.

Oğlan başını kaldırdı, yüzü ıslak ve pis. Evet, benim, dedi. Benim o.

Tökezleyen arabayı yoldan geriye doğru sürdüler ve orada o soğukta ve çöken karanlıkta durup seslendiler ama kimse gelmedi.

Cevap vermeye korkuyor, baba.

Burada mı durmuştuk?

Bilmiyorum. Sanırım.

Yoldan yukarı seslenerek boş alacakaranlıkta gittiler, sesleri kararan kıyıların üstünde kayboldu. Durdular ve ellerini ağızlarının iki yanına koyup çorak araziye anlamsızca bağıldılar. Nihayet adam öteki adamın ayakkabılarıyla giysilerini yolda bir yığın yaptı. Üstüne bir taş koydu. Gitmemiz gerek, dedi. Gitmemiz gerek.

Sudan uzak bir yerde ateş yakmadan kamp kurdular. Akşam yemeği için konserveleri ayırdı ve onları bir gazocağında ısıtıp yediler ve oğlan hiçbir şey demedi. Adam ocaktan gelen mavi ışıktaki onun yüzünü görmeye çalıştı. Onu öldürmeyecektim, dedi. Ama oğlan cevap vermedi. Battaniyelere sarınıp karanlıkta yattılar. Denizi duyduğunu düşündü ama belki de sadece rüzgârdı. Nefes alışından oğlanın uyanık olduğunu anlıyordu ve bir süre sonra oğlan dedi ki: Ama onu öldürdük.

Sabahleyin yemek yiyip yola koyuldular. Araba öyle doluydu ki itmek zordu ve tekerleklerden biri de gitti gidecek haldeydi. Yol kıyı boyunca kıvrılıyordu, kaldırımın üstüne asılı ölü tuzotu demetleri. Uzakta kurşun rengi deniz dalgalanıyor. Sessizlik. Gece uyandı, karanlığın ötesinde tepeden geçen ayın mat karbon ışığı ağaçların silüetlerini neredeyse görünür hale getiriyordu ve öksürerek döndü. Ötelerde yağmur kokusu. Oğlan uyanıktı. Benimle konuşmalısın, dedi.

Çalışıyorum.

Seni uyandırdığım için özür dilerim.

Tamam.

Ayaklanıp yola doğru yürüdü. Karanlıktan karanlığa koşan kara silüeti. Sonra uzaklarda alçaktan bir gümbürtü. Gökğürültüsü değil. Ayaklarının altında hissedebiliyordun. Türdeşi olmayan ve

bu yüzden tanımı da olmayan bir ses. Orada karanlıkta tartıya gelmez bir şey yer değiştiriyordu. Yerkürenin kendisi soğuktan büzüşüyordu. Tekrarlanmadı. Yılın hangi zamanı? Çocuk kaç yaşında? Yola yürüdü ve orada durdu. Sessizlik. Yerküreden kuruyup giden tanrısal öz. Su çizgisine kadar sel basmış şehirlerin çamur lekeli şekilleri. Bir kavşakta kehanette bulunulan kemiklerin ufalanarak yattığı dolmen taşlı bir toprak. Rüzgârdan başka ses yok. Ne diyeceksin? Yaşayan bir adam mı söyledi bu satırları? Bunları çakaleriği ya da lamba isiyle yazmak için mi sert bir kuştüyünü küçük çakısıyla yonttu? Tanınabilir ve tarif edilebilir bir anda? Gözlerimi çalmaya geliyor. Ağzımı pislikle mühürlemeye.

Konserveleri yeniden bir bir kontrol etti, onları elinde tutarak ve bir meyve tezgâhında olgunluğu kontrol eden bir adam gibi yoklayarak. Şüpheli bulduğu iki tanesini ayırıp geri kalanını topladı, kaldırdı ve arabaya doldurup yeniden yola düştüler. Üç günde küçük bir liman kentine gelmişlerdi ve bir evin arkasındaki garaja arabayı saklayıp üzerine eski kutular yığdılar ve sonra da kimse gelecek mi görmek için evde oturdular. Kimse gelmedi. Dolaplara baktı ama orada bir şey yoktu. Oğlan için D vitaminine ihtiyacı vardı yoksa raşitik olacaktı. Musluğun başında ve araba yolundan aşağı baktı. Kirli pencere camlarında katılaşmış bulaşık suyu renginde ışık. Oğlan, başı kollarında masaya yığılmış oturuyordu.

183

Kentte yürüdüler ve rıhtıma indiler. Kimseyi görmediler. Tabanca paltosunun cebindeydi ve işaret fişegi tabancası da elinde. Kaba tahtaları katranla kararmış ve aşağıdaki kerestelere iri çivilerle tespit edilmiş olan iskelede yürüdüler. Tahta iskele babaları. Körfezden hafif bir tuz ve katranruhu kokusu geliyor. Karşı kıyıda bir sıra ardiye binası ve pastan kırmızı olmuş bir tankerin şekli. Somurtuk gökyüzünün önünde yüksek liman vinci. Burada kimse yok, dedi. Oğlan cevap vermedi.

Arabayı arka sokaklarda ittiler ve rayları geçip kasabanın öteki ucunda yeniden anayola çıktılar. Mahzun ahşap evlerin sonuncusunun yanından geçerken bir şey ıslık çalarak başının yanından geçti ve sokakta takırdayıp diğer yandaki blok binanın duvarında parçalandı. Oğlanı kaptığı gibi onun üstüne yattı ve arabayı da kendilerine çekmek için kaptı. Araba yan döndü ve düşerek branda ile battaniyeleri sokağa yığdı. Evin üst pencerelerinden birinde onlara yay çeken bir adam görebiliyordu ve oğlanın başını bastırdı ve onu bedeniyle örtmeye çalıştı. Yay kirisinin cansız tıngırdamasını duydu ve bacağına şiddetli bir acı hissetti. Ah seni piç, dedi. Seni piç. Battaniyeleri pençeleyerek bir yana aldı ve hamle edip işaret fişegi tabancasını kapıp kaldırdı ve doğrulttu, kolunu arabanın kenarına dayadı. Oğlan ona yapışmıştı. Adam yayı yeniden çekmek için pencerede görününce ateş etti. Fişek uzun beyaz bir kavisle pencereye doğru füze gibi fırladı ve sonra da adamın haykırdığını duydular. Oğlanı kaptı ve onu yere bastırdıktan sonra battaniyeleri üstüne sürükleyip çekti. Kıpırdama, dedi. Kıpırdama ve bakma. Battaniyeleri dışa ve sokağa doğru çekerek işaret fişegi tabancasının mahfazasını aradı. Sonunda arabadan kaydı ve adam da onu kavradı ve açtı ve fişekleri alıp tabancayı yeniden doldurduktan sonra arkadan itip kapattı ve geri kalan fişekleri de cebine koydu. Olduğun gibi kal, diye fısıldadı. Battaniyelerin üstünden oğlana eliyle hafifçe vurdu ve kalkıp topallayarak sokağın karşısına koştu.

Eve arka kapıdan işaret fişegi tabancası belinin hizasında girdi. Ev duvar dikmelerine kadar soyulmuştu. Oturma odasına adım attı ve merdiven sahanlığında durdu. Yukarıdaki odalarda hareket sesi olup olmadığını dinledi. Ön pencereden dışarı arabanın sokakta durduğu yere baktı ve sonra da merdivenden çıktı.

Bir kadın köşede oturmuş ve adama sarılmıştı. Onu örtmek için paltosunu çıkarmıştı. Onu görür görmez lanet etmeye başladı. İşaret fişegi döşemede yanıp bitmiş ve bir beyaz kül yaması bırakmıştı ve odada da hafif bir yanık tahta kokusu vardı. Odanın öbür tarafına geçip camdan dışarı baktı. Kadının gözleri onu takip etti. Seyrek, düz ve cansız gri saçlar.

Bu katta başka kim var?

Kadın cevap vermedi. Adam onun yanından geçip odaları do-laştı. Bacağı fena halde kanıyordu. Pantolonunun deriye yapıştığını hissediyordu. Yeniden ön odaya geçti. Yay nerede? dedi

Bende değil.

Nerede?

Bilmiyorum.

Seni burada bıraktılar, değil mi?

Ben kendimi burada bıraktım.

Döndü ve topallayarak merdivenlerden aşağı inip ön kapıyı açtı ve evi gözleyerek sokağa arka arka yürüyüp çıktı. Arabanın yanına gelince onu dikleştirip düzeltti ve eşyalarını yeniden içine yığdı. Yakınımda dur, diye fısıldadı. Yakınımda dur.

185

Kasabanın ucundaki bir mağaza binasında gecelediler. Arabayı iterek arkadaki bir odaya soktu ve kapıyı kapatıp arabayı yanlamasına kapıya dayadı. Küçük ocakla gaz haznesini derinlerden çıkarıp yere koydu ve sonra da kemerini çözüp kan lekeli pantolonunu çıkardı. Oğlan izliyordu. Ok dizinin hemen üstünde yedi-sekiz santim uzunluğunda bir yara açmıştı. Hâlâ kanıyordu ve üst bacağının tamamının rengi solmuştu ve kesiğin derin olduğunu görebiliyordu. Demir dövülerek yapılmış ev işi bir okbaşı, eski bir kaşık, Tanrı bilir ne. Oğlana baktı. Bak bakalım ilk yardım çantasını bulabilecek misin, dedi.

Oğlan yerinden kıpırdamadı.

İlk yardım çantasını bul, lanet olsun. Orada oturup durma.

Oğlan yerinden fırlayıp kapıya gitti. Brandanın ve arabaya yığılmış battaniyelerin altında aramaya koyuldu. Çantayla geri dönüp adama verdi ve adam bir şey söylemeden alarak önüne beton döşemeye koydu ve mandallarını çözüp açtı. Küçük ocağa uzanıp ışık gelsin diye açtı. Bana matarayı getir, dedi. Oğlan matarayı getirdi ve adam kapağını çevirerek açıp yaraya su döktü ve kanı silerken parmağıyla mataranın ağzını kapalı tuttu. Yarayı dezenfektanla temizledikten sonra dişleriyle plastik bir zarfı açtı ve içinden küçük kancalı bir cerrahi dikiş iğnesi ile bir makara ipek iplik çıkardı ve ipeği iğnenin gözünden geçirirken oturup ışığa tuttu. Çantadan bir klamp alıp iğneyi onun çeneleri arasına sıkıştırdı ve kilitledikten sonra yarayı dikmeye koyuldu. Hızla çalıştı ve çok da özenip bezenmedi. Oğlan döşemeye çömelmişti. Adam ona baktı ve yeniden dikişlerin üstüne eğildi. Bakmak zorunda değilsin, dedi.

Bir şey yok mu?

Hayır. Yok.

Acıyor mu?

Evet. Acıyor.

İpliği düğümledi ve çekip gerdikten sonra çantadaki makasla ipeği kesti ve oğlana baktı. Oğlan onun yaptığına bakıyordu.

Bağırdığım için özür dilerim.

Başını kaldırıp baktı. Sorun değil, baba.

Baştan başlayalım.

Tamam.

Sabah yağmur yağıyordu ve sert bir rüzgâr binanın arkasında camları zangırdatıyordu. Adam durup dışarı baktı. Koyda yarı yıkılıp suya batmış çelik bir iskele, batmış balıkçı teknelerinin kurşuni çırıptılardan dışarı çıkan kaptan köşkleri. Orada hiçbir şey hareket etmiyordu. Hareket edebilen her şeyi rüzgâr çoktan sürüklemişti. Ayağı zonkluyordu, pansumanı çıkarıp yarayı dezenfekte etti ve baktı. Siyah dikişlerin bağladığı yerde et şişmişti

ve rengi değişmişti. Pansuman yaptı ve kanla katılaşmış pantolonunu giydi.

Günü orada kutular ile kolilerin arasında oturarak geçirdiler. Benimle konuşmalısın, dedi.

Konuşuyorum.

Emin misin?

şimdi konuşuyorum.

Sana bir hikâye anlatmamı ister misin?

Hayır.

Neden?

Oğlan ona baktı, sonra başını çevirdi.

Neden?

O hikâyeler doğru değil.

Doğru olmaları gerekmiyor. Hikâye işte.

Evet. Ama hikâyelerde daima insanlara yardım ediyoruz ve biz insanlara yardım etmiyoruz.

187

Sen niye bana bir hikâye anlatmıyorsun?

Anlatmak istemiyorum.

Peki.

Anlatacak hikâyem yok.

Bana kendin hakkında bir hikâye anlatabilirsin.

Benim hakkımdaki bütün hikâyeleri biliyorsun zaten. Sen de oradaydın.

İçinde benim hiçbir şey bilmediğim hikâyeler var.

Rüyalar gibi mi yani?

Rüyalar gibi. Ya da sadece düşündüğün şeyler.

Evet ama hikâyeler mutlu olmalı.

Olmaları şart değil.

Sen hep mutlu hikâyeler anlatırsın.

Senin mutlu hikâyen yok mu?

Daha çok gerçek hayata benziyorlar.

Ama benim hikâyelerim benzemiyor.

Seninkiler benzemiyor. Hayır.

Ona dikkatle baktı. Gerçek hayat da hayli kötü?

Sen ne dersin?

Yani, ben derim ki hâlâ buradayız. Pek çok kötü şey oldu ama biz hâlâ buradayız.

Evet.

Sen bunu pek harika bulmuyorsun.

İdare eder.

Bir çalışma tezgâhını pencerelerin yanına çekip battaniyelerini sermişlerdi ve oğlan orada karnının üstüne yatmış dışarıdaki koya bakıyordu. Adam bacağını uzatıp oturmuştu. Aralarındaki battaniyede iki tabanca ile işaret fişeği kutusu vardı. Bir süre sonra adam dedi ki: Bence hayli iyi. Hayli iyi bir hikâye. Bir anlamı var.

188

Bir şey yok, baba. Sadece biraz sessiz durmak istedim.

Ya rüyaların peki? Bazen bana rüyalarını anlatırdın.

Hiçbir şeyden söz etmek istemiyorum.

Tamam.

Zaten iyi rüyalarım yok. Hep kötü şeyler hakkındalar. Sen de sorun değil demiştin çünkü iyi rüyalar iyiye alamet değilmiş.

Belki. Bilmiyorum.

Öksürerek uyanıp yola ya da nereyeyse oraya yürüyüp uzaklaşıyorsun ama gene de öksürüğünü duyuyorum.

Özür dilerim.

Bir seferinde ağladığını duydum.

Biliyorum.

Ben ağlamamalıysam eğer sen de ağlamamalısın.

Tamam.

Bacağın iyileşecek mi?

Evet.

Laf olsun diye söylemiyorsun.

Hayır.

Çünkü kötü yaralanmış görünüyor.

O kadar da kötü değil.

O adam bizi öldürmeye çalışıyordu. Değil mi.

Evet. Çalışıyordu.

Onu öldürdün mü?

Hayır.

Bu doğru mu?

Evet.

Tamam.

Oldu mu?

Evet.

Konuşmak istemiyorsun sanıyordum?

İstemiyorum.

İki gün sonra oradan ayrıldılar, adam arabanın arkasında topallayarak oğlan da kasabanın varoşlarını geride bırakana kadar onun hemen yamacında kalarak. Yol düz kurşuni kıyı boyunca gidiyordu ve üstünde rüzgârın orada bıraktığı kum yığınları vardı. Yürüyüşü zorlaştırıyordu bu ve bazı yerlerde arabanın alt rafında taşıdıkları uzun bir tahta ile yollarını kürelemeleri gerekiyordu. Aşağıya kumsala yürüdüler ve kumulların korunaklı tarafında oturup haritayı incelediler. Ocağı da yanlarında getirmişlerdi ve su ısıtıp rüzgâra karşı battaniyelerine sarınmış halde oturdular. Aşağıda kıyıda kadim bir geminin açıkta kalmış kalasları. Kurşuni, kumla ovalanmış kirisler ve elle tornalanmış eski ıskarpa cıvataları. Aşınmış demir donanımın rengi koyu eflatun, Cadiz ya da Bristol'da bir demirci ocağında dökülmüş ve kararmış bir örste dövülmüş, denize karşı üç yüz yıl dayanacak gibi iyi. Ertesi gün deniz kıyısında bir tatil yerinin ahşap harabeleri arasından geçtiler ve bir çam ormanından geçip iç kesime giden yola saptılar, uzun dümdüz asfaltta çam iğneleri uçuyordu, koyu renk ağaçlarda rüzgâr.

Öğleyin olabilecek en iyi ışıktaki yolda oturdu ve makasla dikişleri kesip makası kutuya koydu ve klampı çıkardı. Sonra başparmağının yassı yanıyla bastırıp derisinden küçük siyah iplikler çekmeye koyuldu. Oğlan yolda oturmuş onu izliyordu. Adam klampı ipliklerin uçlarına tutturdu ve hepsini tek tek çekti. Kandan küçük iğnebaşları. İşi bitince klampı kaldırdı ve yaraya gazlı bez yapıştırdıktan sonra ayağa kalkıp pantolonunu çekti ve kutuyu kaldırsın diye oğlana verdi.

Acıttı, değil mi? dedi oğlan.

Evet. Acıttı.

Sahiden cesur musun?

Orta karar.

Yaptığın en cesurca şey ne?

Yola kanlı bir balgam tükürdü. Bu sabah uyanmak, dedi.

Sahiden mi?

Hayır. Bana aldırma. Gel hadi, gidelim.

Akşam bir başka kıyı şehrinin kasvetli hatları. Belli belirsiz çarpık yüksek binalar öbeği. Demir armatürlerin önce sıcaktan yumuşamış olduklarını, sonra da binaları eğimli bırakmak üzere sıfırdan başladıklarını düşündü. Erimiş pencere camları pastanın üstündeki krema gibi donmuş halde duvarlardan aşağı sarkıyordu. Devam ettiler. Geceleyin artık bazen insan sevgisinin, kuşların şarkısının ve güneşin pastel renkli dünyalarından kara ve dondurucu kasvete uyanıyordu.

Alnını arabanın demir çubuğuna dayayıp öksürdü. Kanlı bir salya tükürdü. Artık gittikçe daha sık durmak ve dinlenmek zorunda kalıyordu. Oğlan onu gözlüyordu. Başka bir dünyada oğlan çoktan

onu hayatından çıkarmaya başlamış olurdu. Ama hiç hayatı yoksa başka. Oğlanın geceleri uyanık kalıp nefes alıyor mu diye onu dinlediğini biliyordu.

Günler sayılmaksızın ve kaydedilmeksizin kabuk değiştirir gibi geçti. Eyaletlerarası yolda uzakta yanmış ve paslanan arabaların uzun sıraları. Tekerleklerin çiğ kenarları kararmış tel halkaları içinde, erimiş kauçuğun sert kurşuni tortusunda duruyor. Yanmış cesetler çocuk boyutuna çekmiş ve koltukların çıplak yaylarına oturtulmuş. Yanık kalplerinde on binlerce rüya mezara gömülü. Yollarına devam ettiler. Bir çarktaki sıçanlar gibi ölü dünyayı ayaklarının altında çiğnediler. Geceler tamamen sessiz ve daha da tamamen kara. Öyle soğuk ki. Hemen hemen hiç konuşmadılar. Adam hep öksürdü ve oğlan onun kan tükürmesini izledi. Çöktü çökecek halde yürüdüler. Pis, üstbaş yırtık pırtık, umutsuz. Adam duruyor ve arabaya yaslanıyordu, oğlan devam ediyor ve sonra durup geri bakıyordu ve yaşlı gözlerini kaldırıyor ve onu orada yolda durmuş, o metruk arazide seyyar bir tapınak gibi parlayarak hayal edilemez bir gelecekte ona dönüp bakarken görüyordu.

191

Mağaradaki dikitler gibi donmuş çamurdan çıkmış buz şeritlerinin olduğu kurumuş bir gölete çıktı yol. Yol kenarında sönmüş bir ateşin kalıntıları. Onun ötesinde de ilerleyen beton bir şose. Ölü bir bataklık. Ölü ağaçlar gri sulardan fırlayıp griliği ve evveleski bataklık yosunlarını gün yüzüne çıkarıyor. Arabanın frenlerine küllerin ipeksi parçaları yapışmış. O ise tozlu beton tırabzanlara dayanmış duruyor. Belki de dünyanın yıkımında aslında dünyanın nasıl gerçekleştiğini görmek mümkün olur en azından. Okyanuslar, dağlar. Yok olmaya başlamış şeylerin hareketsizce karşıda uzanan manzarası. Uçsuz bucaksız atıklar sulara gömülmüş ve fazlasıyla dünyevi. Sessizlik.

Rüzgârla düşen ölü çam ağaçlarına rastlamaya başlamışlardı, kırık arazi boyunca büyük harabiyet yığınları. Binaların enkazları peyzaja dağıtılmış ve yol kenarındaki direklerin kangal kangal telleri yün gibi karışmıştı. Yol döküntülerle doluydu ve arabayı aradan geçirmek bir meseleydi. Nihayet yolun kenarına oturup önlerindeki baktılar öylece. Evlerin çatıları, ağaç gövdeleri. Bir tekne. Gerisinde uzakta asık suratlı denizin oyalandığı ve yönünü değiştirdiği engin gökyüzü.

192

Yola serpilmiş enkazı taradılar ve sonunda adam omzunda taşıyabileceği çadır bezinden bir torba ile oğlan için küçük bir valiz buldu. Battaniyeleri ve brandayı ve konservelelerden kalanları topladıktan sonra arabayı arkada bırakıp sırt çantaları ve torbalarıyla yeniden yola koyuldular. Harabeler arasından güçlkle tırmanarak. Yavaş ilerleme. Durması ve dinlenmesi gerekti. Yol kenarındaki bir kanepede oturdu, yastıklar nemden şişmişti. Eğilmiş, öksürerek. Kanlanmış maskeyi yüzünden çekti ve ayağa kalkıp hendekte çalkaladı, sıktı ve orada yolda öylece durdu. Nefesi beyaz beyaz bulutlanıyordu. Kış üzerlerine çökmüştü bile. Dönüp oğlana baktı. Valiziyle otobüs bekleyen bir yetim gibi ayakta duruyordu.

İki günde köprünün ağır ağır hareket eden suyun içine çökmüş olduğu geniş bir gelgit nehrine geldiler. Yolun kırık köprü ayağında oturup nehrin kendi üzerine dönüşünü ve demir kafes işlemenin üstünden dolanışını izlediler. Adam suyun ötesindeki araziye baktı.

Ne yapacağız babacım? dedi.

Neysek onu, dedi oğlan.

Küçük bir teknenin yarı gömülmüş halde yattığı uzun gelgit çamuru kıyısından yürüdüler ve durup ona baktılar. Büsbütün enkaz halindeydi. Rüzgârda yağmur vardı. Yükleriyle sığınak arayarak

kumsalın yukarısına doğru yorgun argın yürüdüler ama bulamadılar. Kıyıda yatan kemik rengi odun yığınına ayağıyla bir araya getirdi ve ateş yaktı. Branda üstlerinde kumullarda oturup kuzeyden gelen soğuk yağmuru izlediler. Daha hızlı düşüyor, kumda gamzeler açıyordu. Ateşin buharı tütüyordu, duman yavaş kangallar halinde asılıydı ve oğlan pıtırdayan brandanın altına kıvrıldı ve çok geçmeden uyuyakalmıştı. Adam naylonu kapüşon gibi üstüne çekti ve kurşuni denizin ötede yağmurla örtölmüşlüğüne baktı ve dalgaların kıyıda kırılıp kopkoyu ve nokta nokta boyanmış kumda yeniden geriye çekilişini izledi.

Ertesi gün iç kesime yöneldiler. İki kumsal tepeciğı arasında eğreltiotları ile ortancaların ve yabani orkidelerin rüzgârın henüz ulaşmamış olduğı kül rengi heykellerde yaşadığı gepgeniş alçak bir çukurluk. İlerleyişleri düpedüz işkenceydi. İki gün sonra bir yola çıktıklarında torbayı yere koydu ve kolları göğsünde çaprazlanmış öne eğilmiş halde oturup artık öksüremez hale gelene kadar öksürdü. İki gün daha ve on beş kilometre katetmiş olabilirlerdi. Nehri geçtiler ve kısa bir mesafe sonra kavşağı vardılar. Ovadaki berzahın üzerinden bir fırtına geçmişti ve ölü kara ağaçları doğudan batıya kadar bir derenin yatağındaki otlar gibi hizaya getirmişti. Burada kamp kurdular ve uzandığı zaman daha ileri gidemeyeceğini ve öleceğı yerin burası olduğunu anladı. Oğlan oturmuş onu gözlüyordu, gözleri yaşarmıştı. Ah baba, dedi.

193

Onun otların arasından gelmesini ve getirdiğı su fincanıyla çömelmesini izledi. Çevresi ışıkla sarılıydı. Fincanı aldı, içti, geriye yaslandı. Yemek niyetine bir teneke şeftalileri vardı ama oğlana yedirdi. Bir lokma bile almadı. Yiyemem, dedi. Mesele yok.

Senin yarını saklarım.

Tamam. Yarına kadar sakla.

Fincanı alıp kaldırdı ve o hareket edince ışıık da onunla birlik-

le hareket etti. Brandadan bir çadır yapmaya çalışmak istiyordu ama adam onu bırakmadı. Hiçbir şeyin onu örtmesini istemediğini söyledi. Yattığı yerden ateşin yanındaki oğlanı izledi. Çevrene bak, dedi. Yerkürenin upuzun tarihindeki peygamberlerden bugün burada onurlandırılmamış olanı yok. Hangi biçimden söz edersen et haklıydın.

Oğlan rüzgârda ıslak kül kokusunu aldığını düşündü. Yola çıktı ve yol kenarındaki çöpler arasından bir parça kontrplak sürükleyerek getirdi ve toprağa bir kaya ile sopacıklar çakarak kontrplaktan çürük çarık bir yaslanmış siper yaptı ama sonunda yağmur yağmadı. İşaret fişeği tabancasını bırakıp gerçek tabancayı yanına aldı, kırlarda tırım tırım yiyecek bir şey aradı ama elleri boş döndü. Adam onun elini tuttu, hırıldıyordu. Devam etmen gerek, dedi. Ben seninle gelemem. Senin devam etmen gerek. Yolun aşağısında ne olabileceğini bilmiyorsun. Biz hep talihliydik. Sen de gene talihli olacaksın. Görürsün. Sadece git. Sorun yok.

Yapamam.

Bir şey yok. Bunun olacağı ne zamandan belliydi. Oldu işte. Güneye gitmeye devam et. Her şeyi bizim yaptığımız gibi yap.

İyileşeceksin, baba. İyileşmen gerek.

Hayır iyileşmeyeceğim. Silahı hiç yanından ayırma. İyi insanları bulman gerek ama işini şansa bırakamazsın. Bırakamazsın. Duydun mu?

Senin yanında kalmak istiyorum.

Kalamazsın.

Lütfen.

Kalamazsın. Ateşi taşımak zorundasın.

Nasıl taşınacağını bilmiyorum.

Evet biliyorsun.

Hakiki mi? Ateş yani?

Evet öyle.

Nerede? Nerede olduğunu bilmiyorum.

Evet biliyorsun. Senin içinde. Hep oradaydı. Görebiliyorum.

N'olur beni de yanına al. Lütfen.

Alamam.

Lütfen, baba.

Alamam. Oğlumu ölmüş halde kollarımda tutamam. Tutarım sanmıştım ama tutamam.

Beni hiç bırakmayacağını söyledin.

Biliyorum. Özür dilerim. Bütün kalbim seninle. Hep seninle oldu. En iyi adam sensin. Hep öyleydin. Ben burada olmasam da gene benimle konuşabilirsin. Sen benimle konuşabilirsin ve ben de seninle konuşurum. Göreceksin.

Seni duyacak mıyım?

Evet. Duyacaksın. Hayal ettiğin konuşmalar gibi yapmalısın. Ve beni duyacaksın. Alıştırma yapman gerek. Sakın vazgeçme. Tamam mı?

Tamam.

Tamam.

Sahiden korkuyorum, baba.

Biliyorum. Ama sana bir şey olmayacak. Şansın yaver gidecek. Öyle olacağını biliyorum. Artık susmam gerek. Yeniden öksürmeye başlayacağım.

Tamam, baba. Konuşman gerekmez. Tamam.

Yolda cesaret edebildiği kadar ileri gitti ve sonra geri döndü. Babası uyuyordu. Kontrplağın altında oturdu ve onu izledi. Gözlerini yumup onunla konuştu ve gene gözleri yumulu dinledi. Sonra yeniden denedi.

Karanlıkta hafif hafif öksürerek uyandı. Yattığı yerde dinledi. Oğlan bir battaniyeye sarınmış halde ateşin yanında onu izliyordu. Damlayan su. Solan ışık. Eski rüyalar uyanan dünyanın üzerine

hamle yaptı. Su mağarada damlıyordu. Işık, dövülmüş bakırdan bir yüzükçemberinde taşıdığı bir mumdu. Mum taşlara damlıyordu. Çürüyüp gitmiş kül rengi toprakta meçhul yaratıkların izleri. O soğuk koridorda başlangıcından beri sadece yanlarında taşıdıkları ışıkla ölçülen dönüşü olmayan noktaya varmışlardı.

O küçük oğlanı hatırlıyor musun, baba?

Evet. Hatırlıyorum.

Sence iyi midir o küçük oğlan?

Aa tabii. Bence iyidir.

Sence kaybolmuş mudur?

Hayır. Sanmam ki kaybolmuş olsun.

Ben kaybolduğundan korkuyorum.

Ben iyi olduğunu düşünüyorum.

Ama kaybolduysa kim bulacak onu? Kim bulacak küçük oğlanı?

İyilik bulacak küçük oğlanı. Hep bulmuştur. Gene bulacak.

196

O gece babasının yamacında uyudu ve ona sarıldı ama sabah uyan-
dığında babası soğumuştı ve katıydı. Uzun süre orada oturup ağla-
dı ve sonra kalktı ve ormandan geçip yola yürüdü. Geri geldiğinde
babasının yanında diz çöküp soğuk elini tutup defalarca ve defa-
larca adını söyledi.

Üç gün kaldı ve sonra yola çıktı ve yoldan aşağı baktı ve geriye
geldikleri yöne de baktı. Biri geliyordu. Dönüp ormana gitmeye
hamle etti ama yapmadı. Tabanca elinde öylece yolda durdu ve
bekledi. Bütün battaniyeleri babasının üstüne yığmıştı, üşüyordu
ve karnı açtı. Ortaya çıkan ve durmuş ona bakan adam gri-sarı
bir kayak parkası giymişti. Omzunda örülmüş deriden bir boyun
ipinde tepeüstü bir av çiftesi taşıyordu, silah için fişeklerle dolu bir
de naylon fişeklik takmıştı. Eski çarpışmalarda tecrübe kazanmış

biriydi, sakallıydı, yanağında yara izi vardı ve kemiği göçmüştü ve tek gözü bakınıyordu. Konuştuğunda ağzı kusurlu bir şekilde oynuyordu ve gülümsediğinde de.

Yanındaki adam nerede?

Öldü.

Baban mıydı?

Evet. Babamdı.

Üzüldüm.

Ne yapacağımı bilmiyorum.

Bence benimle gelmelisin.

İyi adamlardan biri misin sen?

Adam yüzündeki kapüşonu geriye çekti. Saçı uzundu ve keçe gibiydi. Gökyüzüne baktı. Sanki orada görülecek bir şey varmış gibi. Oğlana baktı. Evet, dedi. Ben iyi adamlardan biriyim. Niye kaldırmıyorsun o tabancayı?

Kimşenin tabancayı almasına izin vermemem gerekiyor. Ne olursa olsun.

197

Senin tabancanı istemiyorum. Sadece bana doğrultmanı istemiyorum.

Tamam.

Öteberin nerede?

Pek bir şeyimiz yok.

Uyku tulumun yok mu?

Hayır.

Neyin var? Battaniye?

Babam sarılı onlara.

Göster.

Oğlan kımıldamadı. Adam onu izledi. Tek dizini yere koyup çiftiyi kolunun altından aşağı sallandırıp yola dikti ve kabzaya dayandı. Fişekliğin ilmeklerindeki çifte fişekleri elle yükleniyordu ve uçları da mumla kapatılmıştı. Adam odun dumanı kokuyordu.

Bak, dedi. Burada iki seçeneğin var. Gelip size bakıp bakmamak bile tartışma konusu olmuştu. Burada babanla kalıp ölebilirsin ya da benimle gelebilirsin. Kalacaksan eğer yolun dışında durman gerek. Buraya kadar nasıl gelebildiğinizi de bilmiyorum. Ama benimle gelmelisin. Güvende olursun.

Senin iyi adamlardan biri olup olmadığını nasıl bileceğim?
Bilmeyeceksin. Şansını deneyeceksin.

Ateşi taşıyor musunuz?

Ne yapıyor muyuz?

Ateşi taşıyor musunuz?

Biraz kafayı yemişsin, değil mi?

Hayır.

Birazcık.

Evet.

Olsun tamam.

Öyle misin?

Ne? Ateşi taşıyan mı?

Evet.

Evet. Taşıyoruz.

Çocuğunuz var mı?

Var.

Küçük bir oğlun var mı?

Küçük bir oğlumuz da var küçük bir kızımız da.

Oğlan kaç yaşında?

Sana yakın. Belki biraz daha büyüktür.

Ve onları yemediniz.

Hayır.

İnsan yemiyorsunuz.

Hayır. İnsan yemiyoruz.

Ve sizinle gelebilirim öyle mi?

Evet. Gelebilirsin.

Tamam öyleyse.

Tamam.

Ormana girdiler ve adam çömelerek eğilmiş kontrplak tabakası altındaki kurşuni ve eriyip gitmiş şekle baktı. Bütün battaniyeleriniz bunlar mı?

Evet.

Valizin bu mu?

Evet.

Ayağa kalktı. Oğlana baktı. Neden sen yola dönüp beni beklemiyorsun? Ben battaniyeleri ve her şeyi getiririm.

Peki ya babam?

N'olmuş babana?

Onu böylece burada bırakamayız.

Evet bırakırız.

İnsanların onu görmesini istemiyorum.

Onu görecektir kimse yok.

Yapraklarla örtebilir miyiz?

Rüzgâr sürükleyip götürür.

Battaniyelerden biriyle örtebilir miyiz?

Evet. Ben yaparım. Git şimdi.

Peki.

Yolda bekledi ve sonra adam ormandan çıktı ve valizi taşıyordu ve omuzunda da battaniyeler vardı. İçinden birini seçip oğlana verdi. İşte, dedi. Buna sarın. Üşümüştün. Oğlan tabancayı ona vermeye çalıştı ama adam almadı. Sende kalsın, dedi.

Peki.

Nasıl ateş edeceğini biliyor musun?

Evet.

Tamam.

Peki ya babam?

Yapılacak başka bir şey yok.

Sanırım ona hoşçakal demek istiyorum.

İyi olacaksın değil mi?

Evet.

Hadi öyleyse. Seni bekleyeceğim.

Tekrar ormana döndü ve babasının yanına diz çöktü. Adamın vadettiği gibi bir battaniyeye sarılıydı ve oğlan da onun üstünü açmadı ama yanına oturdu ve ağlıyordu ve duramıyordu. Uzun bir süre ağladı. Her gün seninle konuşacağım, diye fısıldadı. Ve unutmayacağım. Ne olursa olsun. Sonra kalkıp döndü ve gerisingeri yola yürüdü.

Kadın onu görünce kollarını ona dolayıp sarıldı. Ah, dedi, seni gördüğüme öyle memnunum ki. Kadın bazen ona Tanrı'dan söz ederdi. Oğlan da bazen Tanrı ile konuşmaya çalışırdı ama en iyisi babasıyla konuşmaktı ve onunla konuştu ve unutmadı. Kadın mesele yok, dedi. Ona soluğunun Tanrı'nın soluğu olduğunu söyledi, bu soluk ezelden ebede insandan insana geçtiği halde.

200

Bir zamanlar dağdaki derelerde alabalıklar vardı. Onları yüzgeçlerinin beyaz kenarlarının suyun akışı içinde hafifçe dalgalandığı kehribar akıntılarda dururken görürdünüz. Elinizde yosun kokarlardı. Parlak ve adaleli ve bükülmüş. Sırtlarında oluşum halindeki dünyanın haritaları olan solucanımsı desenler bulunurdu. Haritalar ve labirentler. Tekrar yerine konamayan bir şey hakkında. Tekrar düzeltilemeyecek. Yaşadıkları derin sularda her şey insandan daha yaşlıydı ve esrarlı şeyler mırıldanırlardı.

SON

